

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
PEDAGOĢIJAS UN PSIHOĢIJAS FAKULTĀTE
IZGLĪTĪBAS ZINĀTŅU NODAĻA

**Pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas kritēriji
un to izvērtējums**

MAGISTRA DARBS

Autore: Regīna Makovska

Stud.apl. rm07039

Darba vadītāja: doc. Dr.ped. Gunta Malzubre

RĪGA 2009

Anotācija

Darbā pētīta skolu pieredze pedagogu darba kvalitātes vērtēšanā, pedagogu un skolēnu viedoklis par vērtēšanas kritērijiem un to svarīguma pakāpi. Pētījumā iztirzāts kvalitātes jēdziens un tā izmantošana pedagoga darba vērtēšanā. Praktiskajā daļā analizētas pedagogu un skolēnu anketas, lai izvērtētu, kuri no ES struktūrfondu nacionālās programmas projektā „Pedagogu tālākizglītības metodiskā tīkla nodrošinājuma izveide” piedāvātajiem kritērijiem pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanai ir jāizvēlas un kādā līmenī jānovērtē praktiskajā darbībā skolās. Pētījuma rezultāti parādīja, ka pedagogi atbalsta projektā izvēlētos kritērijus, bet ir atšķirīgās domās attiecībā uz novērtējuma līmeni – cik tas būtiski parāda pedagoga darba kvalitāti. Skolēnu viedoklis izvērtējot kritēriju svarīguma pakāpi ir līdzīgs pedagogu viedoklim, izņemot tos, kuri nav tieši saistīti ar darbu mācību stundā.

Atslēgvārdi: kvalitāte, novērtēšanas kritēriji, pedagoga darbība.

Annotation

The author of the master work researches the experience of schools in evaluating the quality of the work. The opinion of teachers and students about standards of judgment and their importance are also researched in the work. The concept of quality and its usage in the evaluation of teachers' work are analyzed in the research work.

Questionnaires of teachers and students are analyzed in the practical part of the work with the aim which standards of judgment for the evaluation of teachers' work to choose and in which level to evaluate. These standards are provided by the project of national program “The formation of methodical system of continuing education of teachers”.

Results of the research work showed that teachers support the standards of judgment provided by the project but the opinions were different about the level of evaluation at school. The opinion of pupils was similar to the opinion of teachers except those which are not connected with the lessons.

Keywords: quality, standards of judgment, the work of the teacher.

Saturs

Anotācija.....	4
Saturs	5
1. Kvalitātes jēdziens izglītībā.....	10
2. Pedagogu darba kvalitātes izvērtēšanas nepieciešamība un ar to saistītās problēmas	14
3. Vadības loma pedagogu darba kvalitātes izvērtēšanā un pilnveidē	17
4. Pedagogu darba kvalitātes izvērtēšanas indikatori	19
4.1. Mācību stunda – pedagoga darba pamatelements	21
4.2. Audzināšana – mācību procesa neatņemama sastāvdaļa.....	24
4.3. Pedagoga mērķorientēta darbība kā kvalitātes rādītājs.....	25
4.4. Individuālais darbs ar skolēniem – pedagoga prasmju indikators.....	27
4.5. Pedagogu tālākizglītība kā kvalitatīva darba garants	28
4.6. Metodiskā darba loma pedagoga darba kvalitātes nodrošināšanā	30
4.7. Skolas vide – kvalitatīva pedagoga darba priekšnoteikums	32
4.8. Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pārzināšana – neatņemama pedagoga darba sastāvdaļa.....	33
4.9. Pašvērtēšana – uz attīstību virzoša aktivitāte	35
5. Pedagogu darba kvalitātes rādītāju un kritēriju izstrāde.....	37
5.1. Valsts normatīvie dokumenti, kas saistīti ar pedagoga darba kvalitāti.....	37
5.2. Skolu pieredze pedagogu darba kvalitātes novērtēšanā	41
5.3. Pedagogu darba kvalitātes rādītāju un kritēriju nozīmīguma izvērtējums	43
5.3.1. Pētījuma datu iegūšanas un apstrādes metodes	44
5.3.2. Kvalitātes rādītāja „Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagoģiskajā darbā” kritēriju novērtējums.....	47
5.3.3. Kvalitātes rādītāja „Mācību procesa organizēšana mācību stundās un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana” kritēriju novērtējums	48
5.3.4. Kvalitātes rādītāja „Audzināšanas darbības organizēšana un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana” kritēriju novērtējums.....	50
5.3.5. Kvalitātes rādītāja „Skolēnu mācību sasniegumu uzskaitē un analīzē” kritēriju novērtējums	52
5.3.6. Kvalitātes rādītāja „Individuālais darbs ar skolēniem” kritēriju novērtējums.....	54
5.3.7. Kvalitātes rādītāja „Sadarbība ar skolēnu ģimeni” kritēriju novērtējums	56
5.3.8. Kvalitātes rādītāja „Komandas darba prasmes” kritēriju novērtējums.....	58

5.3.10. Kvalitātes rādītāja „Profesionālās ētikas normu ievērošana” kritēriju novērtējums	61
5.3.11. Kvalitātes rādītāja „Pedagoga pētnieciskā darbība” kritēriju novērtējums	62
5.3.12. Kvalitātes rādītāja” Pedagoģa profesionālā pilnveide” kritēriju novērtējums.....	64
5.3.13. Kvalitātes rādītāja „Svešvalodu izmantošana” kritēriju novērtējums	66
5.3.14. Kvalitātes rādītāja „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošana” kritēriju novērtējums	67
5.3.15. Kvalitātes rādītāja „ Pedagoģa darbība profesionālās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām” kritēriju novērtējums	68
5.3.16. Kvalitātes rādītāja „Pedagoģa analītiskā darbība” kritēriju novērtējums.....	69
5.3.17.Kvalitātes rādītāja “Pedagoģa ieguldījums tālākizglītībā” kritēriju novērtējums .	70
5.3.18. Kvalitātes rādītāja „Skolēnu mācību sasniegumi” kritēriju novērtējums.....	71
6. Kritēriju izvēle pedagoģu darba kvalitātes vērtēšanas sistēmas izveidei un to novērtējums	73
6.1. Kritēriju izvēle pedagoģu darba kvalitātes vērtēšanai pedagoģu vērtējumā	73
6.2. Kritēriju izvēle pedagoģu darba kvalitātes vērtēšanai skolēnu vērtējumā	75
Rezultāti.....	80
Secinājumi	84
Izmantotā literatūra un avoti.....	87
Pielikumi.....	90

IEVADS

21. gadsimts pasaules vēsturē ienāks kā lielo pārmaiņu laiks. Šis gadsimts ik minūti rada milzīgu apjomu informācijas, kura, pateicoties tās pārvadīšanai virtuālā veidā, ir ātri pieejama ļoti plašai sabiedrības daļai. Tas ir šī gadsimta izaicinājums un pārbaudījums sabiedrībai, jo ir beigusies papīra kā galvenā informācijas nesēja un pārvadītāja funkcija, kas kalpoja gadsimtiem ilgi, un cilvēks ir spiests īsā laikā mainīt savus paradumus un līdztur ar to domāšanu. M.Fulans atzīmē, ka notiek paradigmas maiņu cilvēku domās par pārmaiņām un reakcijā uz tām: „Tā ir pasaule, kurā pārmaiņas ir ceļojums ar nezināmu galamērķi” (10, 7.lpp.). Tas rada lielu spriedzi, jo galvenais vairs nav informācijas iegūšana, bet gan prasme to atrast un atlasīt vajadzīgo, analizēt un sintezēt jaunas zināšanas un atziņas.

Vēl viens ne mazāk būtisks izaicinājums sabiedrībai ir tas, ka informācijas pārvadīšanas un uzglabāšanas tehnoloģijas tik strauji nomaina vienu otru, tiek pilnveidotas un papildinātas, ka atšķirībā no iepriekšējiem gadsimtiem, cilvēks nevienu mirkli nevar justies zinošs kādā jomā, nemitīgi sevi nepilnveidojot. Arī šī realitāte prasa pilnīgu jaunu domāšanu. Kā norāda M.Fulans: “Tā ir pasaule, kurā pārmaiņas ataino pašu dzīvi, kur neviens nevar būt pilnīgi laimīgs, bet kur dažiem (tiem, kuri zina, kā uztvert pārmaiņas, tikt ar tām galā vai tās uzsākt) veicas daudz labāk nekā citiem” (10, 8.lpp.).

Sabiedrība vēlas apmierināt arvien pieaugošās prasības pēc komfortablākiem dzīves apstākļiem un vidi, kas neizbēgami saistīts ar ražošanas potenciāla palielināšanu. Paaugstinoties dzīves līmenim, pieaug prasības ikviena produkta kvalitātei, tai skaitā prasības pēc kvalitatīvas izglītības, kas mūsdienu apstākļos ir pamats jebkurai saimnieciskajai darbībai, arī kultūrai, mākslai un citām jomām. Kā norādīts Latvijas nacionālās attīstības plānā 2007.-2013.gadam: “Izglītota un zinoša sabiedrība kļūst par valsts iekšējās un ārējās drošības garantu. Zināšanu pārvaldība, ko koordinēta un virzīta to radīšana, uzkrāšana, izplatīšana un lietošana kā kompleks process kļūst par ekonomikas un sociālās dzīves pamatu, aptverot visu valsti un sabiedrību” (20, 8.lpp.).

Apmierināt sabiedrības vajadzību pēc kvalitatīvas izglītības ir ļoti sarežģīts uzdevums, kas vispirms tiek uzdots skolai kā izglītošanas procesa pirmajam posmam, kur tiek sniegtas pamatzināšanas, uz kuru bāzes būtu iespējama jebkura indivīda tālākā izglītība.

Pašreiz noteicošais izglītošanas modelis ir skola. Daudzi pasaules zinātnieki atzīst, ka šis modelis ir novecojis, liekot visiem mācīties vienādā tempā, kaut arī bioloģiski mēs katrs esam ļoti dažādi. Tieši tāpēc skola kā institūcija pašreiz pārdzīvo lielu krīzi, jo sabiedrība pieprasa to, ko pašreizējā mācību sistēma, iespējams pēc savas iekšējās organizācijas, nespēj dot. Tas nosaka, ka skolai ir pienācis laiks mainīties, jo mainoties bērnu dzīves videi, vairs neder gadu simtos pārbaudītās mācību metodes.

Skolas pamatvienība ir skolotājs. Tas ir galvenais un noteicošais spēks skolā, tieši tāpēc 21. gadsimts skolotājiem izvirza augstas prasības. Kā norāda Ž. Delors, skolotāja loma nekad nav bijusi tik nozīmīga kā mūsdienās, un tā vēl pieaugs. Skolotājiem, kuri veido nākotnes raksturu un garu, tas nozīmē ļoti lieli atbildību. Darba apjoms ir ļoti liels. Šeit īpaši svarīgas ir morālās vērtības, kuras veidojas bērnībā un dzīves laikā (8, 123.lpp.).

Mūsdienās profesijas nosaukums *skolotājs* būtu jālieto plašākā nozīmē – pedagogs, ar to saprotot pedagogijas speciālistu, skolotāju, audzinātāju un docētāju augstākās izglītības iestādēs (27, 18.lpp.). Pedagogiem jāapmierina vecāku vēlme sniegt saviem bērniem kvalitatīvu un konkurētspējīgu izglītību, bērnu prasības pēc sapratnes, individuālas pieejas un interesantas mācību vides, sabiedrības vajadzību pēc toleranta, ētiski izglītota un aktīva sabiedrības locekļa. Tas viss liek pedagogiem nemitīgi pilnveidojot sevi, pielāgojoties visām tām pārmaiņām, kuras notiek globalizācijas un industrializācijas apstākļos. Līdz ar to arvien aktuālāks kļūst jautājums par pedagoga darba kvalitāti.

Visi – skolēni, viņu vecāki un ikviens sabiedrības loceklis intuitīvi saprot, kas ir labs skolotājs, bet nevar nosaukt vienotus kritērijus, kuri raksturotu labu, tātad kvalitatīvi strādājošu skolotāju – pedagogu. Šis uzdevums ir ļoti sarežģīts, tas gaida operatīvu un sabiedrībai pieņemamu risinājumu. Būtiski tas ir arī pedagogiem, lai īstenotu taisnīguma principu attiecībā uz skolotāja profesijas prestižu sabiedrībā, kā arī materiālo nodrošinājumu.

Pašreiz Latvijā vispārīzglītojošajās skolās pedagogiem ir noteikta 10% algas piemaksa par kvalitatīvu darbu, bet diemžēl nevienā normatīvajā dokumentā nav noteikts, kas uzskatāms par kvalitatīvu darbu. Katra skola to var saprast un saprot citādāk, kas rada ļoti lielu viedokļu dažādību kvalitātes jēdziena izpratnē starp dažādām skolām, šāda situācija ne tikai neveicina pedagogu izaugsmi, bet dažkārt arī kavē pašiniciatīvas un radošuma izpausmes.

Izvērtējot šī brīža situāciju izglītības jomā, ir ļoti svarīgi formulēt, kādi kritēriji nosaka kvalitatīvi strādājoša pedagoga statusu. Lai to veiktu, svarīgi ir ieklausīties un ņemt vērā arī sabiedrības viedokli. Pedagogi pēc savas būtības ir tie, kuri vēlas nemitīgi pilnveidoties, pat vairāk kā jebkuras citas profesijas pārstāvji, jo viņiem “ir jāiet līdzī laikam”, jāprot izvērtēt sevi un secināt, vai paveiktais darbs ir kvalitatīvs, mūsdienīgs un visbeidzot noderīgs. Kā norāda D. Celma, katram, arī skolotājam, ir vajadzība tikt novērtētam, ikviens vēlas vajadzību hierarhijas pakāpē sasniegt augstāko pakāpi – pašapliecināšanos. Tādēļ viņš ir gatavs riskēt, eksperimentēt, pieņemt lēmumus. Viņu virza prasība pēc personiskās attīstības un labākas dzīves kvalitātes, kas ir ikviena indivīda dzīves mērķis (7, 122.lpp.). Skolā nedrīkst strādāt nemotivēts pedagogs un kā viens no motivējošiem faktoriem varētu būt skaidri definēta nostādne par darba kvalitātes kritērijiem, uz kuriem balstītos arī atbilstošais materiālais

atalgojums. Par kvalitatīvu darbu ir jāsaņem atbilstoši augstāks atalgojums, bet to nevar noteikt un izvērtēt, kamēr nav atbilstošu „svaru”.

Tā kā šī problēma ir aktuāla visās skolās, tā jau sāka risināt arī valstiskā līmenī, izstrādājot pedagogu profesionālās karjeras attīstības modeli. Pedagogu profesionālās karjeras attīstības modeļa izstrāde notiek Eiropas Savienības Sociālā fonda Nacionālās programmas projekta „Pedagogu tālākizglītības metodiskā tīkla nodrošinājuma izveide” ietvaros un to īsteno Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) pārraudzībā esošā Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūra. Šī modeļa aprobācija notika 30 Latvijas skolās. Projektā iesaistītajiem skolotājiem tika piešķirtas kvalitātes pakāpes, izmantojot piedāvātos kritērijus, tomēr aprobācijas gaitā mūsu skolā parādījās, ka ne visiem piedāvātajiem kritērijiem skolotāji piekrīt viennozīmīgi, kas, manuprāt, norādīja uz problēmu, ka kritēriju izvēle ir nepilnīga vai arī dažādi vērtējams katra kritērija nozīmīgums. Tāpēc maģistra darbam autore izvēlējās tematu „Pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas kritēriji un to izvērtējums”.

Darba mērķis ir noteikt būtiskākos kritērijus, kas raksturotu pedagogu darba kvalitāti un noskaidrot, cik lielā mērā tie sakrīt ar projektā ”Pedagogu profesionālās karjeras attīstības modelis” piedāvātajiem kritērijiem.

Darba uzdevumi:

1. studēt dažādus literatūras avotus, lai noskaidrotu faktorus, kuri raksturo skolotāja augstu darba kvalitāti, tai skaitā, kāds ir skolotāja galvenais uzdevums jeb misija mūsdienu apstākļos,
2. apkopot vairāku Madonas rajona skolu pieredzi, izvērtējot pedagogu darba kvalitāti 10% piemaksas noteikšanai,
3. pamatojoties uz iegūtajiem rezultātiem, noskaidrot, cik lielā mērā projektā piedāvātie kritēriji saskan ar skolās izmantotajiem kritērijiem, novērtējot pedagogu darba kvalitāti,
4. noskaidrot skolotāju un skolēnu viedokli par šo kritēriju izmantojamību,
5. balstoties uz pētījumu rezultātiem, izstrādāt priekšlikumus pedagoga darba kvalitātes novērtēšanai.

Darba gaitā izmantotas šādas pētījumu metodes:

1. literatūras un normatīvo aktu analīze,
2. dokumentu analīze,
3. anketēšana,
4. datu matemātiskā apstrāde, grafiskā attēlošana un salīdzināšana.

1. Kvalitātes jēdziens izglītībā

Kvalitātes jēdziens pirmo reizi tika minēts 19.gs. beigās līdz ar straujo rūpniecības attīstību, kad parādījies plašam preču klāstam, tās vajadzēja šķirot un atlasīt pēc noteiktām pazīmēm. Filozofiski kvalitātes jēdziens attīstījās balstoties uz dialektikas likumiem, pastāvot pretstatiem starp ražotāja un patērētāja vēlmēm (29). Mūsdienās termins *kvalitāte* tiek plaši lietots visās dzīves jomās un tam ir daudzi formulējumi. Visbiežāk kvalitāti saprot kā produkta īpašību kopumu, kas attiecas uz tā spēju apmierināt iepriekš noteiktas prasības un vajadzības (16). Starptautiskā Standartizācijas organizācija (ISO) kvalitāti definē šādi: “Objekta vai vienības raksturlielums, kas nosaka tā spēju atbilst noteiktām un paredzamām vajadzībām” (19).

Vajadzības laika gaitā var mainīties, tāpēc nepieciešams periodiski veikt analīzi, lai noskaidrotu kvalitātes atbilstību vajadzībām (16). Līdz ar to kvalitāti var definēt arī kā sistemātisku kontroli, cik lielā mērā objekts atbilst uzstādītajam prasībām. Kvalitātes kontrole ir procedūra, kas tiek izmantota, lai pārbaudītu vai novērtētu produkta vai pakalpojuma kvalitāti (29). Tā var būt gan iekšēja, gan ārēja, gan paškontrolē. Novērtēšanas struktūru veido pakāpeniski soļi, kas tiek ņemti vērā, lai nodrošinātu kontroli par mērķu sasniegšanas līmeni (29). Lai novērtētu produkta vai pakalpojuma kvalitāti, ir svarīgi apzināties sasniedzamo mērķi jeb kādas vajadzības ir vēlme apmierināt.

Mūsdienīgi priekšstati par izstrādājuma kvalitāti balstās uz patērētāja vajadzību un vēlmju apmierināšanas principu. Patērētājs var būt kā atsevišķs cilvēks, tā cilvēku kolektīvi, iestādes un organizācijas vai sabiedrība kopumā (9).

Viena no svarīgākajām sabiedrības vajadzībām ir prasība pēc izglītības, jo izglītība ir tā, kas mūsdienās nosaka sabiedrības materiālo nodrošinājumu un morālo pilnveidi. Kā atzīmē A.Broks: “Izglītojošā darbība ir sistēmiska cilvēkdarbība, kuras virsuzdevums ir cilvēka apziņas atbilstošā sakārtošana. Šis sakārtošanas pakāpe savukārt ir pamats tam, kurā dzīves kvalitātes līmenī attiecīgā persona, sabiedrības daļa vai sabiedrība kopumā īsteno savu darbību” (4, 95.lpp.). Tādēļ sabiedrībai ļoti svarīgi ir saņemt kvalitatīvu izglītību, ko lielākajā daļā pasaules valstu, tai skaitā Latvijā, galvenokārt nodrošina valstiskās institūcijas. IZM savā darbībā izglītības kvalitātes jēdzienu saprot kā pazīmju un īpašību kopumu, kas raksturo izglītības kā procesa un izglītības kā rezultāta atbilstību sabiedrības un indivīda prasībām un vajadzībām (43). Sabiedrības vajadzības un vēlmes nepārtraukti mainās, tāpēc kvalitāte, tai skaitā izglītības kvalitāte it īpaši, nav kaut kas absolūts. Visu noteiks tas, vai tiek apmierinātas konkrēta lietotāja vajadzības. Tātad katram pakalpojuma sniedzējam vispirms būtiski izlemēt, kas ir viņa klienti, ko tie vēlas, kādas ir viņu prasības un kā šīs vēlmes un prasības apmierināt.

Produkts vai pakalpojums, kas vienai lietotāju grupai būs kvalitatīvs, citai var šķist pilnīgi nepieņemams (33).

Lai apmierinātu cilvēku vajadzības, izstrādājumam jāpiemīt noteiktām īpašībām. Izstrādājuma kvalitāti nosaka tas, cik lielā mērā šīs īpašības apmierina patērētāja vajadzības (9).

Izglītības kvalitāte pēc savas būtības ir visfundamentālākais mūsu izglītojošās darbības mērķa un rezultāta rādītājs, kas ietver izglītības saturu un līmeni. A. Broks uzskata, ka izglītības saturu veido zināšanas, prasmes un attieksmes, bet izglītības līmeņus: atpazīstošā (atkārtojoša) darbība, radošā (līdzīga) darbība un jaunradošā (oriģināla) darbība (4, 94.lpp.). Lai izglītības sistēma spētu sniegt izglītības kvalitāti sabiedrības vajadzībām atbilstošā līmenī, 20.gadsimta beigās parādījās jauns termins *kvalitātes vadīšana*, kas nozīmē, ka kvalitātei izvirzītās augstās prasības var tikt apmierinātas, tikai šajā procesā iesaistot visus darbiniekus un resursus un atbilstoši vadot šo procesu. Produkta vai pakalpojuma kvalitātes nodrošinājums vairs nevar rasties stihiski, bez procesu ietekmējošo ārējo un iekšējo faktoru analīzes, mērķu redzējuma un procesa vadības. Lai sekmīgi realizētu kvalitātes vadību, ir nepieciešama informācija, kura tiek iegūta izglītojošās darbības izziņas rezultātā un noformēta kā attiecīgās darbības apraksts jeb raksturojums. Šajā aprakstā tiek izmantoti gan kvalitatīvie (vārdiskie), gan kvantitatīvie (skaitliskie) darbības apraksta elementi – darbības iekšējās un ārējās vides sastāvdaļu un procesu raksturojums. Attīstoties izglītības vadības teorijai un praksei, līdztekus vārdiskajam izglītojošās darbības raksturojumam mūsdienu apritē ienāk skaitliskie raksturojumi – izglītības indikatori. Izglītības indikatori ir izglītojošās darbības un to īstenojošās izglītības sistēmas skaitliskie raksturojumi, kas nodrošina nepieciešamo skaitliskās informācijas bāzi izglītības vadībai (4, 102.lpp.).

Izglītojošā darbībā izšķir iekšējo un ārējo vadību. Iekšējā vadībā noteicošie ir mērķu un rezultātu indikatori. Laba vadība, atbilstoši organizējot izpildes procesu, nodrošina laba – mērķim atbilstoša – rezultāta iegūšanu. Ārējā vadībā izmanto vajadzības, vajadzības līdzekļus un apmierinājumu raksturojošas indikatoru kopas. Darbības ārējās efektivitātes vērtējums sniedz informāciju par apmierinājuma atbilstību vajadzībām un informē par apmierinājuma sasniegšanai patērēto līdzekļu lietderību (4, 104.lpp.). Izvērtējot šādā veidā iegūto informāciju, parādās izglītojošās darbības garīgais aspekts, kas saistīts ar šīs darbības vajadzībām un mērķiem, un izglītojošās darbības materiālais aspekts, kas savukārt ir saistīts ar šīs darbības īstenošanas konkrēto organizāciju un atbilstošajiem līdzekļiem. Izglītojošās darbības izpildē abi šie aspekti savienojas, un tikai šī vienotība spēj nodrošināt konkrētus izglītojošās darbības rezultātus (4, 104.lpp.).

Izglītojošās darbības rezultāti ir tieši saistīti ar izglītības kvalitātes jautājumiem, kuri Latvijā ir īpaši aktuāli. Lai šodien pastāvētu maza valsts, tās pieprasītajai un piedāvātajai izglītībai jābūt ar ļoti augstu kvalitāti, jo esot pieejamiem salīdzinoši nabadzīgiem dabas resursiem, cilvēkresursi ir vislielākā bagātība (22, 25.lpp.). Lai sasniegtu attīstītajām valstīm raksturīgo visas sabiedrības un katra indivīda dzīves līmeni, noteicošais ir iedzīvotāju zināšanas un gudrība, to prasmīga un mērķtiecīga izmantošana. Šādā izaugsmes modelī zināšanas virza darbaspēka kvalitāti, kapitāla izmantošanu un tehnoloģiju attīstību (20, 9.lpp.). Latvijas nākotne ir atkarīga no cilvēku zināšanām un prasmēm. Visu cilvēku izglītošanai, ne tikai bērnu un jauniešu, bet arī pieaugušo izglītošanai, ir jābūt nācijas galvenajai prioritātei (22, 25.lpp.). Mūsu valsts iedzīvotāju zināšanu potenciāls ir spējīgs pildīt šo uzdevumu, taču nepieciešama tūlītēja koordinēta rīcība tā palielināšanai un izmantošanai, jo kavēšanās var radīt neatgriezeniskas sekas (20, 9.lpp.).

To, ka ar izglītību saistītie jautājumi jārisina steidzamības kārtā, atzīmēts arī OECD pārskatā, jo pastāv ievērojama neatbilstība starp darba devēju pieprasījumu pēc kvalificētiem darbiniekiem un izglītības sistēmas iespējām sagatavot darbiniekus pieprasītajām profesijām (22, 36.lpp.) Arī uzņēmēji, profesionālo skolu un augstskolu absolventi atzīst, ka viņus neapmierina izglītības kvalitāte (20, 11.lpp.).

Izglītības sistēmas kvalitāte balstās uz trīs stūrakmeņiem: ieguldījuma kvalitāte (izglītības finansējums, ēkas, personāls, mācību grāmatas un mācību materiāli), procesa kvalitāte (izglītības programmas, mācīšanas kvalitāte, klašu lielums, skolā pavadītais laiks) un „iznākuma” (rezultāta) kvalitāte jeb audzēkņu sasniegumi. Visi šie trīs faktori ir nepieciešami izglītības kvalitātes raksturošanai, bet pirmie divi faktori ir īpaši būtiski tāpēc, ka uz tiem balstās pēdējais faktors – audzēkņu mācīšanās (22, 62.lpp.). No pirmajiem diviem faktoriem izriet arī tas, ka šo procesu galvenais elements ir skolotājs, jo ne ēkas, ne programma, mācību līdzekļi utt. paši pat sevi nenodrošina izglītības kvalitāti. Skolotāju lomu izglītības iegūšanas procesā nevar novērtēt par augstu, jo viņi ir galvenā vadīšanas procesa sastāvdaļa. Ja vadītājam nav sekotāju, pārmaiņas nenotiek. Galveno ieguldījumu pārmaiņu procesā un rezultātos dod skolotāji, tikai tad seko sabiedrība (7, 187.lpp.).

Vērtējot pedagoga darba kvalitāti, jāņem vērā, ka tā sastāv no sistemātiskas informācijas savākšanas par darbinieka veikumu un viņa potenciālu attīstīties un mācīties. Darbinieku novērtēšanai ir divi veidi: darbības vērtējums un potenciāla vērtējums (28). Vērtējot pedagoga darbību, būtu jāņem vērā arī mācību sasniegumi – skolēnu panākumi; rezultāti, kas parāda skolēna izaugsmi mācīšanās procesā, savukārt vērtējot potenciālu, jāņem vērā zināšanu kvalitāte, kas ir pazīmju un īpašību kopums, kas raksturo zināšanu labuma atbilstību noteiktām normām un prasībām. (43).

Izvērtējot pedagoga darba kvalitāti, būtiski ir atrast tādu indikatoru kopumu, kas pēc iespējas pilnīgās spētu ietvert sevī visas kompetences, ar kuru starpniecību pedagogs spēj apmierināt sabiedrības vajadzības pēc konkurētspējīgas izglītības. Izglītības indikatoru sistēma ir veidojama no trīs indikatoru pamata grupām: alfa, beta, gamma, jo tikai tad tā būs pietiekami saturīga un pilnīga Alfa grupas indikatori raksturo izglītības vajadzības un pieprasījuma apmierinātību, Beta grupas indikatori raksturo izglītībai nepieciešamos izdalītos un izmantotos finansiālos un materiālos līdzekļus, kā arī atbilstošo izglītības darbinieku – cilvēkresursu – kopumu. Gamma indikatori ir izglītojošās darbības izpildes un rezultātu indikatoru grupa. Šīs grupas indikatori raksturo izpilddarbības norisi un rezultativitāti, aptverot izglītojošās darbības uzsākšanu, turpināšanu un noslēguma posmus (4, 105.lpp.).

Pedagogu darba kvalitāti raksturojošo un novērtējošo indikatoru kopā būtu jāiekļauj indikatori no visām nosauktajām – alfa, beta un gamma grupām.

Kopsavilkums.

1. Kvalitātes jēdziens izglītībā nozīmē pilnībā apmierināt sabiedrības vajadzības pēc izglītības.
2. Sabiedrības vajadzības mainās, tāpēc regulāri jāanalizē situācija, lai konstatētu kāda līmeņa izglītība tiek pieprasīta.
3. Kvalitatīvu izglītību var nodrošināt tikai kvalitatīvi strādājoši pedagogi.

2. Pedagogu darba kvalitātes izvērtēšanas nepieciešamība un ar to saistītās problēmas

Mūsdienu strauji mainīgajos vides un sabiedrībā notiekošo pārmaiņu apstākļos, pieaugot pedagoga darba nozīmībai un atbildībai, rodas nepieciešamība objektīvi un izmantojot visiem sabiedrības slāņiem saprotamus kritērijus, novērtēt šo darbu. Tas ir ļoti sarežģīts uzdevums, jo, lai izprastu pašreizējās ar kvalitāti saistītās problēmas, ir jāpārvar divas, savstarpēji konfliktējošas pieejas:

1. *kvalitāte kā atbilstība pret kvalitāte kā uzlabojums,*
2. *produkta (šajā gadījumā pakalpojuma) kvalitāte pret organizācijas procesa kvalitāti (15).*

Tas nozīmē, ka no vienas puses, kvalitāti varētu „mērīt” ar skolēnu mācību sasniegumu uzlabojumu dinamiku, no otras puses, kvalitatīvam mācību procesam būtu jānodrošina augsti mācību sasniegumi. Grūtības sagādā kvalitatīva mācību procesa definīcija, ņemot vērā, ka ir sarežģīti izmērīt skolēnu emocionālos un audzinošos aspektus mācību procesā, kuri, pedagogiem strādājot ar bērniem ar īpašām vajadzībām, var būt dominējošāki par mācību sasniegumiem izteiktiem aprakstošā vai ballu skalā.

Tomēr neatkarīgi no tā, kādai lietotāju grupai ir domāts šis izglītības pakalpojums, svarīgi ir panākt tā atbilstību lietotāja prasībām (33). Pedagogiem ir jāapmierina ļoti daudzveidīgas prasības un vajadzības, kuras pieprasa dažādi sabiedrības slāņi un, lai nodrošinātu sava darba kvalitāti, ir jāsadarbjas ar skolēniem, kuriem ir dažāda iepriekšējā sagatavotība un audzināšana, dažādi mērķi un motivācija piedalīties izglītošanās procesā un ar skolēnu vecākiem, kuriem ir dažāda iepriekšējā mācīšanās pieredze un dažādi mērķi attiecībā uz savu bērnu, kuri reizēm ir pretrunā ar paša skolēna vēlmēm. Kā atzīmē I. Belickis: “Centrālā un sarežģītākā ir skolotāja profesionālās pedagogiskās darbības novērtēšana izglītībsituācijā – mācību stundās, interešu izglītības un pulciņu nodarbībās, korī utt., kā arī faktiskajā (tiešajā) sadarbībā ar skolēnu vecākiem. Un tā tas ir tādēļ, ka īstenie sadarbības rezultāti ir determinēti abpusēji – gan no skolotāja, gan no skolēna puses; gan no skolotāja, gan no vecāku puses, bet tai pašā laikā jāuzsver skolotāja vadošā loma. Skolotāja un skolēnu sadarbību mācību procesā apraksta divi saistīti pamatjēdzieni – *mācīšana* kā skolotāja pamatfunkcija un *mācīšanās* kā skolēna pamatfunkcija” (2, 231.lpp.).

Tas rada dažādus, diametrāli pretējus viedokļus par skolotāja darba kvalitātes novērtēšanas iespējām. Ir viedoklis, ka praktiski nevar būt kritēriji, ar kuru palīdzību varētu izvērtēt, cik sekmīga ir skolotāja darbība. Nav vispārēju vadlīniju, kuras norādītu, kad skolotājs ir veicis savu darbu – nav vienprātības attiecībā uz to, kad skolotāja darbība

uzskatāma par neveiksmīgu, kādas pazīmes raksturīgas sliktam skolotājam. Pārmaiņu procesi sadarbībā prasa arī no jauna noteikt pedagoģiskos mērķus (42, 10.lpp.). Katra atsevišķa pedagoga meistarība jāvērtē kā konkrēta parādība reģionā, skolā, klasē. Praksē skolotāja profesionālā meistarība lielā mērā ir relatīvs jēdziens, proti, atkarīgs no konkrētās skolas, klases, skolēnu spējām mācīties un vai to audzināšanas (2, 231.lpp.).

Neskatoties uz skolotāja intelektuālajām spējām, morālajām un ētiskajām vērtībām, ir jāņem vērā, ka jebkurā izglītības iestādē pedagoģiskā procesa kvalitāti būtiski ietekmē izdevumu struktūra, kuru var iedalīt četrās grupās:

- izdevumi pedagoģiskā personāla algošanai;
- izdevumi pedagoģiskā procesa nodrošināšanai;
- izdevumi izglītības iestādes uzturēšanai;
- investīcijas izglītības attīstībai, tai skaitā nodrošinot to ar IKT izmantošanas iespējām (1, 4.lpp.).

Konkrētās skolas darbības kvalitāte, kuras izvērtēšanu reglamentē valstiski noteikti normatīvie akti un metodika, ir tieši saistīta ar pedagoga darba kvalitāti (36, 46.lpp.). Skolas izvērtēšanas nepieciešamību plašākā izpratnē nosaka vajadzība noteikt skolas funkcionēšanas kvalitāti, attīstību, no kā var izdarīt vērtējumu par visas valsts izglītības sistēmas pozitīvu vai negatīvu virzību. Šaurākā nozīmē skolas darbības izvērtēšana ir saistīta ar katru skolotāju un skolēnu (3, 45.lpp.).

Runājot par kvalitāti ir jāatbild uz jautājumiem:

- vai mēs darām pareizas lietas un vai mēs to darām pareizi?
- kas ir piepildīta un pilnvērtīga mācīšanās pieredze?
- vai mēs zinām šos kritērijus, ar kuriem novērtējama mācīšanās kvalitāte?

Savukārt izglītības kvalitāte ir atkarīga no izglītības iestādes, tajā strādājošo pedagogu darbības un mācību procesa efektivitātes (13, 5.lpp.). Pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas procedūru pašu par sevi var uzskatīt par svarīgu sastāvdaļu darbinieku darba kvalitātes uzlabošanā, jo tā:

- ļauj darbiniekam noteikt savu vietu iestādē;
- dod vērtīgus datus darba algas noteikšanai un stimulēšanai;
- ļauj vadītājam pieņemt atļaušanas un paturēšanas lēmumus un dod iespēju brīdināt darbiniekus par neapmierinošu darbu;
- palīdz vadītājam mācīt padotos un dod tiem padomus nākotnes potenciāla attīstīšanai,
- uzlabo vadības darba kvalitāti;
- motivē darbiniekus ar atbalstiem un atzinību (28).

Cenšoties izvērtēt pedagoga darbu, jāņem vērā tās skolas efektivitāte kopumā, kurā pedagogs strādā, jāizvērtē cik lielā mērā tā apmierina sabiedrības vajadzības. Efektīvai skolai jābūt tādiem mērķiem, kuri ir ciešā saistībā ar sabiedrības izglītības mērķiem (7, 28.lpp.), jo kvalitāte ir atbilstība kādām prasībām, nosacījumiem (10, 428.lpp.). Tas pamatā arī nosaka, kādu pedagogu vēlas redzēt sabiedrība, un kādā veidā pedagogs, darot savu darbu, pēc iespējas pilnīgās var apmierināt pieprasītās vajadzības.

Galvenie mērķi novērtējot pedagoga darbu:

- atrast interesantas darba formas skolotāja darbā;
- aktivizēt skolotāju radošo darbību audzināšanas darbā, ārpusstundu un metodiskajā darbā;
- pievērst skolotāju uzmanību viņa sniegto zināšanu praktiskās izmantošanas iespējām;
- veicināt pareizu psiholoģisku pieeju skolēniem dažādās situācijās;
- nodrošināt atgriezeniskas saites veidošanos;
- novērtēt skolotāja darba kvalitāti dažādos skolotāja darbības veidos (3, 68.lpp.).

Kvalitātes prasības pedagogiem izvirza nepieciešamību būt kompetentiem mācību priekšmetā, mācību metodikā un mācību procesa organizēšanā (39, 36.lpp.). Lai skolotājs varētu radoši izpaust savas kompetences, ļoti svarīga ir skolas vadības loma, jo ikvienas sistēmas kvalitāti kopumā raksturo šīs sistēmas sastāvs jeb saturs un sistēmas atbilstošās īpašības to ārējā izpausmē attiecīgajā vidē (4, 93.lpp.).

Kopsavilkums.

1. Vērtējot pedagoga darba kvalitāti jāvērtē procesa un rezultāta kvalitāte.
2. Pedagoga darba kvalitāte cieši saistīta ar skolas darba kvalitātes rādītājiem.
3. Pedagoga darba kvalitāte jāvērtē tāpēc, lai pedagogam, analizējot savu darbu, veidotos motivāciju sevis pilnveidošanai un inovāciju ieviešanai savā darbā.

3. Vadības loma pedagogu darba kvalitātes izvērtēšanā un pilnveidē

Kvalitāte nav nejaušība, tā jāvada (33). Ir ļoti grūti skolotājam strādāt kvalitatīvi zema līmeņa vadības skolā, vai skolā, kur vadība nav apguvusi mūsdienīgās vadības stilus, kuri balstās uz horizontālo komunikāciju.

Jebkuras organizācijas, t.sk. skolas struktūrai ir jānodrošina komunikācija trijos līmeņos: lejupslīdošā, augšupslīdošā, horizontālā. Lejupslīdošajā komunikācijā vadītājs nodod informāciju zemāk stāvošākiem vadītājiem un darbiniekiem. Tā lielākajā daļā organizāciju ir dominējošā. Problēma ir tā, ka padotie bieži vien nesaņem tieši to informāciju, kura viņiem nepieciešama. Augšupslīdošā komunikācija ir informācijas plūsma no lejas uz augšu, t.i. no zemāk stāvošiem vadītājiem un darbiniekiem uz augstākstāvošiem, taču tādu ir grūti nodrošināt. Horizontālā komunikācija notiek vienā līmenī. – starp dažādu struktūrvienību vadītājiem un darbiniekiem. Šī komunikācija nepieciešama dažādu organizācijas funkciju koordinēšanai un integrācijai. Tai ir arī sava psiholoģiska funkcija, tā apmierina cilvēku vajadzības pēc savstarpējiem kontaktiem (23, 36.lpp.). D.Celma uzskata, ka pašreizējā situācijā par primāro skolas kultūras veidošanā jāuzskata organizācijas horizontālo pārvaldes struktūru veidošanu, ar kuru palīdzību skolā var nodrošināt labāku komunikāciju starp darbinieku grupām jeb komandām. Iesaistot vadīšanas procesā darbiniekus, būs iespēja novērtēt individuālo ieguldījumu skolas attīstībā un arī atbalstīt radošās idejas. Horizontālās struktūras radīs lielāku iespēju vadītājam koncentrēt uzmanību uz darbinieku attiecībām un vajadzībām organizācijā, t.i., vadīšanas stilu orientēt uz darbiniekiem (7, 119.lpp.).

Skolotāju iesaistīšanu un līdzdarbošanos pārmaiņu procesā lielā mērā ietekmē skolas vadītāja profesionalitāte, izvēloties un izveidot efektīvu vadīšanas modeli. Sabiedrība ir izvirzījusi skolai mērķi, un vadītājs, analizējot informāciju par savu skolu, izvēlas tādu vadības modeli, lai atbilstoši izvirzītajam mērķim tiktu sasniegts pēc iespējas labāks rezultāts (7, 131.lpp.). Kvalitātes rādītāji gan skolās, gan biznesa struktūrās ir atkarīgi no kvalitatīvi organizēta procesa (skolās – mācību procesa). Ikviens saprot, ka augstas kvalitātes skolās skolēnu sasniegumu rezultāti tiek iegūti ilgstošā laikā. Šajās skolās mācīšanās process tiek nepārtraukti uzlabots no skolēnu un skolotāju, kā arī no vadības puses, kas nodrošina optimālu procesa virzību skolā (7, 88.lpp.).

Pētījumi, kā arī empīriski novērojumi rāda, ka skolu direktori ir viens no galvenajiem faktoriem, kas nosaka skolu efektivitāti. Labs skolas direktors spēj izveidot efektīvu komandu, kura ir kompetenta saprast un atbalstīt jaunas idejas, tādā veidā būtiski uzlabojot skolas darba kvalitāti. Vadītāja uzdevums ir panākt, lai darbinieki nepārtraukti pilnveidotos – lai viņi spētu saprast jaunas, sarežģītas parādības, veidotu objektīvu situācijas redzējumu un

uzlabotu kopīgas domāšanas modeļus. Cilvēki mācās to, kas viņiem liekas vajadzīgs, nevis to, ko iesaka citi. Lai plānotu darbinieku mācīšanos, nepieciešama prasme viņus atbalstīt, motivēt mācībām un palīdzēt mācību procesā. Tas dod iespēju darbiniekiem rast pārliecinošu mācību motivāciju (32, 75.lpp.). Vadītājs var stimulēt un virzīt skolotājus meklēt personīgo redzējumu par pārmaiņu nepieciešamību. To var darīt izmantojot pozitīvas stimulēšanas metodes:

- atklājot skolotājiem citādu pieredzi;
- dodot iespējas iegūt jaunas zināšanas un prasmes;
- radot drošu vidi inovācijām;
- materiāli un morāli atbalstot skolotājus (7, 129.lpp.).

Kvalitātes eksperts J.Jurans apgalvo, ka 80% gadījumu kvalitātes problēmas saistītas ar sliktu vadību un tikai 20% problēmas rodas strādnieku (šajā gadījumā – skolotāju) vainas dēļ. Noteicošā loma kvalitātes problēmu risināšanā ir uzņēmuma (šajā gadījumā –skolas) vadībai. Ja uzņēmuma vadība nav ieinteresēta paaugstināt kvalitāti, tad seko ķēdes reakcija – darbinieki netiek informēti un apmācīti, kā rezultātā rodas patērētāju (skolēnu, viņu vecāku un sabiedrības kopumā) neapmierinātība (33). Vērtējot individuāli pedagoga darbu kvalitāti, jāņem vērā vide, šajā gadījumā skola, kurā pedagogs strādā, tādēļ pedagoga darba kvalitāte ir jāskata saistībā ar konkrētas skolas darba efektivitāti.

Kopsavilkums.

1. Starp vadību un pedagogiem iestādē vajadzētu pastāvēt horizontālā līmeņa komunikācijai, kura spēj nodrošināt efektīvu skolas darbu
2. Vadībai jāpanāk, lai pedagogiem rastos vēlme sevi pilnveidot.
3. Pedagoga darba kvalitāte ir jāskata kopsaistībā ar konkrētas skolas darba efektivitāti.

4. Pedagogu darba kvalitātes izvērtēšanas indikatori

Augsta pedagoga darba kvalitāte tieši saistīta ar efektīvu skolu. Efektīvu skolu var definēt kā tādu, kas ir rezultatīva, kur mācību procesā tiek domāts par mācīšanās misiju, kur apvienota kvalitāte un objektivitāte (7, 28.lpp.). Lai pilnībā apmierinātu sabiedrības vajadzības pēc izglītības, skolotājam kā šīs sistēmas vadošajam elementam, vispirms pilnībā jāīsteno uzticētā un uzliktā misija. Misija ir nozīmīgs, svarīgs pienākums, galvenais uzdevums, kas veicams sabiedrības labā, tas ir apzināti un atklāti pateikts sociālā pienākuma formulējums un statuss (17, 252.lpp.).

J. Stabiņš uzskata, ka skolotāja misija ir profesionāli izveidot tādu mācību vidi, kurā audzēknis spēj realizēt visas dabas dotās potences, atklāt savu individualitāti, mācās dzīvot pilnvērtīgu dzīvi, apgūst spēju būt par efektīvu un laimīgu cilvēku (38, 42.lpp.). Savukārt V.Ozols domā, ka tā ir darbība, kura spēj pasargāt individuālo no pūļa ietekmes, kā arī katru dienu, katrā stundā un katram bērnam veidot veselīgu pašapziņu, cieņu un mīlestību pret sevi. Pašapziņas veidošana un celšana katram bērnam ir nepieciešamais priekšnoteikums dotību izkopšanai. To spēj tikai skolotājs, kurš pats ir personība ar veselīgu pašapziņu (24, 25.lpp.). D. Celma norāda, ka skolotājam ar savu darbu jāaplicina savas pedagoģiskās darbības un skolas mērķu izpratne un realizācija. Izglītība ir tā, kas veidojot cilvēka zināšanas, prasmes, iemaņas un attieksmes, palīdz prast un apgūt mūžīgās pamatvērtības (7, 112.lpp.). Līdz ar to sabiedrība izvirza konkrētas prasības izglītības sistēmai un pedagogam kā šīs sistēmas pamatelementam. Pedagoģis savā darbībā sniedz tādu pašu pakalpojumu kā jebkura cita tautsaimniecības pakalpojumu nozare, kuras patērētājs ir skolēns, students un kopumā ikviens sabiedrības loceklis, bet produkts – zināšanas, prasmes, kompetences. Likumsakarības, kas darbojas ražošanas sfērā, pilnībā var attiecināt arī uz pakalpojumiem, un izglītība ir viens no pakalpojuma veidiem. Kā norāda M.Rurāne, patērētāja vēlmes un prasības ir jāanalizē. Kvalitāte sākas, analizējot un pētot tirgu. Šīs prasības apkopo produkta plānošanas gaitā. Produkts un radīšanas process ir jāuzrauga, jāpārbauda. Tādejādi tiek radīta atgriezeniskā saite starp izteiktajām patērētāja prasībām un iegūto galarezultātu – produktu (34, 194.lpp.). Tas norāda, ka sabiedrības vajadzības un līdz ar to skolotāja misija var mainīties un, lai paaugstinātu pedagoga darba kvalitāti, visu laiku jāseko līdzi sabiedrības vajadzībām.

Japāņu zinātnieks Nariaki Kano piedāvā kvalitātes koncepciju divās dimensijās: obligātā un valdzinošā kvalitāte. Obligāto kvalitāti raksturo produkta īpašības, kuras patērētājs gaida, lai varētu izmantot atbilstoši savām kvalitātes prasībām. Ja viņš tās nesaņem, rodas neapmierinātība. Valdzošā kvalitāte raksturo produkta īpašības, kas ir ārpus pašreizējām vajadzībām – patērētājam negaidītas, bet pozitīvas. Atklājot attiecīgo produktu īpašības,

patērētājs ir patīkami pārsteigts, bet, ja šo īpašību nav, viņš neprotēs. Ar laiku valdzinošā kvalitāte kļūst par obligāto kvalitāti. Labam produktam vai pakalpojumam jāietver abas dimensijas (34, 190.lpp.). Šis likumsakarības var attiecināt arī uz pakalpojumu sniedzēja – pedagoga – darba kvalitāti, pieņemot, ka misija nosaka obligāto kvalitāti, bet valdzinošo kvalitāti nevar nodefinēt un izmērīt, jo tā vairs nav tieši saistīta ar pedagoga profesionālo kompetenci, bet ir personības iezīme.

Pašreiz no pedagoga tiek gaidīts, ka viņam:

- jāpārzina un jāņem vērā sociālā vide;
- jābūt pretimnākošam, dodot labas instrukcijas;
- jāuzklausā ieteikumi;
- jāplāno uz dalībniekiem centrēta mācīšana, jābūt spējīgam „aizmirst” savu pieredzi un zināšanas; ņemt vērā dalībnieku resursus;
- jāprot plānot mazus projektus katram;
- jābūt labi sagatavotam savā priekšmetā (35, 21.lpp.).

Šīs prasības balstās uz pedagoga profesionālo kompetenci, kas ir izglītības procesā iegūta un uz zināšanām, pieredzi un attieksmēm balstīta spēja, kas izpaužas prasmēs – gatavībā pedagoģiskai darbībai. J.Stabiņš norādā šādas kompetences:

1. kompetences, kas nodrošina efektīvu mācīšanas-mācīšanās procesu:

- spēja organizēt mācību stundu;
- prasme izvēlēties tādu mācību priekšmeta saturu, kas veicina audzēkņu personības attīstību;
- prasme organizēt mācību vidi, kas veicina audzēkņa personības attīstību;
- prasme izvēlēties mācību formas, kas veicina audzēkņa personības attīstību;

2. kompetences, kas sekmē morāles un ētikas normu apzināšanos, izkopj cilvēka vērtību sistēmu;

3. kompetences, kas veicina vispārīgas audzēkņa personības attīstību un gatavību dzīves darbībai:

- prasme veicināt atbildīgas un uzņēmīgas personības veidošanos;
- prasme veicināt audzēkņa patstāvību spriedumos un darbībā;
- prasme rosināt audzēkņi uz pašanalīzi;
- veicināt audzēkņa radošo spēju attīstību;

4. kompetences, kas sekmē priekšstatu veidošanos par pozitīvām cilvēku savstarpējām attiecībām;

5. kompetences, kas palīdz skolotājam izvēlēties efektīvāko rīcības stratēģiju problēmsituācijās;

6. kompetences, kas sekmē skolotāja sadarbību ar audzēkņiem, viņu vecākiem un kolēģiem;

7. kompetences, kas sekmē skolotāja pašattīstību un panākumus darbā (38, 59.lpp.).

Mūsdienu izglītības kvalitātē ļoti aktuāla ir intelekta un morāles (mācību un audzināšanas), kā arī radošās un atpazīstošās cilvēkdarbības savstarpējā sabalansētība (4, 19.lpp.). Pedagoģa cilvēciskajai kvalitātei, spējai komunicēt, uz klausīt un būt godīgam ir izšķiroša nozīme. Viss iepriekš norādītais nav svarīgs, ja pedagogs nebūs profesionāli kompetents. Tas nozīmē, ka viņam nepārtraukti jāpilnveido savas profesionālās zināšanas atbilstoši mūsdienu prasībām (35, 22.lpp.).

Pedagoģa misijas jēdziens pašreiz valstiskā līmenī nav definēts un normatīvi noteikts, bet tieši misijas daudzveidības aspektu kopumā var meklēt tos kritērijus un indikatorus, ar kuru palīdzību varētu izvērtēt pedagoģa darba kvalitāti, atmetot intuitīvo vērtējumu – *labs pedagoģs* un *slikts pedagoģs*.

Kopsavilkums.

1. Pedagoģa darba kvalitātes rādītājs ir tas, cik lielā mērā viņš realizē sabiedrības uzticēto un uzlikto misiju.
2. Prasības pedagoģa darba kvalitātei mainās, mainoties sabiedrības vajadzībai pēc izglītības.
3. Pedagoģa darba kvalitātes rādītājs ir tas, cik lielā mērā viņš nodrošina kvalitāti divās tās dimensijās: obligātajā un valdzinošajā.
4. Pedagoģa cilvēciskajai kvalitātei, spējai komunicēt, uz klausīt, un būt godīgam ir izšķiroša nozīme darba kvalitātes novērtēšanā.

4.1. Mācību stunda – pedagoģa darba pamatelements

Mācību stunda ir skolēnu un skolotāja sadarbības pamatvienība, kurās laikā skolotājs, izmantojot savas profesionālās un vispārcilvēciskās kompetences, iedarbojas uz skolēnu apziņu, virzot to uz noteiktu mērķu sasniegšanu, tai skaitā atziņu veidošanu. Atziņas ir nozīmīgākā skolēna subjektīvo zināšanu forma. Ja skolēns ir apguvis zināšanas kā atziņas, tad to kvalitāte ir ievērojami atšķirīga no tām zināšanām, kuras gūtas „iekaļot” informāciju. Bērna atziņas attīstās virzienā uz lielo lietu objektīvo īpašību adekvātu atspoguļošanu. Teiktais iezīmē jēdzienu „mācības” mūsdienīgā izpratnē (2, 105.lpp.).

Mācību stundas tradicionālās struktūras izpratnei ir visai plašs diapazons – no formāli novadītas stundas, kurā skolotājs izpilda tikai iepriekš noteiktas prasības un kad mācību stunda šķiet nevajadzīgi gara, un nav zināms, kāds ir tās mērķis (skolotājcentrēta mācību

stunda) līdz tam, kad pedagogs sāk saprast, kam viņš kalpo, un savus panākumus sāk vērtēt atkarībā no skolēnu konkrētajiem sasniegumiem (sadarbības aspekts) (2, 162.lpp.). Mācību stundas saturā būtu jāietver četri mācīšanas veidi:

- mācīšanās zināt – iegūt sapratnes līdzekļus;
- mācīšanās darīt, lai spētu radoši sadarboties ar apkārtējo pasauli;
- mācīšanās dzīvot kopā, lai piedalītos un sadarbotos ar citiem cilvēkiem visās cilvēkdarbības jomās;
- mācīšanās būt, kas ir iepriekšējo trīs veidu būtiska tālākattīstība (8, 89.lpp.).

Tikai mijiedarbojoties un pārklājoties visiem četriem mācīšanas veidiem un tos radoši kombinējot, rodas uz mērķi virzīta un uz bērnu centrēta mācību stunda.

Lai mācību stunda sasniegtu savu mērķi, pedagogam īpaša uzmanība jāveltī stundas plāna izveidei. Skolotājs rada vismaz divreiz – gatavojoties stundai un norises laikā (2, 38.lpp.). Vairāki autori norāda uz to, ka mācību stundas kvalitātes pamats ir skolotāja rūpīgi sakārtota aktivitāte, kura pamatojama ar humānās pedagoģijas atziņām un pedagogs ir līdzatbildīgs par katras mācību stundas mērķu izpildi un mācīšanās procesa gala rezultātu (7, 112.lpp.). Neviena teorija nav spējīga pateikt priekšā skolotājam, kas viņam jādara šajā mācību stundā (2, 38.lpp.), lai tā sasniegtu savu mērķi.

D.Prets norāda divpadsmit mācīšanas principus, kuri jāievēro, lai mācību stunda būtu efektīva un līdz ar to pedagoga darbu šādā mācību stundā varētu uzskatīt par kvalitatīvu:

1. tīrais mācību laiks – jo vairāk skolēni mērķtiecīgi mijiedarbojas ar skolotāju, jo ir labākas sekmes;
2. motivācija – svarīgi ir radīt iekšējo motivāciju, kura balstās uz to, ka mācīties ir interesanti, svarīgi, nozīmīgi un patīkami;
3. rezultatīvā mācīšanās – ir noteiktas skaidras, augstas un reālas cerības un skaidri noteikti veiksmes kritēriji;
4. ticība panākumiem – pārliecība, ka katrs skolēns spēj mācīties efektīvi, un šīs pārliecības iedvešana skolēniem un vecākiem;
5. lasīšanas un mācīšanās prasmes – uzlabot sekmes skolēniem, kuri mācās zemāk par savām spējām, var tieši lasīšanas prasmju uzlabošana;
6. stundas plānošana – lai cik detalizēta arī būtu mācību programma, kādā brīdī tai ir jāpārtop par reālu stundu reālam skolotājam, kas māca reālu skolēnu;
7. sakārtota vide – skolēni ir dzīvespriecīgi, aizņemti un veiksmīgi mācās, klasē ir kārtība un klusums;
8. mācību procesa daudzveidība – skolotājs, kas pārsvarā izmanto vienu mācīšanas stilu, nostādīs neizdevīgā stāvoklī visus tos skolēnus, kuru mācīšanās stils ir

atšķirīgs. Šo problēmu var atrisināt, pēc iespējas dažādojot mācīšanas veidus – jo vairāk tāpēc, ka visiem patīk dažādība un skolēns nav izņēmums;

9. kooperatīvā mācīšanās – skolēni mācās grupās, bet grupas nesacenšas savā starpā;

10. datoru izmantošana mācībās piedāvā skolotājiem veidus, kā padarīt aizraujošu to, ko viņi māca;

11. skolas etoss – skolotāju un skolas administrācijas filozofiska vienošanās par kopīgu mērķi;

12. vecāku piesaiste – jāizmanto tas, ka vairums vecāku (80%) ļoti vēlas palīdzēt savam bērnam gūt labas sekmes skolā (30, 152.lpp.).

Izvērtējot praksē gūtās atziņas, A.Vilkaste norāda, ka efektīvās skolās skolotājiem:

- ir dziļas zināšanas un izpratne par viņu mācību priekšmetiem;
- viņi izvērza augstus mērķus;
- detalizēti plāno mācību stundas, kuras saistās ar visu klasē esošo skolēnu vajadzībām;
- lieto visefektīvākās pieejas jebkuram mācību vielas saturam un skolēnu grupām;
- skolotāji regulāri ar atzīmēm novērtē skolēnu mācīšanos un sasniegumus;
- uzdot piemērotus un rosinošus mājas darbus;
- skolotāji labi vada skolēnus un sasniedz augstu disciplīnas līmeni;
- skolēnu darbs tiek sistemātiski novērots, novērtēts un atbalstīts (46, 18.lpp.).

Izvērtējot pedagoga darba kvalitāti mācību stundās, kā indikatorus varētu lietot tieši šīs, efektīvā skolā strādājoša pedagoga pazīmes. Kvalitatīvi strādājoša pedagoga darbībai būtu jāizpaužas ne tikai nelielā skaitā mācību stundu, bet ilgākā laika posmā. Kā norāda I.Belickis, veidojot skolotāja mācību darba vērtējumu, jāatspoguļo kādā kvalitatīvā līmenī skolotājs īsteno visus mācību principus viena mācību gada laikā, kas nepieciešams skolotāja mācību darba kopveselai izvērtēšanai. To ir grūti īstenot. Problēmu var risināt arī citādi – vērtē mācību stundas struktūru un tās tipu, ievērojot, ka mūsdienu mācību stundas struktūra ir skolotāja un skolēna sadarbības struktūra (2, 151.lpp.).

Vērtējot pedagoga darbu mācību stundā, liela nozīme būtu jāveltī arī viņa personīgajai inteliģencei, jo patiesie priekšnoteikumi veiksmīgam mācību procesam ir cilvēciskās attiecības (42, 12.lpp.). Kā norāda R.Hahele, tieši pozitīvas emocijas palielina mācīšanās efektivitāti, bet negatīvu emociju (bailes, antipātija, neveiksmes) gadījumā ieslēdzas dabisks paš aizsardzības mehānisms, kas kavē precīzu informācijas ievadīšanu atmiņā. Tātad jāatceras, ka „vissliktākais skolotājs ir bailes” (13, 63.lpp.).

Skolotājam ir jārespektē skolēna impulsivitāte, vērtīborientācija un jāpiedāvā pietiekami plašs darbības komplekts un uz skolēnu orientēts mācību process. Ikviens mācību satura vienība kļūst par pusaudža apzinātu garīgo īpašumu tikai tad, ja viņš pats analītiskā un radošā mācīšanās procesā to ir uztvēris, pārliecinājies par šo zināšanu un prasmju personīgo nozīmīgumu un nepieciešamību (13, 74. lpp.). Balstoties uz faktu, ka īsta mācīšanās sāksies tikai tad, kad dalībnieks pats aktīvi iesaistīsies šajā procesā, skolotājs ieņem nozīmīgu lomu kā mācību procesa katalizators. Tas nozīmē, ka skolotājam plānojot un mācot, jāizvēlas tādas aktivitātes, kas stimulē procesu un izraisa dalībniekos vēlmi strādāt konkrētajā priekšmetā (35, 18.lpp.). Pedagogam, kā izglītības nesējam, būtu jādod iespēja skolēnam vākt informāciju un izvēlēties, kā to kārtot, kā ar to apieties un to lietot (8, 25.lpp.).

Kopsavilkums:

1. Kvalitatīvi strādājošam pedagogam būtu jānodrošina, lai skolēns stundās savas zināšanas iegūtu kā atziņas.
2. Kvalitatīvi strādājoša pedagoga darbībai būtu jāizpaužas ne tikai nelielā skaitā mācību stundu, bet kopveselumā ilgākā laika posmā.
3. Vērtējot pedagoga darbu mācību stundā, liela nozīme jāveltī viņa personīgajai inteliģencei, jo veiksmīgam mācību procesam ir nepieciešamas cilvēciskās attiecības.
4. Skolotājam plānojot un mācot, jāizvēlas tādas aktivitātes, kas stimulē procesu un izraisa dalībniekos vēlmi strādāt konkrētajā priekšmetā

4.2. Audzināšana – mācību procesa neatņemama sastāvdaļa

„Izglītība ir mācības un audzināšana to vienotībā. Zināšanas un prasmes sastāda personas un sabiedrības intelektu, kurā apvienojas patiesais, skaistais un derīgais. Labajam izpaužoties derīgajā, attieksmes jeb vērtīborientācijas, saistībā ar to īstenošanos prasmēs, veido morāli.”(4, 90.lpp.). Mācību procesā, ja tas ir centrēts uz bērnu, ir grūti atsevišķi izdalīt audzināšanas darbu. Skolēnu audzinoša var būt jau pati saskarsme ar pedagogu, kurš ar savām rakstura īpašībām un kompetencēm ir paraugs savam audzēknim. Belickis norāda, ka pedagogam būtu nevērtējoši jāakceptē visu skolēnu visas aktivitātes, jo tad viņš palīdz skolēnam izpētīt visus problēmu situācijas aspektus un salīdzināt alternatīvus viedokļus, sekmē skolēniem arvien skaidrāk apzināt savus viedokļus, apdomāt savu reakciju, pārfrāzēt savus izteicienus un – gala rezultātā – vispārinoši izprast savu rīcību un uzvedību (2, 136.lpp.). Tas, ko izglītības piedāvājums spēj sniegt, ir atkarīgs no tām attiecībām, kādas ir starp audzinātājiem un vecākiem, viņu bērniem un skolotājiem, tātad tas, ko bērni un jaunieši patiešām pieņem, ir atkarīgs no pedagogu spējas veidot uzticēšanās pilnas attiecības (42,

9.lpp.). Līdz ar to audzināšanas un izglītības procesos runa ir par to, kā izveidot stabilu un jūtīgu cilvēcisko attiecību tīklu. Tāpēc pats svarīgākais uzdevums audzināšanā ir veidot skolēnos psihosociālo kompetenci, darot to katru dienu, katrā stundā (42, 12.lpp.).

No pedagoģiskās perspektīvas raugoties, mācīšanas un mācīšanās procesā cilvēka attīstības sociālajām jomām ir jāpiešķir vienlīdzīgs statuss ar tradicionālo zināšanu apguvi. Problēmu risināšanas spējas, sadarbība ar pārējiem un pašpaļāvība ir tās dzīves iemaņas, kuras jāpraktizē un jānovērtē klasē (22, 68.lpp.). Humāna un demokrātiska skola ir kultūrvēsturiskas attīstības rezultāts, kurā svarīgi ir apgūt prasmi diskutēt un respektēt atšķirīgus viedokļus. Šādas prasmes neveidojas individuālās mācīšanās procesā, bet gan izglītošanas un audzināšanas procesā, kas savukārt atbilst mācību augstākajai idejai – mācību un audzināšanas vienotības principam. Izvērtējot pedagoga darbu, šī principa ievērošana ir ļoti svarīga prasība (2, 110.lpp.), jo norāda uz pedagoģisko un sociālo kompetenci.

Izvērtējot pedagoga profesionālā kompetenci, ļoti svarīga ir prasme veidot sadarbību ar skolēnu vecākiem. Kā norāda A.Vilkaste, skolēnu vecākiem patīk aktīva un mērķtiecīga sadarbība ar skolu, kas sekmē bērna mācīšanos, tā ir viena no efektīvas skolas pazīmēm. Vecāki saprot un atbalsta efektīvas skolas darbu, viņi ir pilnībā informēti par bērna sekmēm un zina, kā viņi var atbalstīt un sekmēt bērna izaugsmi (46, 18.lpp.). Augstu pedagoģiskā darba kvalitāti skolā var nodrošināt tikai sadarbībā ar skolēnu vecākiem.

Kopsavilkums:

1. Skolēniem audzinoša ir saskarsme ar pedagogu, kurš ar savām rakstura īpašībām un kompetencēm ir paraugs saviem audzēkņiem.
2. Augstu pedagoģiskā darba kvalitāti skolā var nodrošināt tikai sadarbībā ar skolēnu vecākiem.

4.3. Pedagoga mērķorientēta darbība kā kvalitātes rādītājs

Mācību process ir mērķtiecīgas un secīgas izzinošas darbības. Lai sasniegtu labus mācību darba rezultātus, pedagogam ļoti svarīga ir prasme plānot savu darbu ciešā saistībā ar priekšmetā izvirzītajiem mērķiem un kopsakarībā ar skolas galvenajiem uzdevumiem. Šāda pedagoga prasme lielā mērā ietekmē gan mācību procesu, padarot to saprotamu un harmonisku, gan arī uzlabojot rezultātu, kas ir kvalitatīva pedagoģiskā darba mērķis. Plānā jāparedz noteikts mācību rezultāts, ievērojot skolēnu vajadzības, spējas, motivāciju, intereses, iepriekšējo zināšanu un prasmju līmeni. Mācību rezultāts ir ne tikai zināšanas un prasmes konkrētā priekšmetā, bet arī mācīšanās un domāšanas prasmes, kas savukārt ir pamats tālākam mācību procesam (45, 17.lpp.). Kā uzsver Fulans: “Skolotājs ir viena no profesijām, kurā

vislabāk būtu darboties ar mērķiem un nākotnes redzējumiem, jo faktiski tieši tas ir mācīšanās pamatā” (10).

Plānojot mācību stundu un to variējot, pedagogs mērķtiecīgi ietekmē skolēnu domāšanu, attieksmi un rīcību. Kvalitatīvi strādājošs pedagogs fiksē šis pārmaiņas un pielāgo savus plānus skolēnu līdzdalības pakāpei, formai un saturam (2, 60.lpp.).

Tādēļ svarīgi ir katram pedagogam izstrādāt savu personīgo mācāmā priekšmeta programmu, kas ietver mērķus un uzdevumus, satura apguves plānojumu, iegūtās izglītības vērtēšanas kritērijus un kārtību, kā arī programmas īstenošanai nepieciešamo līdzekļu aprakstu, ievērojot didaktikas pamatprincipus un prasību attīstības pakāpenību (2, 234.lpp.). Pedagogam jāuzņemas arī pārrauga un vadītāja loma, kas ietver nodarbību plānošanu un organizēšanu tā, lai mācību materiālu varētu apgūt paredzētajā laikā, ar visaugstāko lietderības koeficientu (35, 19.lpp.). Šādā izpratnē skolotāja plāns nav nemainīgs scenārijs, bet ir projekts, kuru skolotājs visas stundas laikā regulē un koriģē, pamatojoties uz skolēnu līdzdalību un sadarbību. Šāds plāns ir dinamisks un profesionāli strādājošam pedagogam izstrādātais plāns vienmēr jāuzskata tikai par palīglīdzekli, kuru var mainīt atkarībā no situācijas un piemērot reālajām vajadzībām, ciktāl tas atbilst mērķiem, izšķiroši nosaka mācīšanās efektivitāti (2, 60.lpp., 35, 49.lpp.).

Mācību procesa plānošanai ir ļoti liela nozīme paredzamā rezultāta sasniegšanas procesā, jo tā:

- palīdz organizēt darbu un īstenot mācību priekšmeta standarta prasības, nodrošinot savlaicīgu mācību vielas apguvi pilnā apjomā;
- efektīvāk organizēt ikdienas darbu klasē un virzīt skolēnus uz sasniedzamo mērķi apzināti nevis intuitīvi;
- palīdz vērtēt mācību procesa, savlaicīgi ieviest nepieciešamās korekcijas, salīdzināt mācību procesa gaitu pa gadiem, pa klasēm, to uzlabot;
- māca skolēnus mācīties, veidojot izpratni par to, ka mācību process nav nejaušu notikumu virkne, ka mācīšanās ir mērķtiecīga darbība, kuras gaitā prāts virzās no jau zināmā uz aizvien jaunām zināšanām;
- palīdz ekonomēt laiku, skolotājs un skolēni ir pakļauti mazākam stresam un uztraukumam;
- ļauj uzskatāmi ilustrēt mācību procesu;
- ir noderīgs atbalsta resurss pieredzes apmaiņas pasākumos;
- nodrošina apmācības pēctecību skolotāju maiņas rezultātā (14, 49.lpp.).

Tāpat kā jebkurā cita uzdevuma veikšanai, gatavojoties mācību procesam, ir nepieciešams izstrādāt notikumu secību un izveidot plānu, kā arī izvēlēties metodes, kuras tiks

izmantotas mācību procesā (35, 49.lpp.). Mērķtiecīgs un detalizēti izstrādāts darba plāns palīdz pedagogam efektīgāk vadīt mācību procesu un tiešā veidā ietekmē tā kvalitāti.

Kopsavilkums:

1. Prasme plānot savu darbu ciešā saistībā ar priekšmetā izvirzītajiem mērķiem un kopsakarībā ar skolas galvenajiem uzdevumiem ir kvalitatīva pedagoģiskā darba mērķis.
2. Mērķtiecīgs un detalizēti izstrādāts darba plāns palīdz pedagogam efektīgāk vadīt mācību procesu un tiešā veidā ietekmē tā kvalitāti.

4.4. Individuālais darbs ar skolēniem – pedagoga prasmju indikators

Skolās, realizējot mācību programmas, par galveno mērķi tiek uzstādīta prasība visiem skolēniem tās apgūt apmierinošā vai gandrīz apmierinošā līmenī, kā to nosaka valstī spēkā esošie normatīvie akti. I.Beļickis norāda, ka Latvijas izglītības mērķu prasību praktiska izpilde prasa katrā mācību stundā, katram skolēnam radīt iespējas sasniegt šos mērķus. Tā ir individualizācija, bet attiecībā uz katru skolēnu (2, 36.lpp.).

Lai realizētu šo mērķi, pedagogam ir jābūt izkoptām prasmēm strādāt diferencēti, jo skolēni atšķiras cits no cita, un mācību procesā būtu jārespektē katra audzēkņa konkrētās mācīšanās īpatnības. Nav sliktu mācīšanas metožu, ir tikai vienam piemērotākas un otram nepiemērotākas metodes (13, 74.lpp.). Spēja atlasīt un prasme strādāt ar piemērotām metodēm raksturo pedagoga profesionalitāti, līdz ar to arī darba kvalitāti.

Pašreiz aktualizēts uzskats, ka galvenais ir skolēnu zināšanas, jo vienīgi tās iespējams eksakti vērtēt, lietojot kvantitatīvas metodes, un tādejādi gūt objektīvu izglītības īstenības raksturojumu, līdz ar to arī pedagoga darbība tiek virzīta tikai uz zināšanu apguvi un dominējošais mācību modelis ir ļoti tāls no cilvēkam dotās humanitārās izpratnes, vispirms jau tādēļ, ka indivīda humanitāte nesatur zināšanas, bet gan atziņas (2, 99.lpp.). Daži autori aizstāv viedokli par nepieciešamību saistīt skolotāju apmaksu ar viņu audzēkņu eksāmenu rezultātiem. Citu valstu valdības iesaka līdzīgas shēmas, bet tā kā skolas ir ļoti atšķirīgas pieejamo resursu un skolēnu kontingenta ziņā, ir šaubas, vai šāda saikne būtu godīgs un efektīvs indikators (22, 84.lpp.).

Realizējot izglītības modeli, kur galvenais ir rezultāts, respektīvi, vērtējums, jauniešiem rodas izjūta, ka viņi ir atstumti, tādēļ pedagogam maksimāli jāizmanto un jāatklāj visdažādākie talanti, lai mazinātu nesekmīgu skolēnu skaitu (8, 27.lpp.). Literatūrā parādās arī cits viedoklis, ka nav tik svarīgi, cik skolēni ir izcili mācījušies, bet gan tas, lai visi skolā justos labi, droši un iegūst prasmes dzīvot (3, 82.lpp.). Kvalitatīvi strādājošam skolotājam

jāprot sasniegt augstus mācību rezultātus, nenoniecinošot neviena skolēna spējas. Tas iespējams tikai diferencēti pieejojot mācību procesam, kur izpaužas katra pedagoga profesionālā varēšana, kura savukārt norāda uz pedagoga darba kvalitāti.

Kopsavilkums:

1. Spēja atlasīt un prasme strādāt ar piemērotām metodēm raksturo pedagoga profesionalitāti, līdz ar to arī darba kvalitāti.
2. Kvalitatīvi strādājošam skolotājam jāprot sasniegt augstus mācību rezultātus, nenoniecinošot neviena skolēna spējas.

4.5. Pedagogu tālākizglītība kā kvalitatīva darba garants

„Skolotāja izglītībai, kas tiek definēta kā nepārtraukta attīstība, ir tas gods būt par vislabāko atrisinājumu un vislielāko problēmu mūsdienu izglītībā. Es apgalvošu, ka nav iespējams uzsākt nopietnas pārmaiņas, ja mēs nopietni neizturamies pret visu skolotāju izglītību – kā sākotnējo, tā tālāko – izglītību kā būtisku līdzekli skolotāju kā pārmaiņu nesēju veidošanā”, norāda M.Fulans (10, 18.lpp.). Sākotnējā pedagoga izglītība ir stingri noteikta valsts normatīvajos aktos un mūsdienās vairs nevar runāt par pedagoga darba kvalitāti, balstoties tikai uz formālo izglītību. Lai pedagogs spētu sniegt konkurētspējīgu izglītību saviem audzēkņiem, viņam jābalstās uz tālāko izglītību, jo sabiedrībai esot nepārtrauktā pārmaiņu procesā, tieši pedagogiem jābūt šī procesa priekšgalā nepārtraukti pilnveidojot savu kvalifikāciju. D.Celma uzsver, ka globālā izglītība ir uz mūžizglītību orientēts izglītības virziens ar īpašu mācīšanās stilu un domāšanas veidu, kas nodrošina sakarības starp vietējo reģionālo un globālo mērogu, dodot iespēju apgūt un attīstīt prasmes un kompetences, kuras nepieciešamas cilvēkam, lai piemērotos mainīgām sabiedrības prasībām, kas tiešā veidā saistītas ar globalizācijas tendencēm pasaulē (7, 11.lpp.). Mācīšanās, jo sevišķi mūža garumā, nav vienkāršs process, jo lai mācītos, ir jāattīsta spēja atteikties no pārliecības, uzņemties risku un izmēģināt nezināmo. “Mēs varam būt izvēlīgāki tajā, ko izmēģinām (nevis pieņemt visas pārmaiņas), tomēr, pētot jaunās atlasītās metodes, mums jābūt pietiekami pacietīgiem, lai mēs varētu uzzināt par tām vairāk un izpētīt to sekas, pirms izdarām secinājumus” (10, 27.lpp.). Jāņem vērā arī fakts, ka mācīšanās visai sabiedrībai nepadodas vienlīdz labi, un ka mācīšanās sev līdzīgu inovācijas, kuras tiešā veidā ietekmē pedagoga darba kvalitāti, kura visiem nevar būt vienāda (32, 167.lpp.). Mācīšanās caur inovācijām paaugstina pedagoga kvalifikāciju, un kā uzsver Ž.Delors, tālākizglītībā tiešā veidā ietekmē darba kvalitāti (8, 134.lpp.). Svarīgi ir atzīmēt, ka par kvalitāti var runāt tikai tad, ja šis tālākizglītības un pedagoga sevis pilnveidošanas darbs ir nepārtraukts process. Kā norāda M.Fulans:

„Meistarība nozīmē skolotāju efektīvu izglītošanu sākumā un nepārtrauktu profesionālo attīstību karjeras laikā, tomēr tā ir vēl kaut kas vairāk. Meistarība ir mācīšanās paradums, kas attiecas uz visu, ko mēs darām. Nepietiek tikai saskarties ar jaunām idejām. Mums jāzina, kur jaunās idejas izmantot, un mums tās ir jāapgūst, ne tikai jāapbrīno” (10, 27.lpp.). Jaunas kompetences un mākas ir nepieciešamas, lai labāk saprastu un vērtētu jauno, un ir ceļš uz augstāku efektivitāti (10, 28.lpp).

Pedagoga mūža izglītības aktivitātes ir noteicošais virzītājs savā profesionālajā izaugsmē. Aktīvas izzīņas darbības procesā un rezultātā cilvēks savāc bagātu atziņu krājumu, kuram ir liela vērtība tad, ja to nepatur sevī, bet nodot tālāk citiem (40, 39.lpp.). Būtiski, ka līdz ar skolotāju tālākizglītību ieguvēji ir arī skolēni, jo stundās tiek izmantotas mūsdienīgas un efektīvas darba formas, skolēni kļūst par dažādu projektu dalībniekiem (46, 70.lpp.).

Tālākizglītības process, no pedagoga mācīšanās posma līdz iegūto atziņu nodošanai skolēniem ir ļoti sarežģīts, jo pedagoga profesijā, no vienas puses, ir jāuztur noteiktas prasības, tātad jābūt konservatīvam, no otras puses, jābūt atvērtām visam jaunajam. Kā norāda I.Beļickis, būtībā skolotājs nav spējīgs pacelties pāri savai mācību stundas organizēšanas izpratnei un konkrētai emocionālajai attieksmei pret to kā sadarbības formu ar skolēniem..., bet tajā pašā laikā jāatzīmē, ka profesionālās meistarības pilnveide ir tieši šīs stabilās personīgās pieredzes grozīšana (2, 142.lpp.). A.Broks norāda, ka ikviena persona dzīvē apliecina savu personību kā noteiktu īpašību kopumu konkrētajā darbībā. Tā arī izglītība sevi apliecina personas darbībā, izglītības saturam atsedzoties atkārtujošā, radošā vai jaunrades cilvēkdarbības līmenī (4, 94.lpp).

Visi minētie autori uzsver, ka pedagoga darba kvalitāte ļoti lielā mērā atkarīga no tālākizglītības aktivitātēm un to mērķtiecīgu ieviešanu skolas dzīvē. Latvijas Nacionālās attīstības plānā 2007.-2013.gadam šajā sakarā norādīts: „Ieviest mūžizglītības stratēģiju, izveidojot mūžizglītības sistēmu, īpašu uzmanību pievēršot kvalitatīvam un elastīgam mūžizglītības programmu piedāvājumam” (20, 17.lpp.).

Vēsturiski ir bijušas dažādas pieejas attiecībā uz tālākizglītību: no atziņas – viena izglītība visam mūžam padomju varas gados, līdz pieņemumam, ka bakalaura vai maģistra grāds ir garants pedagoga darba kvalitātei. Par izveidojušos situāciju A.Broks raksta: „Masveida tiekšanās pēc grādiem sāka kompromitēt gan akadēmisko, gan arī profesionālo izglītību. Tagad nostiprinās apskaidrība, ko tad īsti nozīmē akadēmiski izglītots pedagoga un / vai izglītības vadītājs. Tie ir attiecīgo zinātņu teorētiskos pamatus apguvuši profesionāļi, kuri atbilstošo izglītību var iegūt un tālāko profesionālo pilnveidi īstenot ļoti daudzveidīgi, neupurējot kvalitāti ātrumam un nosaukumiem, bet korekti ievērojot būtiskās atšķirības starp zinātņu teorijās saskaņoto akadēmismu un praksei nepieciešamo profesionālismu” (4, 21.lpp.).

Savukārt I.Belickis uzsver, ka daļot situācijas divās daļās – standarta un nestandarta situācijās, pedagoģiskās situācijas lielā mērā ir radošas un tādad arī nestandarta situācijas. Nestandarta situācijas ir sarežģītas, bet sarežģītības pirmā pazīme ir nenoteiktība, daudzveidība, multidimensionalitāte, dinamiskums. Tādēļ nav iespējams uzrakstīt pedagogam konkrētas rīcības algoritmu mācību stundai operāciju līmenī. No tā visa izriet arī prasības pedagoga izglītībai un tālākizglītībai (2, 88.lpp.).

Kopsavilkums.

1. Pedagoģa mūža izglītības aktivitātes ir noteicošais virzītājs profesionālajā izaugsmē.
2. Pedagoģa profesijā ir jāuztur noteiktas prasības un jābūt atvērtam visam jaunajam.
3. Pedagoģa darba kvalitāte lielā mērā atkarīga no tālākizglītības aktivitātēm un to mērķtiecīgas ieviešanas skolas dzīvē.

4.6. Metodiskā darba loma pedagoģa darba kvalitātes nodrošināšanā

Pedagoģa darba ikdiena nav iedomājama bez metodiskā darba. Metodiskais darbs mūsdienu izpratnē ir teorētisks, zinātniski un praktiski pamatots morāls un koleģiāls atbalsts pedagoģam. Tajā pašā laikā pedagoģam ir jādod iespēja radoši izpausties. Tas ir, jārada situācijas, lai skolotājs varētu uztvert un apliecināt sevi kā personību, redzētu savas profesionālās attīstības iespējas un apzinātos savu vērtību (18, 181.lpp.). Tieši iespējā mērķtiecīgi izteikt sevi veidojas skolotāja atšķirīgi darba stili, pedagoģiskā pieredze līdz ar to atšķirīga darba kvalitāte. Metodiskajā darbā ir ļoti svarīgi uzkrāto pedagoģisko pieredzi popularizēt un darīt to pieejamu iespējami plašākai pedagoģu sabiedrībai, jo skolotāju uzkrātais fakts materiāls, bieži vien ir oriģināls un veido nozīmīgu avotu zinātnes attīstībai. Mūsdienās pilnveidojama skolotāju pētnieciskā darbība, lai savāktu objektīvus faktus un tos publicētu. Pedagoģisko fakts vākšana un aprakstīšana ir būtiska katra skolotāja darba daļa, jo analīzes rezultāti – pedagoģiskie secinājumi sekmē darba kvalitātes uzlabošanu (41, 91.lpp.).

Mūsdienu pedagoģam, strādājot nepārtrauktu pārmaiņu laikā, kā norāda M.Fulans, ir jāattīsta četras pamatspējas: personīgais redzējums, izzināšana, meistarība un sadarbība (10, 23.lpp.). Strādājot pie metodiskā darba pilnveides, īpaši svarīga ir tieši sadarbība, jo efektīvam skolas darbam nepieciešams, lai skolotāji meklētu iespēju sadarboties ar citiem un apzinātos, ka viņi ir daļa no plašas kustības, kas veido mācīties spējīgu sabiedrību (46, 17.lpp.). M.Fulans uzsver, ka spēja sadarboties kļūst par vienu no postmodernās sabiedrības pamatprasībām. Personiskā meistarība un grupas meistarība adaptīvās organizācijās uztur

viena otru (10, 28.lpp.). Šajā procesā ļoti svarīga ir nekavēta informācijas apmaiņa un atklāta komunikācija kā kvalitatīva metodiskā darba priekšnoteikums. Kvalitāte saistās ar labas skolas jēdzienu, kas sevī ietver kvalitatīvu darbu ar informāciju, kvalitāti skolēnu un skolotāju sadarbībā, mācīšanas un mācīšanās procesā, mācību materiālu kvalitātē, metodiskā darba kvalitatīvā rezultātu izpētē un izvērtēšana. Metodiskā darba uzdevums ir nodrošināt pieeju informācijai, tā veicinot atklātu, demokrātisku komunikāciju visos līmeņos (39, 36.lpp.). Informācija, kura ir aktuāla pedagogiem, var būt saistīta ar trīs jomām – mācību priekšmetu, mācību metodiku un mācību darba organizāciju (3, 19.lpp.).

Lai pedagogs spētu dalīties savās atziņās un mērķtiecīgi izmantot iegūto informāciju, svarīgas ir komandas darba prasmes, kuras ļauj veidot apmierinošas attiecības ar cilvēkiem, konstruktīvi tikt galā ar apgrūtināšām izjūtām, attīstīt pašpaļāvību, kā arī uzticēšanos citiem cilvēkiem. Šādas attiecību kompetences nepieciešamas jebkuras pedagoģiskās darbības veikšanai, un gala rezultātā paaugstina pedagoga darba kvalitāti, jo cilvēki ar psihosociālo kompetenci atšķiras no citiem ar to, ka pievērš lielāku uzmanību savai emocionālajai pašizjūtai, kā arī parāda empātiju attiecībā uz saviem līdzcilvēkiem (42, 12.lpp.).

Ikdienas darbā pedagoga kompetences sadarbības jomā jāizmanto galvenokārt četros, ļoti atšķirīgos līmeņos: ar skolēniem strādājot klasē, ar vecākiem, ar kolēģiem, veicot kopīgu metodisko darbu un ar skolas vadību, piedaloties kopīgā mērķa sasniegšanā. M.Fulans saka: “Kopīgais redzējums ir svarīgs ilgākā laika posmā, bet, lai tas darbotos, ir jāspēj kaut ko dot citiem. Svarīgs ir jautājums „Ko es personīgi gribu mainīt”, tas ir labs sākuma punkts. Mēs nedrīkstam domāt par redzējumu kā par kaut ko tikai vadoņiem paredzētu. Tas veidojas, piespiežot izteikt to, kas nozīmīgs mums kā izglītības darbiniekam. Tas nāk no „iekšienes”, dod jēgu darbam un pastāv neatkarīgi no organizācijas vai grupas, kurā mēs darbojamies. Skolotājam jāpaceļ sava loma augstākā līmenī nekā pašreiz. Personiskais mērķis ir ceļš uz organizācijas pārmaiņām” (10, 25.lpp.).

Pedagogs strādā kolektīvā, tādēļ viņa darbs ir nesaraujami saistīts ar skolas izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. Tas, cik pedagogs ir ieinteresēts visas organizācijas mērķu sasniegšanā, nosaka arī viņa darba kvalitāti. Kā uzsver I.Bērziņa: „Kvalitātes paaugstināšana ir pārmaiņu ceļš un pārmaiņas skolā sākas un beidzas ar skolotāju, tās nav iespējamās bez lielākās daļas skolotāju atbalsts un aktīvas darbības” (3, 19.lpp.). Lai pedagogi būtu ieinteresēti skolas mērķu realizēšanā, katram skolotājam ir jāizprot, kāds ir viņa ieguldījums šajā jomā un kādas ir ieguldījuma iespējas. Iekšējo pārlicību un personisko izpratni vislabāk veidot, iesaistot darbiniekus skolas vīzijas un prioritāro mērķu noteikšanā. Tos kopīgi veidojot, var vieglāk saskatīt katra darbinieka individuālo ieguldījumu, kas tieši nosaka darba kvalitāti (7, 129.lpp.).

Mūsdienas skolotājam patstāvīgi jāpieņem daudzi lēmumi, tātad ir svarīgi dot viņiem darbības brīvību un iespējas iegūt pietiekamu informāciju (3, 19.lpp.). Skolas efektīvam darbam nepieciešams, lai skolotājs censtos dot ne tikai katram skolēnam individuāli, bet arī mēģinātu panākt izmaiņas skolas līmenī, radot tādas darba apstākļus, kas palīdzētu mācīties visiem skolēniem (46, 17.lpp.). Skolotājiem būtu daudz ciešāk jāiesaistās izglītības jautājumu lemšanā, jo mācīšanās iznākuma novērtēšana nav šķirama no tā, kā pedagogs māca (8, 137.lpp.).

Lai pedagogi strādātu mērķtiecīgi, skolas pašreizējās situācijas un nākotnes redzējums jāuztver kompleksi, jāstrādā ar visu līmeņu mērķiem – stratēģiskajiem, taktiskajiem, operatīvajiem. Pedagogam jāieorientējas skolas kā organizācijas mērķorientēta darbībā (7, 113.lpp.). Šis process radīs pārmaiņas izglītībā un rezultātā arī pārmaiņas skolēnos, kas ir jauna kvalitāte, kura veidojas sabiedrības attīstības gaitā un izpaužas kā nepārtraukts process, kas valsts līmenī tiek realizēts ar reformu palīdzību, bet skolas līmenī izpaužas kā inovācijas, kuru rezultātā uzlabojas ar noteiktiem kritērijiem mērāmi skolēnu sasniegumi (7, 32.lpp.). Pedagoģa spēja strādāt mērķtiecīgi ne tikai vienas stundas vai viena priekšmeta ietvaros, bet gan visas organizācijas interesēs, ir darba kvalitātes rādītājs.

Kopsavilkums.

1. Pedagoģisko faktu vākšana un aprakstīšana ir būtiska katra skolotāja darba daļa, jo analīzes rezultāti – pedagoģiskie secinājumi sekmē darba kvalitātes uzlabošanu.
2. Skolotājiem jāiesaistās izglītības jautājumu lemšanā, jo mācīšanās iznākuma novērtēšana nav šķirama no tā, kā pedagogs māca.
3. Pedagoģa spēja strādāt mērķtiecīgi visas organizācijas interesēs ir darba kvalitātes rādītājs.

4.7. Skolas vide – kvalitatīva pedagoģa darba priekšnoteikums

Pedagoģu profesionālā izaugsme ir cieši saistīta ar to, kādas ir attiecības skolas iekšienē, t.i. skolotāju un direktora attiecības un skolotāju savstarpējās attiecības. Arī skolas darbības efektivitāte ir atkarīga no visu ar skolu saistīto cilvēku sadarbības (7, 127.lpp.). Kā norāda V.Ozols, tikai darbībā un mijiedarbībā ar vidi, ievērojot citu cilvēku vajadzības un īpatnības, subjekts iegūst sociālo kvalitāti – personības līmeni (24, 28.lpp.). Pedagoģam rodas vēlēšanās paaugstināt savas profesionālās prasmes, ja skolā ir radoša atmosfēra jaunāko metodiku aprobācijai un pedagoģiski psiholoģisko atziņu apgūšanai (7, 128.lpp.). Laba darba atmosfēra skolā ir izšķirošais priekšnoteikums tam, ka izglītības saturs tiks optimāli apgūts (42, 12.lpp.).

Darba atmosfēru skolā lielā mērā nosaka vadība, bet katrs pedagogs šīs jomas pilnveidei vai arī degradācijai, dod savu ieguldījumu. Pedagoģa darbā ir svarīgi ir iegūt pedagoģiskā takta izjūtu, kas ir profesionālās darbības prasme, īpaši saskarsmē ar skolēniem un kolēģiem. To var izdalīt kā īpašu kritēriju, pētot pedagoģu un skolēnu saziņas kompetenci. Takts ir pedagoģiskās meistarības stūrakmens.

Pēc satura ir iespējami vairāki pedagoģiskā takta rādītāji:

- prasme veidot uz pozitīvismu vērstu saskarsmi;
- orientēšanās dažāda veida situācijās;
- skolēnu viedokļa izpratne;
- īstā laika un vietas izvēle sarunai ar skolēniem;
- daudzveidīgu verbālās un neverbālās saziņas formu izmantošana (41, 91.lpp.).

Skolēniem nepieciešams paļauties ne tikai uz to, ka pedagogs izvirza viņam piemērotus mērķus. Skolēnam ir jāuzticas pedagogam arī kā saprotošai un tolerantai personībai, kuru vada augstas ētiskās un morālās normas (42, 10lpp.). Kā norāda Bērziņa, runājot par skolas darbības izvērtēšanu, skolā ir jājūt, ka skolotāji ir draudzīgi, pieejami un var sniegt skolēniem atbalstu problēmu situācijās. Pozitīvi, ja viņiem ir kopīgi mērķi ar skolotājiem un viņi strādā šo mērķu sasniegšanai (3, 83.lpp.). Prasme veidot radošu, uz aktīvu darbību vērstu vidi kvalificējama kā pedagoga kvalitatīva darba pazīme, jo labas idejas saplūst tikai saziņas un sadarbības apstākļos (10, 24.lpp.).

Kopsavilkums:

1. Ja skola ir atvērta jaunāko metodiku aprobācijai un pedagoģiski psiholoģisko atziņu apgūšanai, pedagogam rodas vēlēšanās paaugstināt savas profesionālās prasmes.
2. Takts ir pedagoģiskās meistarības stūrakmens.
3. Prasme veidot radošu, uz aktīvu darbību vērstu vidi kvalificējama kā pedagoga kvalitatīva darba pazīme.

4.8. Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pārzināšana – neatņemama pedagoga darba sastāvdaļa

Šodien galvenais ir prast orientēties pieejamajos informācijas avotos un izvēlēties sev nepieciešamo. Tas prasa spējas ikvienam pašam izdarīt savas izvēles daudzveidīgajā un strauji mainīgajā dzīvē, savukārt šādas spējas indivīdam prasmju veidā būtu sākotnēji jāveidojas skolā, profesionālu pedagoģu vadībā. Tas nozīmē, ka mūsdienas prasa no pedagoģiem ne tikai pārzināt savu mācāmo priekšmetu, bet būt lietpratējam arī jauno tehnoloģiju jomā. Ikdienā

skolēni bieži vien ir daudz zinošāki nekā skolotāji, tādēļ lai „turētos līdzī”, skolotājiem jāpieņem izaicinājums divos veidos: pirmkārt, pilnveidojot savas zināšanas un otrkārt, mainot savu attieksmi pret skolotāja profesiju, kura gadsimtiem ilgi lika skolotājam justies kā „vizziņam guru”, bet tagad skolotājam ir erudīta padomdevēja loma mācību procesā (21, 6.lpp.). Spēja būt pedagoģiskā procesa vadītājam kā līderim, ir pedagoga augstākās kvalitātes un pat izcilības kritērijs ne tikai šodien, bet vēl jo vairāk rīt (5, 29.lpp.).

Mūsdienās pedagogam jābūt:

- ceļa rādītājam – labi informētam par globālajā tīmeklī pieejamajiem materiāliem, viņam ir jāsniedz norādes, kā atrast un izmantot attiecīgos materiālus un informāciju;
- integrētājam – jāpārzina ne tikai dažādas tehnoloģiju iespējas, bet ir jāsaprot, kad un kur tās pielietot;
- pētniekam – jāseko līdzī informācijai, jāizpēta dažādas informācijas ieguves iespējas;
- veidotājam – jāizstrādā dažādi mācību scenāriji, patstāvīgi jāatlasa, jāsadala, jāsavieno loģiskā secībā dažādi mācību materiāli;
- menedžerim – jāprot sabalansēt dažādos mācību elementus un pielāgot scenārijus valsts apstiprinātām programmām un prasībām;
- atvērtām visam jaunajam – būt gatavam pašam aktīvi mācīties (44).

Šo prasību ievērošana ir īpaši akcentējama mūsdienu vispārīzglītojošās izglītības attīstībā, un tās tiek raksturotas kā izglītības augstākās kvalitātes rādītāji (5, 29.lpp.).

Lai pedagogi varētu savam darbam nodrošināt mūsdienu kvalitāti, jāveic šādi uzlabojumi:

- jāpaaugstina zināšanas darbā ar IKT;
- jāpaplašina elektronisko resursu izmantošanas iespējas;
- jāuzlabo prasmes informācijas tehnoloģiju lietošanā visos izglītības līmeņos (20, 15.lpp.);
- jāizveido specializētas lietotāju programmas īpašu e-pārvaldes funkciju nodrošināšanai (20, 36.lpp.);
- jāattīsta skolotāju tālākizglītības programmas, lai tās varētu izmantot, liekot lietā attiecīgās komunikāciju tehnoloģijas (8, 134.lpp.).

Pedagogu profesionālā pilnveide ir tieši saistīta ar inovāciju ienākšanu skolā, bez kurām nav iespējama izglītības iestādes attīstība. Kā norādīts Latvijas nacionālās attīstības plānā: „Uz zināšanām balstīta ekonomiskā inovācija kļūst par vienu no galvenajiem konkurētspējas faktoriem. Inovatīva attīstība gan uzņēmumos, gan valsts līmenī ir apzināti plānots un

organizēts, nepārtraukts process ar mērķi palielināt darba ražīgumu” (20, 12.lpp.). Izglītības jomā darba ražīgums attiecināms uz izglītības kvalitātes paaugstināšanu, kura savukārt tieši saistīta ar pedagoga darba kvalitāti. Savukārt kvalitatīva darba priekšnoteikums ir nekavēta informācijas plūsma un atklāta komunikācija. Informācija ir noderīga un izmantojama tikai tad, ja tā tiek izprasta un pārvērsta zināšanās un darbībā (39, 36.lpp.). Kā rāda pētījumi, 89 % aptaujāto skolotāju atzīst, ka veiksmīgas pārmaiņas izglītībā sekmē jaunu, papildinātu un mūsdienīgu mācību līdzekļu un materiālu ieviešana (7, 174.lpp.), kas tiešā veidā nosaka pedagoga darba kvalitāti.

Kopsavilkums:

1. Spēja būt pedagoģiskā procesa vadītājam kā līderim ir pedagoga augstākās kvalitātes un pat izcilības kritērijs ne tikai šodien, bet vēl jo vairāk rīt. Tas iespējams, labi pārzinot mūsdienīgo tehnoloģiju iespējas.
2. Pedagoģu kvalifikācijas paaugstināšana ir tieši saistīta ar inovāciju ienākšanu skolā, bez kurām nav iespējama izglītības iestādes attīstība.
3. Kvalitatīva darba priekšnoteikums ir nekavēta informācijas plūsma un atklāta komunikācija.

4.9. Pašvērtēšana – uz attīstību virzoša aktivitāte

„Pašvērtējums ietekmē personīgās veiksmes un neveiksmes. No tā ir atkarīga cilvēka tieksme pēc pašpilnveides. Tādēļ viena no galvenajām problēmām ir adekvāta priekšstata par sevi veidošana. Ja pašvērtējums neatbilst realitātei, dvēseles līdzsvars nav iespējams. Adekvāts pašvērtējums, izvērtējot savas stiprās un vājās puses, ļauj izvirzīt sev reālus, sasniedzamus mērķus. Tas dod arī iespēju izvairīties no spriedzes un sekmēt savu mācīšanos”, norāda R.Hahele (13, 14.lpp.). Izvērtēšanas rezultātā atklājas izaugsme, jo tā ir personības mērķtiecīga un individuāla aktivitāte, tai vienmēr jānotiek pirmajā personā (13, 66.lpp.). Pašvērtējums ietver sevī ne tikai cilvēka zināšanas par sevi, bet ir savu spēju, tikumisko īpašību, sevis paša novērtējumu. Subjekts iegūst paškontroles, savas rīcība patstāvīgas virzīšanas, sevis vadīšanas un veidošanas spējas, determinē cilvēka uzvedību, tāpēc tas jāaplūko kontekstā ar jēdzieniem „personība” un „pašapziņa” (13, 13.lpp.). Personības jēdziens ir nesaraucjami saistīts ar sevis pilnveidošanu procesu, tāpēc pašvērtēšana īpaši svarīga ir pedagogam, kurš mācās, jo kā apmaiņu sniedzošs pierādījums, tiek ņemta vērā procesa un galarezultāta kvalitāte (13, 63.lpp.). Pašapziņa, savukārt, attīstās balstoties uz veselīgu paškritiku, kura rodas no reālā „Es” un iedomātā „Es”, no tā kāds „Es” gribētu būt

pēc salīdzināšanas. Bieži rodas konflikts starp diviem “Es”, bet konflikts noved pie attīstības (13, 16.lpp.).

I.Belickis uzsver, ka pedagoga pašrefleksijai jeb pārvērtējumam jābūt mūsdienīgam. Tas nozīmē – vārdiski raksturot savu profesionālismu mūsdienu terminoloģijā (2, 61.lpp.).

Pedagoģiskā darba praksē pašvērtējuma materiāli tiek apkopoti, laboti, papildināti darba mapēs. Darba mapju nozīme un lietderība tiek vērtēta ļoti pretrunīgi, bet tā parāda konkrēta indivīda attīstības procesu noteiktā laika posmā. Tā arvien tiek paplašināta ar jaunu informāciju, kas apliecina sasniegumu progresu un atklāj pārmaiņas indivīda attīstības procesā (13, 92.lpp.). Pedagoga prasme sevi izvērtēt, saredzēt sevis pilnveidošanas iespējas, nenoliedzami ir darba kvalitātes rādītājs, jo pedagogs nevar būt objektīvs pret skolēniem, ja viņš nespēj tāds būt attiecībā pret sevi.

Kopsavilkums:

1. Adekvāts pašvērtējums, izvērtējot savas stiprās un vājās puses, ļauj izvirzīt sev reālus, sasniedzamus mērķus.
2. Pedagoga prasme sevi izvērtēt, saredzēt sevis pilnveidošanas iespējas ir darba kvalitātes rādītājs.

5. Pedagogu darba kvalitātes rādītāju un kritēriju izstrāde

5.1. Valsts normatīvie dokumenti, kas saistīti ar pedagoga darba kvalitāti

Latvijas Republikas Profesiju standartu sarakstā ar reģistrācijas numuru PS0238 ir iekļauts skolotāja profesijas standarts. Profesijas standarts ir dokuments, kas nosaka šai profesijai nepieciešamās prasmes, zināšanas, pienākumus un uzdevumus (31). Šajā dokumentā kā galvenie pienākumi skolotājam ir minēti šādi pienākumi:

- sagatavoties pedagoģiskajam procesam;
- pārzināt mācību un audzināšanas saturu;
- organizēt drošu un atbalstošu izglītojošo vidi;
- nodrošināt audzēkņu personības izaugsmi;
- rosināt audzēkņu zinātkāri un izziņas intereses, veidot mācīšanās prasmes;
- nodrošināt audzināšanas un mācību procesu;
- organizēt sadarbību ar vecākiem, skolotājiem, citiem speciālistiem un sabiedrību;
- izvērtēt audzēkņu sasniegumus;
- izvērtēt savu profesionālo darbību.

Katrs pienākums paredz vairāku uzdevumu izpildi. Šo pienākumu un uzdevumu izpilde garantē noteiktu skolotāja darba kvalitāti. Strādājot mūsdienu skolā, jēdziens *skolotājs* būtu jāskata plašākā nozīmē – *pedagogs*, ar to saprotot skolotājus, audzinātājus, pedagoģijas speciālistus (6, 18.lpp.) un tādā veidā skolotāja profesijas nodarbinātības aprakstu varētu piemērot arī pedagogiem, paredzot atbildību par sava darba kvalitāti.

Saskaņā ar LR MK noteikumiem Nr.746 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” izdotiem 2004. g. 24. augustā, pedagogiem par kvalitatīvi veiktu darbu ir paredzēta 10% algas piemaksa. Šis dokuments uzliek par pienākumu skolu vadītājiem novērtēt pedagoga darbu, bet nedod novērtēšanas kritērijus un norādījumus, kā to veikt. Tas vairāku gadu gaitā ļāva izglītības iestādēm pašām risināt šo jautājumu, atbilstoši vadības un pedagogu pieredzei un profesionālismam, kas kopumā valstī radīja ļoti plašu modeļu klāstu un veidus, kā novērtēt pedagoga darba kvalitāti. Šāda pedagogu darba kvalitātes vērtēšanas kārtība nav vērtējama viennozīmīgi. Izglītības iestādēs, kurās vadības stils ir demokrātisks, pedagogiem pašiem ļauj risināt šos jautājumus, tādā veidā dodot iespēju sevi profesionāli pilnveidot un attīstīties. Ja vadība šos kvalitātes rādītājus nosaka „no augšas”, tas rada neapmierinātību un šķelšanos kolektīvā, kā arī neveicina jaunradi pedagoģiskajā darbā. Minētais normatīvais dokuments nosaka papildu samaksu, bet nedod iespēju profesionāli virzīties uz augšu, veidojot karjeru, kas mūsdienu sabiedrībā, jo sevišķi jaunatnes vidū, ir ļoti aktuāli. Jaunie speciālisti bieži atsakās no darba skolā, jo neredz šeit izaugsmes iespējas.

Lai risinātu pedagogu profesionālās darbības pilnveides problēmas, 2007. gadā valstī tika aprobēti Eiropas Savienības Sociālā fonda Nacionālās programmas projekta „Pedagogu tālākizglītības metodiskā tīkla nodrošinājuma izveide” 4. darba grupas „Ieteikumi pedagogu profesionālās karjeras attīstības modeļa izveidei atbilstoši izstrādātajai pedagogu tālākizglītības sistēmai” izstrādātie atsevišķie elementi, paredzot novērtēt pedagoga profesionālās darbības kvalitāti piecās pakāpēs, kuras raksturo kvalitātes rādītāji (26).

Pedagoga darba kvalitātes pakāpe ir pedagoga profesionālās darbības kvalitātes rādītājs, kas raksturo viņa profesionālās darbības līmeni. Pedagoga profesionalitāte paredz nepārtrauktu profesionālo attīstību visas karjeras laikā, ar attīstību saprotot darbību, tās analīzi un vērtējumu, sintezējot zināmo un jauno.

Analizējot kompetences attīstību, projektā tiek raksturotas profesionālās darbības kvalitātes 5 pakāpes:

1. pakāpe – pedagogs apgūst uzskatāmus faktus, darbojas saskaņā ar noteikumiem atbilstoši standartsituācijām, skaidriem norādījumiem un procedūras aprakstiem, nodrošinot mācību procesa vadīšanu;
2. pakāpe – pedagogs pamatā darbojas saskaņā ar noteikumiem atbilstīgi standartsituācijām, taču spēj tās arī variēt, nodrošinot kvalitatīvu mācību procesa vadīšanu;
3. pakāpe – pedagogs nodrošina kvalitatīvu pedagoģiskā procesa vadīšanu, īstenojot plānotu metodisku pieeju, pedagoģiskajā darbā problēmsituāciju risināšanā izmantojot metožu daudzveidību un alternatīvas pieejas, kā arī pieņemot adekvātus lēmumus; pedagogs izglītības iestādes līmenī aktīvi iesaistās izglītības stratēģijas īstenošanā, izglītības sistēmas darbības nodrošināšanā, metodikas un pieredzes nodošanā;
4. pakāpe – pedagogs izmanto kvalitatīvai un metodiski daudzveidīgai pedagoģiskā procesa organizēšanai un vadīšanai izvirzītos noteikumus kā vadlīnijas, radoši bagātinot pedagoģisko procesu, vienlaikus dziļi izprotot situāciju un intuitīvi pamatojoties uz pieredzi; pedagogs reģionālā līmenī aktīvi iesaistās izglītības attīstības stratēģijas īstenošanā, izglītības sistēmas darbības nodrošināšanā, metodiskās pieredzes apmaiņā;
5. pakāpe – pedagoģiskā procesa kvalitatīvā organizēšanā un vadīšanā pedagogs darbojas radoši gan standarta, gan nestandarta situācijās, balstoties uz pieredzi sistemātisku zināšanu, prasmes papildināšanu; pedagogs valsts līmenī aktīvi iesaistās izglītības politikas un stratēģijas veidošanā, izglītības sistēmas darbības nodrošināšanā, mērķtiecīgi ar savu pieredzi iepazīstinot citus.

Pedagoga profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanu veido iekšējā vērtēšana (pedagoga darba pašvērtējums) un ārējā vērtēšana (ārējo ekspertu, izglītības iestādes administrācijas vērtējums), gan iekšējā, gan ārējā vērtēšana ir vienlīdz nozīmīga.

Pedagoga profesionālās darbības kvalitātes vērtēšana aptver profesionālās darbības piecas pamatjomas:

1. Mācību un audzināšanas darba plānošana, vadīšana un pedagoga darbības rezultātu analīze;
2. Pedagoga ieguldījums skolēna individuālo spēju attīstībā un iespēju izmantošana skolēna vajadzību nodrošināšanā;
3. Pedagoģiskās darbības rezultātu analīze un darbības pašrefleksija;
4. Pieredzes uzkrāšana un tālāk nodošana;
5. Pedagoga ieguldījums izglītības iestādes attīstībā.

Visu kvalitātes pakāpju pretendentu profesionālo darbību atbilstīgi katrai no pamatjomām raksturo 15 kvalitātes rādītāji:

1. Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagoģiskajā darbā;
2. Mācību procesa organizēšana mācību stundā un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana;
3. Audzināšanas darbības organizēšana un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana;
4. Skolēnu mācību sasniegumu uzskaitē un analīze;
5. Individuālais darbs ar skolēniem;
6. Sadarbība ar skolēna ģimeni;
7. Komandas darba prasmes;
8. Darba vides pilnveide;
9. Profesionālās ētikas normu ievērošana;
10. Pedagoga pētnieciskā darbība;
11. Pedagoga profesionālā pilnveide;
12. Svešvalodu izmantošana;
13. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana;
14. Pedagoga darbības profesionālās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām;
15. Pedagoga analītiskā darbība.

Pedagoga profesionālās darbības vērtēšanas katram pamatkritērijam ir noteikti kvalitātes vērtēšanas līmeņi, kas izteikti punktos:

- 3 punkti – ļoti labi atbilst kritērijam;

- 2 punkti – labi atbilst kritērijam;
- 1 punkts – daļēji atbilst kritērijam;
- 0 punkti – neatbilst kritērijam.

Pedagoga profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas procesu veido trīs secīgi posmi:

1. sagatavošanās pedagoga profesionālās darbības kvalitātes vērtēšanai;
2. pedagoga profesionālās darbības kvalitātes vērtēšanas norise;
3. rezultātu apkopošana.

Piesakoties profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanai, tiek ievērots brīvprātības princips un ir iespēja pieteikties uz jebkuru no 5 pakāpēm un pēc termiņa beigām pretendēt uz citu (augstāku vai zemāku) pakāpi, vai var vispār nepieteikties uz profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanu.

Kvalitātes novērtēšana var notikt dažādos līmeņos:

- izglītības iestādes līmenī (no 1. līdz 3. pakāpei);
- reģionālajā līmenī (4. pakāpei);
- valsts līmenī (5. pakāpei).

Pedagoga profesionālās darbības novērtēšanas notiek atbilstoši vienotai metodikai, vērtējot pedagoga sasniegumus:

- pēdējos 2 gados, ja pedagogs pretendē uz 1. kvalitātes pakāpi;
- pēdējos 3 gados, ja pedagogs pretendē uz 2. kvalitātes pakāpi;
- pēdējos 6 gados, ja pedagogs pretendē uz 3. līdz 5. kvalitātes pakāpi.

Apkopojot rezultātus, novērtējumu veido pedagoga darba pašvērtējumā, izglītības iestādes administrācijas vērtējumā un skolēnu un vecāku anketēšanā iegūto punktu kopsumma.

Pedagogs ir ieguvis

1. kvalitātes pakāpi, ja saņēmis 45 vai vairāk punktu;
2. kvalitātes pakāpi ja ieguvis 55 vai vairāk punktu;
3. kvalitātes pakāpi, ja ieguvis 70 vai vairāk punktu;
4. kvalitātes pakāpi, ja ieguvis 80 vai vairāk punktu;
5. kvalitātes pakāpi, ja ieguvis 105 vai vairāk punktu.

Izglītības iestādes vadītāja un viņu vietnieku, kas ievērojot brīvprātības principu, pretendē uz 1.- 4. kvalitātes pakāpi, profesionālās darbības kvalitātes vērtēšanu veic reģionālā līmeņa novērtēšanas komisija.

Pedagoga vērtēšanas procesā neatņemama sastāvdaļa ir skolēnu un vecāku anketēšana, kuras mērķis ir izzināt anketējamo viedokli par pedagoga profesionālajām prasmēm:

- mācību un audzināšanas procesa organizēšanā, kā arī profesionālās darbības rezultātu izvērtēšanā;
- individuālajā darbā ar skolēniem;
- sadarbībā ar skolēnu ģimeni;
- profesionālās ētikas normu ievērošanā.

1. kvalitātes pakāpe tiek piešķirta uz 2 gadiem, 2. kvalitātes pakāpe tiek piešķirta uz 3 gadiem, bet 3.-5. kvalitātes pakāpe tiek piešķirta uz 6 gadiem, ar iespēju pēc 3 gadiem pedagogam pieteikties uz profesionālās darbības kvalitātes atkārtotu novērtēšanu.

Atkarībā no iegūtās darba kvalitātes pakāpes pedagogi saņems arī diferencētu piemaksu, kas būs augstāka atbilstoši augstākai kvalitātes pakāpei. Pašreiz, pastāvot krīzes situācijai valstī, iespējams, izstrādātais modelis netiks ieviests 2010. gadā, kā sākotnēji bija paredzēts. Minētā projekta ieviešana būs saistīta arī ar grozījumiem pašreiz spēkā esošajos normatīvajos aktos.

5.2. Skolu pieredze pedagogu darba kvalitātes novērtēšanā

Nosakot pedagogu darba kvalitātes vērtēšanas kritērijus, skolām būtu jāņem vērā vairāki aspekti:

- pedagoga valstiski noteiktie pienākumi un uzdevumi;
- skolas darba iekšējās vērtēšanas rezultāti;
- skolas darba ārējās vērtēšanas (akreditācijas) rezultāti.

Pētījumā tika aplūkota Madonas rajona 12 skolu pieredze izvērtējot pedagogu darba kvalitāti. Rezultāti parādīja, ka lielākai daļai skolām ir vairāki kopīgi kvalitātes rādītāji, kurus piedāvā izvērtēšanai (skat. 1. pielikumā).

„Individuālais darbs ar skolēniem” un kritēriju “Skolēnu augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs un konkursos” izvērtē visās 12 skolās. Svarīga ir skolēnu gatavošana olimpiādēm konkursiem un skatēm (75% skolās), 67% skolu par kvalitatīva darba pierādījumu tiek uzskatīts tas, ka pedagogs iesaista skolēnus projektu darbā. Visi projektā piedāvātie kritēriji skolās tiek vērtēti, izņemot „Skolēnu augstie sasniegumi sacensībās” (sporta skolotājiem).

„Sadarbība ar skolēnu ģimeni” – 83% izglītības iestādēs kā kvalitātes kritēriji tiek uzskatīti „Organizētas individuālās tikšanās ar vecākiem” un „Rīkotas klases vecāku sapulces”.

„Komandas darba prasme” – visās skolās, dažādi to formulējot, par darba kvalitātes kritēriju uzskata „Izglītības iestādes iekšējās kārtības prasību ievērošana”. Projektā tas netika piedāvāts, bet 50% skolās kā kritērijs tiek vērtēts „Metodisko komisiju darba vadīšana”.

„Pedagoga profesionālā pilnveide” – 83% skolu kā pedagoga kvalitātes rādītāju uzskata publikācijas plašsaziņas līdzekļos par pedagoģiskiem jautājumiem. Lielākajā daļā skolu svarīgi ir izstrādāt mācību un metodiskos līdzekļus (67% skolu), kā arī piedalīties radošo darbu skatēs.

„Audzināšanas darbības organizēšana un pedagogu darbības rezultātu izvērtēšana” – 75% skolās pedagoga darba izvērtēšanai izmanto kritērijus: „Mērķtiecīgi organizēti klases un skolas pasākumi kopā ar skolēniem” un “Mērķtiecīgi organizēti ārpusskolas pasākumi kopā ar skolēniem”. Tikai divās skolās no 12 kā kritēriju uzskata to, ka pasākumi tiek rakstiski apkopoti.

„Skolēnu mācību sasniegumu uzskaitē un analīzē” – 92% skolās kā kvalitātes kritērijs tiek vērtēts darbs ar dokumentiem, tai skaitā klases žurnālu u.tml. Tikai 3 skolās no 12 skolām „Pārbaudes darbu statistisko un kvalitatīvo analīzi un tālākās darbības plānošanu” uzskata par pedagoga darba kvalitātes kritēriju. Šī kvalitātes rādītāja četri kritēriji no septiņiem nebija iekļauti projektā, bet 16% skolu tie tika vērtēti.

„Darba vides pilnveide” – 58% skolu uzskata, ka darba vides estētiska noformēšana un vienmēr uzturēšana kārtībā ir pedagoga darba kvalitātes novērtēšanas kritērijs, līdzīgi kā iniciatīvas izrādīšana darba vides sakārtošanai. Vienā skolā kā kritērijs tiek minēts personīgo līdzekļu izmantošana labiekārtošanai.

„Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagoģiskajā darbā” – tikai 2 skolās no 12 uzskata, ka šī kvalitātes rādītāja kritēriji ir piemērojami kvalitatīva darba diagnosticēšanai.

„Pedagoga ieguldījums tālākizglītībā” – projektā šis kvalitātes rādītājs nav iekļauts, bet pētījums parāda, ka praksē visi četri piedāvātie kritēriji tiek izmantoti pedagoga darba kvalitātes novērtēšanai.

„Skolēnu sasniegumi mācībās” – projektā šī rādītāja nav, bet 4 skolās no 12 pedagoga darba kvalitāti novērtē pēc tā, cik augstus sasniegumus uzrāda skolēni valsts pārbaudes darbos.

„Mācību procesa organizēšana mācību stundā un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana” – šī kvalitātes rādītāja kritēriji praksē tiek izmantoti ļoti reti. Skolotāja darbs mācību stundās netiek novērtēts kā kvalitātes rādītājs. Tas varētu būt saistīts ar vairākiem aspektiem – to ir grūti „izsvērt” un nomērīt, tas ir process, kurš tieši saistīts ar rezultātu un rezultātu ir vieglāk novērtēt, skolās šo darbu uzskata par pedagoga pamatdarbu, kuram visu laiku jābūt augstā līmenī.

„Pedagoga darbība profesionālās organizācijās un sadarbība ar citām institūcijām” – 42% skolu pedagoga darba kvalitātes novērtēšanai lieto kritēriju “Darbība

mācību priekšmeta profesionālajās organizācijās” un 25% skolu „Aktīva sadarbība ar valsts līmeņa institūcijām”. Projektā nav piedāvāts kā kvalitātes rādītāju vērtēt pedagoga sadarbību ar pašvaldības līmeņa institūcijām, atšķirībā no praktiskās darbības skolās.

„Informāciju un komunikāciju tehnoloģiju izmantošana” – tikai 2 skolās no 12 šo rādītāju praktiski izmanto pedagoga darba kvalitātes novērtēšanai. Tas varētu būt saistīts ar to, ka ne visās skolās materiālu apstākļu dēļ ir iespēja mūsdienīgā līmenī izmantot IKT.

„Pedagoga analītiskā darbība” – šo kritēriju pedagoga darba kvalitātes novērtēšanai izmanto tikai vienā skolā no 12. Tas parāda pretrunu. Pedagogi atzīst, ka prasme apzināt savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plānot savus tālākos uzdevumus ir ļoti svarīgs kvalitātes rādītājs, turpretim praksē šis kritērijs netiek lietots.

„Svešvalodu izmantošana” – projektā pedagoga prasmes šajā jomā tiek vērtētas, turpretim skolās to neuzskata par kvalitātes rādītāju, jo nosakot pedagoga darba kvalitāti, tas netiek ņemts vērā.

5.3. Pedagogu darba kvalitātes rādītāju un kritēriju nozīmīguma izvērtējums

Pedagogi izvērtēja 75 darba kvalitātes novērtēšanas kritērijus, kuri bija sadalīti 17 grupās – kvalitātes rādītājos. Katrs kvalitātes rādītājs raksturoja pedagogu darbu kādā no piecām pamatjomām:

1. Mācību un audzināšanas darba plānošana, vadīšana un pedagogu darbības rezultātu analīze;
2. Pedagoga ieguldījums skolēnu individuālo spēju attīstībā un iespēju izmantošana skolēnu vajadzību nodrošināšanā;
3. Pedagoga ieguldījums izglītības iestādes attīstībā;
4. pieredzes uzkrāšana un tālāknodošana;
5. Pedagoģiskās darbības rezultātu analīze un darbības pašrefleksija (26)

Skolēni izvērtēja 63 kritērijus, no kuriem 51 saturiski bija līdzīgi pedagogiem piedāvātajiem kritērijiem, bet 12 papildināja kritēriju skaitu piecām kvalitātes rādītāju grupām:

1. Individuālais darbs ar skolēniem;
2. Sadarbība ar skolēnu ģimenēm;
3. Profesionālās ētikas normu ievērošana;
4. Svešvalodu izmantošana;
5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana.

5.3.1. Pētījuma datu iegūšanas un apstrādes metodes

Pētījuma dati iegūti ar aptaujas palīdzību, pamatojoties uz to, ka izmantojot šo metodi, ar nelielu resursu ieguldījumu var noskaidrot liela respondentu skaita viedokli un īsā laikā periodā iegūt atbilstošo datu apjomu. Svarīgi bija arī tas, ka anketēšana nodrošina respondentu anonimitāti, kas pētījumā bija ļoti svarīgi, lai pedagogi un skolēni varētu brīvi paust savus uzskatus (11, 114.lpp.). Tas darbā attaisnojās, jo daudzās anketās bija izteikts atklāts viedoklis par pedagoga darba vērtēšanu vispār, kā arī par piedāvātajiem kritērijiem. No 220 saņemtajām anketām anulētas bija tikai četras, kurās respondentu viedoklis tika pausts formāli, kas liecināja, ka viņiem piedāvātā tēma nav aktuāla.

Anketas jautājumi veidoti, balstoties uz projekta „Metodiskie norādījumi pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanai” materiāliem (26) un Madonas rajona 12 skolu pieredzi pedagogu darba kvalitātes izvērtēšanā.

Pētījuma gaitā tika izveidotas divas respondentu grupas. Pirmo grupu veidoja vispārīzglītojošo skolu pedagoģiskie darbinieki, otru – vispārīzglītojošo skolu 9.-12. klašu skolēni.

Respondentiem – skolu pedagoģiskajiem darbiniekiem anketās (skat. 2. pielikumu) izvērtēšanai tika piedāvāti 75 kritēriji, kuri strukturāli apvienoti 17 kvalitātes rādītājos. Katrs kvalitātes kritērijs anketā bija jānovērtē augošā skalā no 0 līdz 4 punktiem, kur

0 punkti – kritērijs **nav jāņem vērā,**

1 punkts – kritērijs ir **maznozīmīgs,**

2 punkti – kritērijs ir **daļēji svarīgs,**

3 punkti – kritērijs ir **svarīgs,**

4 punkti – kritērijs ir **ļoti svarīgs.**

Punktu skala pedagogu anketā nesakrīta ar kritērija novērtējumu punktos projektā, jo pētījumā tika uzstādīts pieņēmums, ka kritērija vērtējums „maznozīmīgs” ir saistība ar pedagoga darba kvalitāti un paplašinot darbības loku šajā jomā, tas būtu vērtējams kā daļēji svarīgs, savukārt novērtējums „nav jāņem vērā” nozīmēja, ka šis rādītājs nekādā veidā neietekmē pedagoga darba kvalitāti. Šajā kontekstā abiem vērtējumiem būtu 0 punkti, kas anketu bez papildu paskaidrojumiem, padarītu grūti saprotamu. Sakarā ar to, ka pētījuma autore visus respondentus nevarēja anketēt klātienē un sniegt papildus paskaidrojumus, anketā tika izmantota vērtēšanas skala no 0 līdz 4 punktiem. Katrs kritērijs tika novērtēts kā ļoti svarīgs, svarīgs, daļēji svarīgs, maznozīmīgs vai tāds, kurš nav jāņem vērā.

Vērtējuma punktu salīdzinājums

	Pētījums	Projekts
0 punkti	kritērijs nav jāņem vērā	pedagoga darba kvalitātes nepietiekams līmenis
1 punkts	kritērijs ir maznozīmīgs	pedagoga darba kvalitātes viduvējs līmenis
2 punkti	kritērijs ir daļēji svarīgs	pedagoga darba kvalitātes labs līmenis
3 punkti	kritērijs ir svarīgs	pedagoga darba kvalitātes ļoti labs līmenis
4 punkti	kritērijs ir ļoti svarīgs	

Pētījumā tika iesaistīti 105 pedagoģiskie darbinieki no vairākām rajona skolām. Pieņemot, ka skolās atkarībā no skolēnu skaita tajās, atrašanās vietas, statusa, varētu būt atšķirīga pieredze attiecībā uz pedagogu darba kvalitātes vērtēšanu, pētījumā tika iesaistīti pedagogi no dažādām skolām, kā arī atsevišķi tika novērtēts skolu direktoru viedoklis.

Respondentu sadalījums pa skolu grupām

	Skolas vispārīgs raksturojums	Respondentu skaits
Skola A	Pilsētas vidusskola ar apmēram 1500 skolēniem	43
Skola B	Lauku vidusskola ar apmēram 300 skolēniem	14
Skola C	Lauku pamatskola ar apmēram 200 skolēniem	18
Nejauši izvēlēti respondenti	Skolotāji no mazām lauku skolām, kurās mācās līdz 100 skolēniem	14
Skolu direktori	No 16 rajona skolām	16
	Kopā	105

Anketēšana netika veikta Valsts ģimnāzijā, pamatojoties uz to, ka šeit skolēni tiek uzņemti atlases kārtībā, kas rada atšķirīgu pedagogu darba vidi.

Skolas direktoru kopu tika izveidota, pieņemot, ka vērtējot pedagogu darba kvalitāti, viņi savu viedokli vairāk orientē uz visas skolas stratēģisko mērķu sasniegšanu. Kā norāda vairāki autori, vadītāji savu darbību vērš galvenokārt uz organizācijas mērķiem un uzdevumiem un vadītāja loma skolas darba organizēšanā izpaužas atbildībā, stratēģiskās plānošanas realizēšanā, skolas attīstības modelēšanā un kolektīva mobilizēšanā noteikšanā konkrētu uzdevumu veikšanai (7, 200.lpp.un 18, 46.lpp.). Tas, vai skolas stratēģisko mērķu un nākotnes attīstības redzējums būs aktuāls visiem skolotājiem, ir atkarīgs no vadības demokratizācijas pakāpes. Jo vairāk skolas administrācija lieto autoritatīvas vadības metodes, jo mazāk pedagogi kā sev aktuālus izvirzīs kritērijus, kuri saistīti ar skolas darbību kopumā.

Kā norāda M.Fulans, kopīgajam redzējumam, kas ir nepieciešams lai gūtu panākumus, ir jāveidojas, dinamiski mijiedarbojoties organizācijas locekļiem un vadībai (10, 38.lpp.). Tāpēc pētījuma autore vēlējās noskaidrot, cik lielā mērā pedagogu viedoklis atšķiras no skolas direktoru – vadītāju viedokļa.

Pedagoģiskā darba pieredze ir ļoti svarīgs rādītājs, lai profesionāli spriestu par jautājumiem, kuri skar pedagogu darba kvalitāti. Arī LR MK noteikumi Nr.746 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” paredz diferencētu samaksu atkarībā no pedagoģiskā darba stāža. Tāpēc ir svarīgi noskaidrot, kā mainās kvalitātes novērtēšanas kritēriju izvēle atkarībā no darba stāža. Respondenti-pedagoģiskie darbinieki tika sadalīti trīs grupās:

1. Pedagogi līdz 10 gadu darba stāžam., kuri pamatojoties uz iepriekš minētajiem MK noteikumiem tiek kvalificēti kā darbinieki ar nelielu pieredzi un līdz ar to mazāku atalgojumu;
2. Pedagogi ar darba stāžu virs 10 gadiem, kuri tiek kvalificēti kā pieredzes bagāti un saņem maksimālo darba samaksu;
3. Pedagogi ar darba stāžu virs 20 gadiem, šī grupa tika izdalīta, balstoties uz pieņēmumu, ka šie pedagogi savu pamatizglītību ir ieguvuši citas valstiskās formācijas laikā, valdot citai ideoloģijai attiecībā uz pedagoģisko darbību, tāpēc viņu viedoklis varētu būt atšķirīgs.

Darba stāža ietekme uz kritēriju izvēli tika pētīta, izvērtējot 85 respondentu anketas, jo ne visi pedagogi anketās norādīja savu darba stāžu.

5.3. tabula

Respondentu sadalījums pa darba stāža grupām

Grupa	Respondentu skaits	Īpatsvars (%)
Pedagogi ar pedagoģisko darba stāžu līdz 10 gadiem	11	13
Pedagogi ar pedagoģisko darba ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	29	34
Pedagogi ar pedagoģisko darba stāžu virs 20 gadiem	45	53
Kopā	85	100

Pedagogu profesionālā darba kvalitāte tiešā veidā nosaka izglītības kvalitāti, kuras pasūtītāji un izmantotāji ir skolēni.

Pētījumā tika iesaistīti vispārizglītojošo skolu 9.-12. klašu skolēni. Jautājumi skolēnu anketās bija veidoti līdzīgi kā pedagogu anketās, kritērijus saturiski nemainot, bet pārveidojot tekstu skolēniem saprotamākā veidā un dažus kritērijus izvērsot plašākā izklāstā, tādā veidā tos tuvinot ikdienas situācijām skolā. Daži jautājumi, kuri bija specifiski tikai pedagogiem, skolēnu anketas nebija iekļauti (skat 3. pielikumu). Pavisam tika anketēti skolas A 115

skolēni no 9-12 klasei. Tāpat kā pedagogu anketās, katrs piedāvātais kvalitātes kritērijs bija jānovērtē no 0 līdz 3 punktiem un atkarībā no visbiežākās novērtējumu frekvences, veidojās ļoti svarīgu, svarīgas, daļēji svarīgu, maznozīmīgu un nenozīmīgu kritēriju kopas.

Pētījuma gaitā tika salīdzināti pedagogu un skolēnu kritēriju novērtējumi, meklētas kopīgās un atšķirīgās iezīmes, kā arī salīdzināti ar projektā „Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšana” piedāvātajiem kritēriju novērtējumiem.

Pētījumā, balstoties uz pedagogu novērtējumiem, izveidojās kritēriju kopas, kuras varēja kvalificēt kā ļoti svarīgas (3 punkti), svarīgas (2 punkti), daļēji svarīgas (1 punkts), maznozīmīgas (0 punkti) un nenozīmīgas, novērtējot pedagogu darba kvalitāti. Kritērija iekļaušana attiecīgajā kopā balstījās uz to, kura vērtējuma frekvence, novērtējot kvalitātes kritēriju, bija vislielākā.

Balstoties uz pētījumā iegūtajiem rezultātiem, tika izstrādāts pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas modelis, kas ir ļoti aktuāli, jo 2012 gadā valstī tiek plānots pedagogu darba samaksu iekļaut kopīgajos darba samaksas noteikumos, kas pieprasa ieviest vienotu pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēmu.

Anketu dati tika apstrādāti un sakārtoti tabulās izmantojot datorprogrammu *MS Excel*.

5.3.2. Kvalitātes rādītāja „Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagogiskajā darbā” kritēriju novērtējums

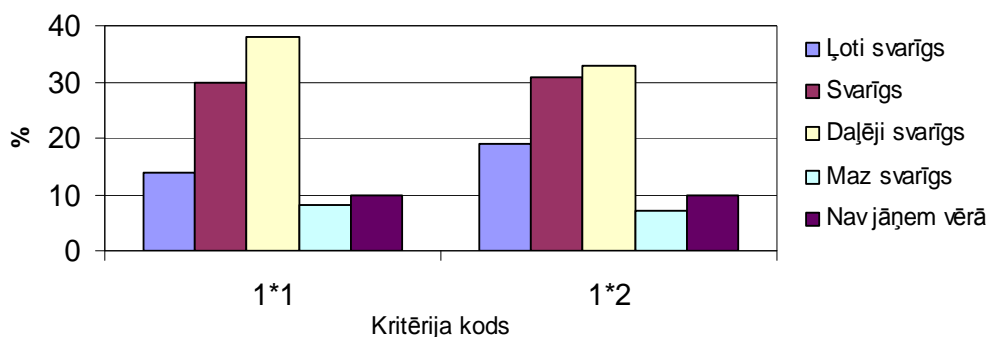
Projektā šis kvalitātes rādītāja pamatkritērijs ir mācību priekšmeta programmas izstrādāšana. Novērtēšanas līmenis ir ļoti labs, ja pedagogiskajā darbā tiek izmantota mācību priekšmetu autorprogramma, ko pedagoga izstrādājis kā mācību līdzekļa komplekta sastāvdaļu.

Pētījuma rezultāti parādīja (skat 4. pielikumu), ka 38% respondentu šo kritēriju uzskata par daļēji svarīgu, 30 % par svarīgu un tikai 14% par ļoti svarīgu. Skolā B, kas pārstāv lauku vidusskolu, ir uzskats, ka šis kritērijs vispār nav jāņem vērā novērtējot pedagogu darba kvalitāti (45%). Līdzīgās domās ir ar pedagogi ar darba stāžu līdz 10 gadiem. Skolēni novērtējot to, cik viņiem ir svarīgi, ka skolotājs māca pēc savas izstrādātas autorprogrammas, 48% gadījumu atbild, ka tikai daļēji svarīgi.

Projektā kā papildu kritērijs minētajam kvalitātes rādītājam tiek piedāvāts audzināšanas darba autorprogrammas izstrādāšana, kas atbilst viduvējam līmenim un dod vienu punktu. Projecējot šo kritēriju pētījumā, to varētu kvalificēt kā daļēji svarīgu.

Pētījums parāda (skat. 4. pielikumu), ka 33% respondentu piekrīt šim viedoklim, bet 31% uzskata, ka tas ir svarīgs. Līdzīgs viedoklis dominē arī grupās, izņemot skolu B (lauku vidusskolu) un pedagogu, ar darba stāžu līdz 10 gadiem, viedokli. Uzdodot skolēniem

jautājumu, cik svarīgi viņiem ir, ka skolotājs strādā pēc individuāli izstrādātas audzināšanas programmas, lielākā daļa (41%) sniedza atbildi – daļēji svarīgi. Šo kritēriju izvērtējums kopīgajā pedagogu skatījumā parādīts 5.1. attēlā.

5.1. att. Kvalitātes rādītāja „Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagogiskajā darbā” kritēriju novērtējums (%)

Projektā kritērijs 1*1 tiek kvalificēts līmenī *ļoti labi* un dod 3 punktu novērtējumu, bet kritērijs 1*2 –viduvējā līmeni un dod 1 punktu.

Pētījumā pedagogi abus kritērijus novērtē kā svarīgus un projektā izmantotajā novērtēšanas skalā tie būtu kvalificējami kā novērtēšanas līmenis *labi*, kas dod 2 punktus. Pētījums pierāda, ka projekta autori kritēriju „Izstrādāta mācību priekšmeta autorprogramma” novērtē par vienu līmeni augstāk un savukārt kritēriju “Izstrādāta audzināšanas darba autorprogramma” par vienu līmeni zemāk kā pētījumā iesaistītie pedagogi.

5.3.3. Kvalitātes rādītāja „Mācību procesa organizēšana mācību stundās un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana” kritēriju novērtējums

Kvalitātes rādītājs „Mācību procesa organizēšana mācību stundā un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana” projektā tiek vērtēts, noskaidrojot jautājumus pamatkritēriju mācīšana (skolotāja darbība), mācīšanās (skolēna darbība), vērtēšana (skolotāja un skolēna darbība) ietvaros. Realizējot to izpildi, pedagoga darbs tiek novērtēts līmenī *ļoti labi* ar maksimālo punktu skaitu 3.

Pētījumā šo kvalitātes rādītājs raksturoja 8 kritēriji (skat. 5.-8. pielikumu):

1. Pedagoga prasme mācību stundas laikā organizēt skolēnu darbu (kods 2*1) – kopumā 77% respondentu un 88% skolu direktori to uzskata par ļoti svarīgu. Šo kritēriju kā ļoti svarīgu raksturo arī 66% skolēnu. Pedagogu viedokli šajā jautājumā

maz ietekmē darba stāžs, vienīgi pedagogiem līdz 10 gadu darba stāžam viedokļi dalās.

2. Mērķtiecīgi plānots un izmantots laiks mācību stundā (kods 2*2) – 66% pedagogu un 50% skolēnu šo kritēriju uzskata par ļoti svarīgu.

3. Prasme nodrošināt labvēlīgu mācību vidi (t. sk. disciplīna klasē) (kods 2*3) – gan pedagogi (65%), gan skolēni (49%) uzskatīja, ka šis kritērijs ir ļoti svarīgs. Īpaši lielu nozīmi šim rādītājam piešķir skolu direktori (81%).

4. Plānots un uz rezultātu virzīts mācību darbs stundā (kods 2*4) – 58% pedagogu un tikai 39% skolēnu to uzskata par ļoti svarīgu, 48% skolēnu šo kritēriju kvalificē tikai kā svarīgu. Skolu direktoru viedoklis šajā jautājumā dalās starp ļoti svarīgu un svarīgu. Lielākā daļa (55%) pedagogu ar darba stāžu līdz 10 gadiem arī uzskata, ka šis kritērijs ir svarīgs un tikai 36% šīs grupas respondentiem kā – ļoti svarīgu.

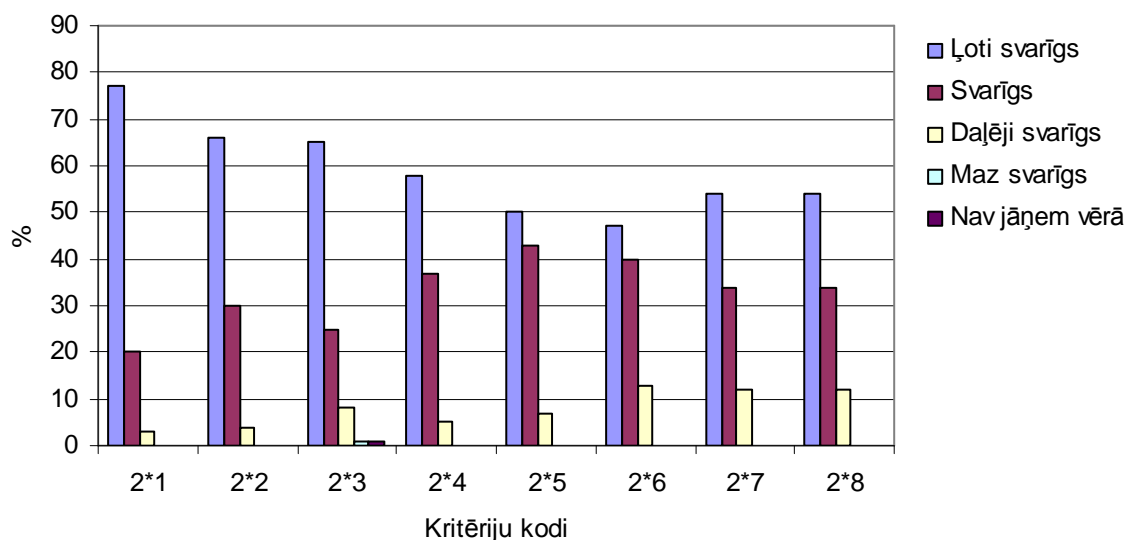
5. Pārdomāta mācību metožu izvēle (kods 2*5) – 50 % pedagogu uzskata, ka tas ir ļoti svarīgs kritērijs, savukārt 56% skolu direktoru to uzskata tikai par svarīgu. 64% pedagogi ar darba stāžu līdz 10 gadiem arī uzskata, ka mācību metožu izvēle vērtējams kā svarīgs kritērijs. 50% skolēnu arī uzskata, ka pārdomāta mācību metožu izvēle vērtējama kā svarīga, 23% kā ļoti svarīga un 21% – kā daļēji svarīga.

6. Prasme motivēt skolēnus mācību darbam atbilstoši viņu spējām (kods 2*6) – 47% pedagogu un 43% skolēnu uzskata, ka šis kritērijs ir ļoti svarīgs. Lielākajā daļā grupu ir līdzīgs viedoklis, vienīgi skolā C, kas ir skaitliski liela lauku pamatskola, un pedagogiem ar darba stāžu lielāku par 20 gadiem šis kritērijs kvalificēts kā svarīgs.

7. Konsekvence attiecībā uz noteikto prasību ievērošanu (kods 2*7) – 54% pedagogu to uzskata par ļoti svarīgu kritēriju, savukārt 56% direktoru un 42% pedagogu ar darba stāžu lielāku par 20 gadiem šo kritēriju novērtējams ar 3 ballēm – kā svarīgu. Lielākai daļai skolēnu (49%) ir ļoti svarīgi, lai pedagogs būtu konsekvents uz noteikto prasību ievērošanu.

8. Prasme meistarīgi novērtēt skolēnu mācību sasniegumus (kods 2-*) – gan pedagogi (54%), gan skolēni(45%) šo kritēriju novērtē kā ļoti svarīgu.

Šo kritēriju izvērtējums kopīgajā pedagogu skatījumā parādīts 5.2. attēlā.

5.2. att. Kvalitātes rādītāja „Mācību procesa oorganizēšana mācību stundā un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana” kritēriju novērtējums

Projektā visi kritēriji raksturo novērtēšanas līmeni – ļoti labi un vērtējami ar 3 punktiem. Pētījumā pedagogi visus kritērijus kvalificē kā ļoti svarīgus un projektā izmantotās novērtēšanas skalā tie iekļautos novērtēšanas līmenī *ļoti labs*.

Vērtējot šī kvalitātes rādītāju kritērijus, projekta autoru un pētījumā iesaistīto pedagogu viedokļi ir līdzīgi. Kā norāda I. Beļickis, mācību stunda ir mācību procesa galvenā organizatoriskā forma. Ja mācību stunda, tad skolotājs un skolēni, nevis audzinātājs un audzēkņi vai mācību spēks un studenti. Mācību stunda ir vispārīglītojošas skolas jēdziens (2, 30.lpp.).

Mācību stundas tiešie patērētāji un vērtētāji ir skolēni, tādēļ ļoti svarīgs bija viņu viedoklis. Skolēni piedāvātos kritērijus novērtēja līdzīgi kā pedagogi, izņemot *pārdomāta mācību metožu izvēle, konsekvence attiecībā uz noteikto prasību ievērošanu un plānots un uz rezultātu virzīts mācību darbs stundā*, kurus skolēni atšķirībā no pedagogiem novērtē kā svarīgus. Tas varētu būt pamatots ar to, ka skolēni mācību stundu uztver kā procesu, kas notiek viņu acu priekšā, nesaistot to ar darbībām, ko skolotājs veic gatavojoties stundai.

5.3.4. Kvalitātes rādītāja „Audzināšanas darbības organizēšana un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana” kritēriju novērtējums

Kvalitātes rādītājs „Audzināšanas darbības organizēšana un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana” projektā tika novērtēts, izmantojot pamatkritēriju *Pedagoga veiktais audzināšanas darbs* un novērtēšanas līmenis kvalificējams kā *ļoti labs* (iegūti 3 punkti), ja atbilstoši izglītības iestādes prioritātēm mērķtiecīgi plānoti un organizēti (pedagoga iniciatīva)

klases/izglītības iestādes/ārpuskolas pasākumi kopā ar skolēniem; regulāri veikti īsi rakstiski apkopojumi par notikušajiem pasākumiem, audzināšanas darba analīze; veiktas korekcijas klases audzināšanas darba plānā.

Pētījumā šo kvalitātes rādītāju raksturoja 4 kritēriji (skat. 9., 10. pielikumi):

1. Mērķtiecīgi organizēti klases un skolas pasākumi kopā ar skolēniem (kods 3*1) – vērtējot šo kritēriju pedagogu domas dalījās, to vienādi novērtējot gan kā ļoti svarīgu, gan svarīgu (42%). Skolu direktori ar 56% īpatsvaru to raksturoja kā svarīgu, līdzīgi kā skolā A un skolās X, savukārt skolā B un skolā C šis kritērijs tika novērtēts kā ļoti svarīgs. Attiecībā uz pedagogu darba pieredzi, kā ļoti svarīgu šo kritēriju raksturoja pedagogi ar darba stāžu no 10 līdz 20 gadiem.

2. Mērķtiecīgi organizēti ārpuskolas pasākumi kopā ar skolēniem (kods 3*2) – 44% pedagogu šo kritēriju uzskata par svarīgu. Tāpat kā respondenti ar darba stāžu lielāku par 20 gadiem (56%), savukārt pedagogi, kuriem darba stāžs mazāks par 20 gadiem, uzskata, ka organizētie ārpuskolas pasākumi ir ļoti svarīgi, izvērtējot viņu pedagoģiskā darba kvalitāti. Savukārt 30% skolēnu šo kritēriju novērtē tikai kā daļēji svarīgu. Tas nozīmē, ka ārpus skolas audzēkņi brīvo laiku labprātāk pavada kopā ar draugiem, nevis klases audzinātāja vai skolotāja organizētos pasākumos. Iegūtie rezultāti parāda pretrunu, ka pedagogi vēlas piedāvāt skolēniem to, kas viņiem nav aktuāls.

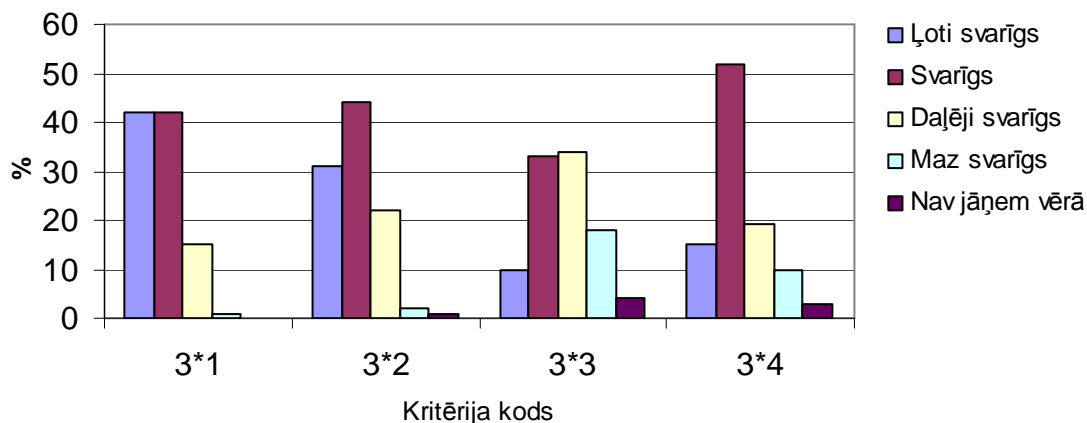
3. Regulāri veikti rakstiski apkopojumi par notikušajiem pasākumiem (kods 3*3) – pedagogi šo kritēriju raksturo kā daļēji svarīgu, savukārt skolas direktoru domas dalās starp svarīgu un daļēji svarīgu šī kritērija novērtējumu. Zīmīgi, ka jo lielāks ir pedagogu darba stāžs, jo mazāku nozīmi pedagogi piešķir pasākumu rakstiskai dokumentēšanai. Arī skolēni uzskata, ka rakstiskie apkopojumi par pasākumiem vērtējami kā daļēji svarīgi (30%) vai pat maz svarīgi (28%).

4. Balstoties uz audzināšanas darba analīzi veiktas korekcijas audzināšanas dara plānā (kods 3*4) – 52% pedagogu šo kritēriju uzskata par svarīgu līdzīgi kā visās grupās, izņemot skolas B pedagogus, kuri to vērtē kā svarīgu.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā parādīts 5.3. attēlā.

Projektā visi piedāvātie kritēriji raksturo *ļoti labu* novērtēšanas līmeni (3 punkti).

Pētījumā procentuāli vienādā līmenī kā *ļoti svarīgu* un *svarīgu* kritēriju, kas projektā atbilst novērtējuma līmenim – *ļoti labs* vai *labs*, pedagogi uzskata „Mērķtiecīgi organizēti klases un skolas pasākumi kopā ar skolēniem”. Kritērijus ar kodiem 3*2 un 3*4 respondenti vērtē kā *svarīgus* (atbilstoši projekta novērtēšanas līmenis – *labi*) un kritēriju 3*3 tikai kā *daļēji svarīgu* (atbilstoši projekta novērtēšanas līmenis – *viduvēji*).

5.3.att. Kvalitātes rādītāja „Audzināšanas darbības organizēšana un pedagogu darbības rezultātu izvērtēšana” kritēriju novērtējums

Pētījums pierāda, ka analizējot šī kvalitātes rādītāja kritērijus, projekta autoru viedoklis atšķiras no aptaujā iesaistīto pedagogu viedokļa, izņemot kritēriju 3*1, kur tas varētu būt līdzīgs.

5.3.5. Kvalitātes rādītāja „Skolēnu mācību sasniegumu uzskaitē un analīzē” kritēriju novērtējums

Projektā šo kvalitātes rādītāju raksturoja pamatkritērijs „Ierakstu veikšana klases žurnālā par sasniegumiem un to analīzi” un pedagogs var iegūt darba kvalitātes novērtēšanas līmeni – *ļoti labi* (iegūstot 3 punktus), ja ieraksti klases žurnālā tiek veikti precīzi un regulāri; pedagogs ir informējis skolēnus par vērtēšanas kārtību un kritērijiem konkrētā mācību priekšmetā, tos ievēro; veikta visaptveroša skolēnu zināšanu statistiskā un kvalitatīvā analīze un izvērtēta tālākās darbības prognozēšana.

Pētījumā trīs kritēriji (4*1, 4*6, 4*7) ir tieši saistīti ar projektā piedāvāto pamatkritēriju un četri (4*2, 4*3, 4*4, 4*5) iekļauti, balstoties uz skolu pieredzi, vērtējot pedagogu darba kvalitāti.

Kopā šī rādītāja izvērtēšanai tika piedāvāti 7 kritēriji (skat. 11.-14. pielikumu):

1. Metodiski pareizi veidoti pārbaudes darbi ar vērtēšanas kritērijiem (koda 4*1) – gan pedagogu, gan skolēnu lielākā daļa to vērtēja kā svarīgu. Pedagogi līdz 10 gadu darba stāžam uzskatīja, ka šis kritērijs ir ļoti svarīgs, novērtējot darba kvalitāti. Tas varētu būt saistīts ar to, ka šajā darbības posmā nav pietiekoši daudz iemaņu, tāpēc pārbaudes darba veidošana paņem ļoti daudz laika. Skolā B 79% respondentu šo kritēriju arī novērtēja kā ļoti svarīgu. Analizējot skolas B iekšējo normatīvo dokumentu „Kārtība, kā tiek vērtēta pedagogu darba kvalitāte” var

konstatēt, ka līdzīgam kritērijam ir ļoti augsts īpatsvars pārējo starpā, līdz ar to tas netieši atspoguļojas arī anketās.

2. Zināšanu, izpratnes, prasmju sabalansētība pārbaudes darbā (kods 4*2) – 49% pedagogu šo kritēriju vērtē kā svarīgu. Arī skolēni ir tādās pašās domās kā pedagogi. Atšķirīgs viedoklis ir skolai B, kuras pedagogi šo kritēriju vērtē kā ļoti svarīgu.

3. Pārbaudes darba atbilstība mācību priekšmeta programmai (kods 4*3) – lielākā daļa pedagogu (60%) un skolēnu (66%) šo kritēriju uzskata par ļoti svarīgu. Pa grupām šis viedoklis ir vienprātīgs, izņemot pedagogus ar darba stāžam līdz 10 gadiem, kuri šim rādītājam nepiešķir tik lielu nozīmi un uzskata, ka tas ir tikai svarīgs.

4. Skolēnu sasniegumu vērtēšanas regularitāte (kods 4*4) – projektā šis kritērijs netika uzsvērts, bet analizējot skolu pieredzi, tas tika minēts. Pedagogi (46%) uzskata, ka tas ir svarīgs un 42%, ka tas ir ļoti svarīgs pedagoga darba kvalitātes rādītājs. Skolu direktori uzskata, ka regulāra sasniegumu vērtēšana ir ļoti svarīga (50%). Šim viedoklim pievienojas arī skolas B pedagogi (64%).

5. Laicīgi skolas noteiktā kārtībā izlaboti pārbaudes un mājas darbi (kods 4*5) – 50% pedagogu un 41 % skolēnu uzskata, ka tas ir svarīgs kritērijs. Par ļoti svarīgu to uzskata skolas B un skolu X pedagogi.

6. Regulāra skolēnu sasniegumu ierakstīšana klases žurnālā vai E-klases portālā (kods 4*6) – pedagogi šo kritēriju novērtē kā svarīgu (45%). 37% skolēnu arī uzskata, ka tas ir svarīgs. Skolu B un C, kuras ir skaitliski nelielas, ar mazu skolēnu skaitu klasēs, lielākā daļa respondentu domā, ka šis kritērijs ir ļoti svarīgs, savukārt lielas pilsētas skolas pedagogi to uzskata tikai par svarīgu rādītāju. Pedagogi ar darba stāžu lielāku par 20 gadiem šo kritēriju vērtē kā ļoti svarīgu.

7. Izmantojot pārbaudes darba statistisko un kvalitatīvo analīzi, veikta tālākās darbības plānošana (kods 4*7) – 46% pedagogu un 48% skolēnu šo kritēriju uzskata par svarīgu. Viedoklis kardināli atšķiras skolā B, kur lielākā daļa respondentu uzskata, ka tas ir daļēji svarīgi vai pat mazsvarīgi. Iespējams, ka šajā skolā šāda vieda darbība nav praktizēta, līdz ar to skolotāji saskata draudus, saskaroties ar nepazīstamām situācijām.

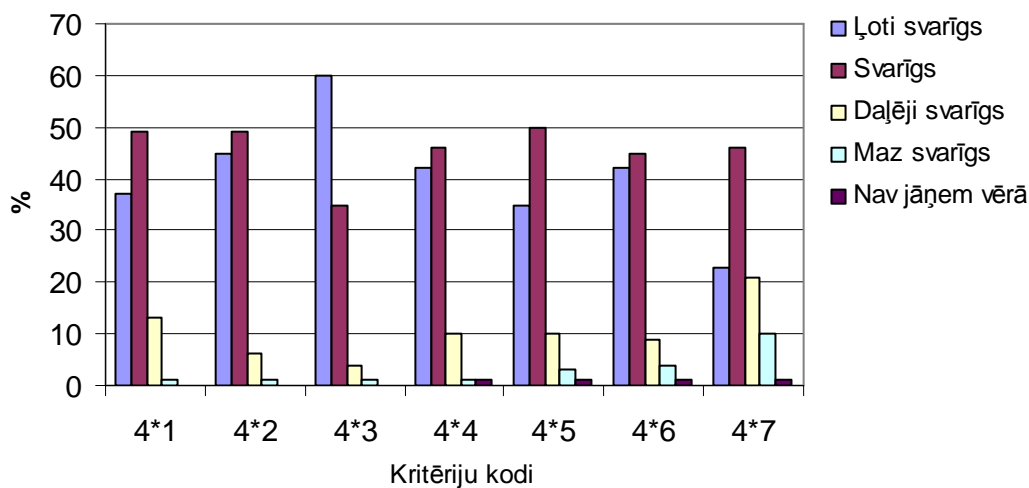
Visu kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.4.attēlā.

Projektā kritēriji 4*1, 4*6 un 4*7 raksturo ļoti labu novērtēšanas līmeni, kas pētījumā atbilstu rādītājam *ļoti svarīgs*. Analizējot respondentu viedokli, tas bija atšķirīgs, jo visi trīs kritēriji bija novērtēti kā svarīgi.

No četriem kritērijiem, kuri nebija iekļauti projektā, kritēriju “Pārbaudes darba atbilstība mācību priekšmeta programmai” pedagogi vērtēja kā ļoti svarīgu, pārējos kā svarīgus. Šāda

izvēle varētu būt pamatota ar to, ka šie kritēriji vērtē “papīra darbu” bet nav tieši saistīti ar skolēnu.

Pētījums pierādīja, ka būtu mērķtiecīgi papildināt projektā izvērtējamo kritēriju skaitu, jo izmantojot tos, varētu daudzpusīgāk un pilnīgāk novērtēt pedagoga darba kvalitāti.

5.4. att. Kvalitātes rādītāja „Skolēnu mācību sasniegumu uzskaitē un analizē” kritēriju novērtējums

5.3.6. Kvalitātes rādītāja „Individuālais darbs ar skolēniem” kritēriju novērtējums

Projektā šī kvalitātes rādītāja pamatkritērijs ir – konsultācijas un atbalsta sniegšana skolēniem un pedagoga darba kvalitātes līmenis – *ļoti labs*. Konsultācijas ir viena no būtiskām darba formām ar skolēniem, tās tiek abpusēji aktīvi izmantotas; ir vērojama būtiska un esošai situācijai adekvāta skolēnu mācību sasniegumu dinamika. Papildu kritēriji ir:

- zinātniski pētnieciskā darba vadīšana,
- skolēnu sasniegumi zinātniski pētnieciskajos darbos
- skolēnu iesaistīšana olimpiādēs, konkursos, projektos
- skolēnu sasniegumi olimpiādēs, konkursos, projektos.

Papildu kritēriji projektā vērtējami ar vienu punktu, kas atbilst vidējam novērtēšanas līmenim, kas pētījumā atbilstu kritērija novērtējumam – daļēji svarīgs.

Pētījumā šis kvalitātes rādītājs tika raksturots, izmantojot 7 kritērijus (skat. 14.-17. pielikumu):

1. Piedāvātas konsultācijas skolēniem, kuriem ir grūtības mācībās (kods 5*1) – lielākā daļa pedagogu (51%) un skolēnu (57%) uzskata, ka šis kritērijs, novērtējot darba kvalitāti, ir ļoti svarīgs. Lielā pilsētas skolā pedagogi uzskata, ka darbs konsultācijās ir svarīgs rādītājs, novērtējot pedagoga darba kvalitāti (47%), kas atšķiras no viedokļa pārējās grupās. Šāds uzskats varēja rasties tāpēc, ka lielā skolā konsultāciju organizēšana var būt ļoti apgrūtināta,

dažreiz pat neiespējama, jo konsultāciju laikā jāstrādā individuāli ar katru skolēnu. Kā svarīgu šo kritēriju vērtē arī skolu direktori (63%).

2. Tiek sekots skolēniem mācību sasniegumu dinamikai, lai izvērtētu konsultāciju lietderību (kods 5*2) – 46% pedagogu uzskata, ka tas ir svarīgs kritērijs, tikai skolas B un skolu X respondentu viedoklis ir, ka tas ir daļēji svarīgs.

3. Tiek vadīti skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi (kods 5*3) – 50% pedagogu uzskata, ka tas ir svarīgs kritērijs, savukārt skolēni, ka daļēji svarīgs. Skola C arī uzskata, ka tas ir daļēji svarīgs, jo iepazīstoties ar šīs skolas pedagogu darba kvalitātes vērtēšanas kārtību, var secināt, ka šajā pamatskolā netiek organizēts skolēnu zinātniski pētnieciskais darbs.

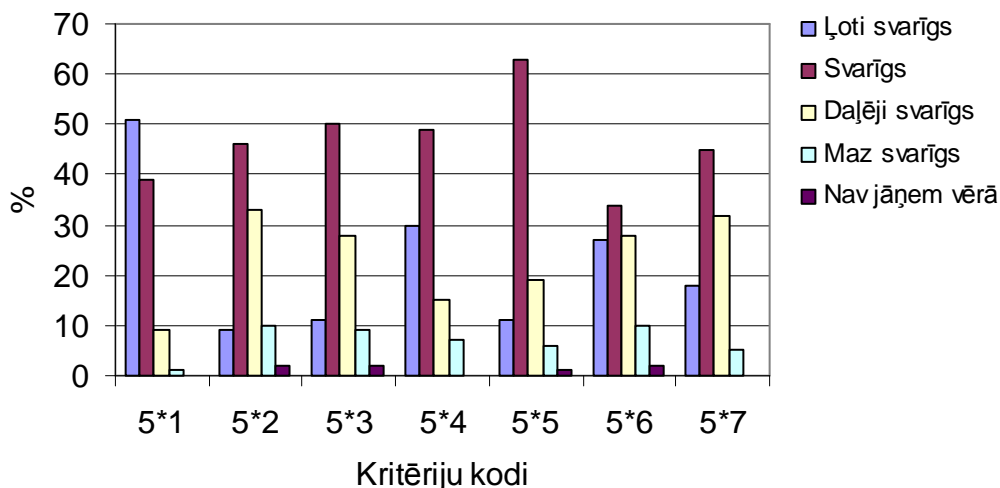
4. Skolēnu gatavošana olimpiādēm, konkursiem, skatēm (kods 5*4) – 49% pedagogu un 45% skolēnu uzskata, ka tas ir svarīgs novērtēšanas kritērijs. Kā ļoti svarīgu to novērtē (55%) pedagogi ar darba stāžu līdz 10 gadiem. Skolā C un skolās X uzskati dalās un vienāds skaits respondentu to uzskata gan par ļoti svarīgu, gan svarīgu kritēriju.

5. Skolēnu iesaistīšana projektu darbā (kods 5*5) – visi respondenti visās grupās šo kritēriju novērtē kā svarīgu.

6. Skolēnu augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs, konkursos (kods 5*6) – 34% pedagogu un 43% skolēnu uzskata, ka šis kritērijs vērtējams kā svarīgs. Attiecībā uz atsevišķām respondentu grupām viedokļi ir ļoti atšķirīgi. Skolu direktori uzskata, ka tas ir daļēji svarīgs, tāpat kā mazas lauku vidusskolas skolotāji un pedagogi ar darba stāžu līdz 10 gadiem. Savukārt, lielā lauku skola C un mazās lauku skolās dominē uzskats, ka tas ir ļoti svarīgs kritērijs. To varētu pamatot ar sociāli ekonomisko situāciju laukos, ka skolas prestižu sabiedrība vērtē pēc tā, cik lielā mērā izglītības iestādes vārds izskan plašākai sabiedrībai.

7. Skolēnu augstie sasniegumu sacensībās (vairāk attiecināms uz sporta skolotājiem) (kods 5*7) – projektā sporta skolotāji nav vērtēti atsevišķi, turpretim skolu pieredze pierāda, ka šī priekšmeta skolotājiem ir specifiski darba kvalitāte rādītāji, jo augstos sasniegumus sporta sacensībās ir grūti pielīdzināt godalgām mācību priekšmetu olimpiādēs. 45% pedagogu un 40% skolēnu uzskata, ka šis kritērijs, novērtējot sporta skolotāju darba kvalitāti, ir svarīgs, līdzīgi uzskata arī skolu direktori un pedagogi ar darba stāžu lielāku par 10 gadiem. Savukārt pedagogi ar darba stāžu līdz 10 gadiem šo kritēriju uzskata tikai par daļēji svarīgu, tāpat kā 43% nelielas lauku vidusskolas pedagogu. Zīmīgi tas, ka skolā C, kurā vērojami augsti skolēnu sasniegumi sportā, pedagogi šo kritēriju vērtē kā ļoti svarīgu.

Visu kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.5.attēlā.

5.5. att. Kvalitātes rādītāja „Individuālais darbs ar skolēniem” kritēriju novērtējums

Projektā kritēriji 5*1 un 5*2 saistās ar ļoti labu pedagoga darba novērtēšanas līmeni un vērtējami ar trīs punktiem, bet kritēriji 5*3, 5*4, 5*5, 5*6 ar viduvēju līmeni un vērtējami ar 1 punktu.

Pētījumā 5*1 kritēriju pedagogi novērtēja līdzīgi kā piedāvāts projektā, bet kritēriju 5*2 – kā svarīgu, kas projektā atbilstu novērtēšanas līmenim – *labi* un būtu vērtējama ar 2 punktiem. Kritēriji 5*3, 5*4, 5*5, 5*6 pētījumā parādās kā svarīgi, kas projektā atbilstu novērtēšanas līmenim – *labi* un būtu vērtējami ar 2 punktiem.

Pētījums pierādīja, ka ņemot vērā pedagogu viedokli, projektā būtu jāmaina kritēriju novērtēšanas līmenis un piedāvā jaunu novērtēšanas kritēriju, kas attiektos tikai uz sporta skolotājiem, pieņemot uzskatu, ka panākumus sporta sacensībās ir grūti pielīdzināt skolēnu sasniegumiem olimpiādēs, konkursos, projektos.

Skolēnu anketās šī kvalitātes rādītāja ietvaros izvērtēšanai tika piedāvāts viens papildu kritērijs: „Konsultāciju laikā var pārrakstīt pārbaudes darbus, kuros ir nepietiekami vērtējumi” (kods 5*8*1), kurš atspoguļotu skolēnu vēlmes attiecībā uz pedagoga darbu konsultāciju laikā. 84% skolēnu uzskata, ka šāda darba forma ļoti svarīga. Skolās, izstrādājot kārtību, kādā tiek organizēts darbs skolēnu konsultācijās, šī vēlme būtu jārespektē.

5.3.7. Kvalitātes rādītāja „Sadarbība ar skolēnu ģimeni” kritēriju novērtējums

Projektā šo kvalitātes rādītāju raksturo pamatkritērijs – vecāku informēšana par skolēna sasniegumiem un vajadzībām. Pedagoga darba kvalitātes līmenis vērtējams kā *ļoti labs* (iegūstot 3 punktus) ja regulāri notiek daudzveidīga un abpusēja informācijas aprīte (individuālās sarunas ar vecākiem, klases vecāku sanāksmes, skolēnu dienasgrāmatas ieraksti,

informācijas nodošana, izglītojošas lekcijas, tikšanās, praktiski (vecāku izglītošana par bērnu audzināšanas jautājumiem), kopīgu pasākumu organizēšana.

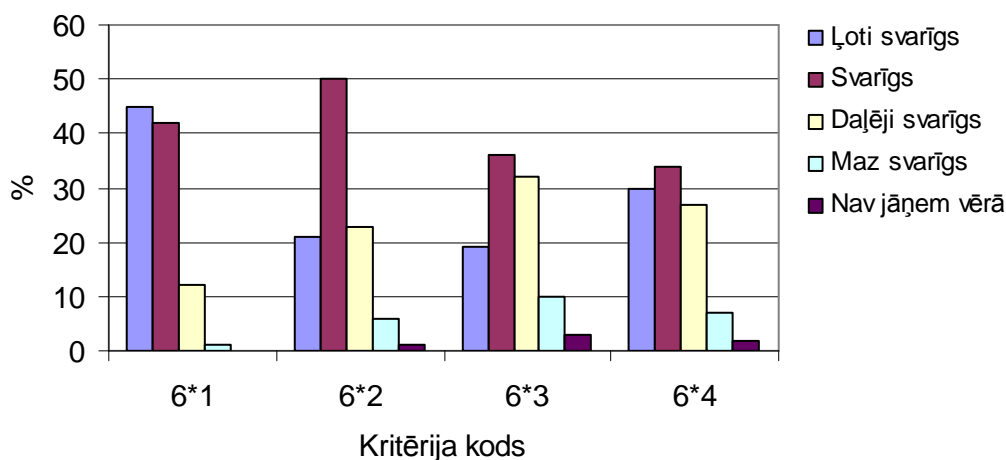
Pētījumā kvalitātes rādītājs „Sadarbība ar skolēnu ģimeni” tika raksturots, izmantojot 4 kritērijus, ar mērķi, lai noskaidrotu, kuras no sadarbības formām pēc pedagogu un skolēnu domām ir mērķtiecīgākas un sadarbību veicinošākas (skat. 18., 19.pielikumu):

1. Tiek organizētas individuālas tikšanās ar vecākiem (kods 6*1) – 45 % pedagogu šo sadarbības formu uzskata par ļoti svarīgu. Citās domās ir skolas A pedagogi, kuri šo kritēriju uzskata par svarīgu. Skola A pārstāv lielu pilsētas izglītības iestādi, iespējams tāpēc šāda sadarbības forma ir maz iespējama un praktizēta.

2. Tiek rīkotas klases vecāku sapulce (kods 6*2) – 50 % pedagogu to uzskata par svarīgu, tai pašā laikā skolēnu domās – 30% to uzskata par svarīgu kritēriju un 30% par mazsvarīgu kritēriju.

3. Tiek gatavotas un nolasītas izglītojošas lekcijas vecākiem (kods 6*3) – 36% šādu aktivitāti uzskata par svarīgu, savukārt 50% skolu direktoru un 36% pedagogu ar darba stāžu līdz 10 gadiem to kvalificē kā ļoti svarīgu.

4. Tiek organizēti pasākumi skolēniem kopā ar vecākiem (kods 6*4) – 34% pedagogu to uzskata par svarīgu. Mazo lauku skolu pedagogu skatījumā šis kritērijs ir ļoti svarīgs, savukārt lielā pilsētas skolā šis rādītājs raksturots kā daļēji svarīgs (35%). Atkarībā no pedagoga darba stāža vērojama tendence – jo lielāks darba stāžs, jo mazāk svarīga šķiet šī aktivitāte. Tas varētu būt saistīts ar to, ka gados jauni pedagogi labprātāk organizē un iesaistās dažāda veida aktivitātēs. Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.6. attēlā.

5.6.att. Kvalitātes rādītāja „Sadarbība ar skolēna ģimeni” kritēriju novērtējums

Projektā pamatkritērija novērtēšanas līmeņa rādītājs veidojas, akumulējoties vairākām ar skolēna ģimeni saistītām, aktivitātēm, tāpēc nevar novērtēt atsevišķu darbību nozīmīgumu.

Analizējot pētījumā iesaistīto pedagogu viedokli, var konstatēt, ka kvalitātes rādītāja „Sadarbība ar skolēna ģimeni” tikai kritērijs 6*1 novērtēts kā ļoti svarīgs, kas norāda, ka individuālas tikšanās ar skolēnu vecākiem ir aktuāla sadarbības forma Klases sapulču organizēšana tiek novērtēta kā svarīga, arī izglītojošās lekcijas un kopīgi organizēti pasākumi ar skolēnu vecākiem tiek vērtēti kā svarīgi, bet domas šajā jautājumā krasi dalās.

Pētījums pierādīja, ka vairākas aktivitātes, kuras realizē skola, sadarbojoties ar skolēnu ģimeni, vairs nav aktuālas. Iegūtie rezultāti būtu aktuāli, plānojot skolas darbu sadarbībai ar skolēnu vecākiem.

5.3.8. Kvalitātes rādītāja „Komandas darba prasmes” kritēriju novērtējums

Projektā šī kvalitātes rādītāja pamatkritērijs ir – līdzdalība pedagoģiskās padomes un metodiskās padomes darbā; līdzdalība izglītības iestādes pašvērtēšanas procesā un izglītības iestādes plānošanā. Pedagoģa darba kvalitātes novērtēšanas līmenis ir ļoti labs, ja regulāri viņš piedalās pedagoģiskās padomes, mācību priekšmetu metodisko komisiju sanāksmēs, izglītības iestādes pašvērtēšanā un attīstības plānošanā, pedagoģs izsaka gan konstruktīvus priekšlikumus, gan aktīvi līdzdarbojas uzlabojumu ieviešanā.

Pētījumā kvalitātes rādītāju „Komandas darba prasmes” raksturoja 7 kritēriji (skat. 20.-23. pielikumu):

1. Regulāri un aktīvi piedalās pedagoģiskās padomes sēdēs (kods 7*1) – 48% pedagogu to uzskata par svarīgu kritēriju. Viedoklis atšķiras skolā B un skolās X, kurās respondenti šim kritērijam piešķir lielāku nozīmi, uzskatot to par ļoti svarīgu. Iespējams, ka šajās iestādēs pedagoģiskās padomes sēdēs tiek risināti stratēģiski svarīgi jautājumi.

2. Piedalīšanās metodisko komisiju darbā (kods 7*2) – 55% pedagogu uzskata šo kritēriju par svarīgu. Atšķirīgs viedoklis ir skolas B un skolu X pedagoģiem, kuri šo kvalitātes rādītāju uzskata par ļoti svarīgu.

3. Tiek vadīts metodiskās komisijas darbs (kods 7*3) – 37 % pedagogu šo kritēriju uzskata par svarīgu, bet skolā B un skolu direktori to raksturo kā ļoti svarīgu. Tas pierāda, ka metodiskās komisijas skolā ir ļoti svarīga institūcija, jo savā darbības lokā ietver aktuālus jautājumus. Arī pedagoģi ar darba stāžu līdz 10 gadiem uzskata šo kritēriju par ļoti svarīgu. Šis kritērijs nav vērtēts projektā, bet pētījumā iekļauts, balstoties uz skolu pieredzi pedagoģu darba kvalitātes vērtēšanā.

4. Tiek izteikti konstruktīvi priekšlikumi skolas darba uzlabošanai (kods 7*4) – 47% pedagogu to uzskata par svarīgu kritēriju, savukārt respondenti skolā B to novērtē kā ļoti svarīgu.

5. Aktīva līdzdalība izteikto priekšlikumu ieviešana (kods 7*5) – 38 % pedagogu šo kritēriju uzskata par svarīgu, atšķirīgs viedoklis ir skolā B, kur to vērtē kā ļoti svarīgu. Domas šajā jautājumā dalās atkarībā no darba stāža. Pieredzējušie pedagogi ar darba stāžu no 10 līdz 20 gadiem šo kritēriju kvalificē kā ļoti svarīgu, savukārt, ja darba stāžs ir līdz 10 gadiem – daļēji svarīgu. Tas varētu nozīmēt to, ka jaunie pedagogi vēl neredz savu lomu skolas kopīgajā attīstībā.

6. Aktīva iesaistīšanās izglītības iestādes pašvērtēšanā, attīstības plānošanā un plāna īstenošanā (kods 7*6) – kā svarīgu kritēriju to uzskata 41 % pedagogu. Šim viedoklim nepiekrīt skolas A respondenti, novērtējot to kā daļēji svarīgu un skolā B – kā ļoti svarīgu. Skolēni uzskata, ka pašvērtēšanas prasmes skolotājiem ir ļoti svarīgas (31%).

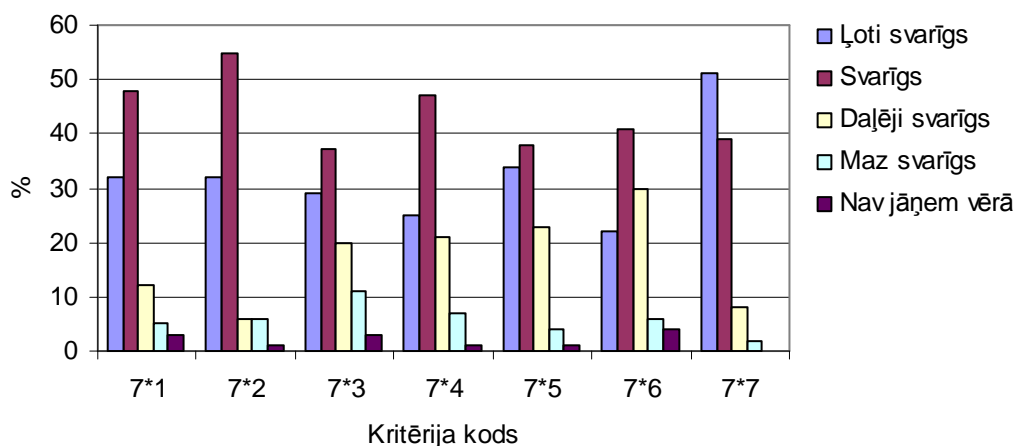
7. Tiek ievēroti izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi (kods 7*7) – lielākā daļa pedagogu to uzskata par ļoti svarīgu. Šajā jautājumā viedoklis atšķiras vienīgi skolā C, lielā lauku pamatskolā, kurā respondenti šim kritērijam dot vērtējumu – svarīgs. Kritērijs nebija ietverts projektā, bet pētījumā iekļauts, pamatojoties uz skolu pieredzi pedagogu darba kvalitātes novērtēšanā.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.7.attēlā.

Projektā visi šī kvalitātes rādītāja kritēriji atbilda ļoti labam un labam novērtēšanas līmenim un pedagogs varēja iegūt 3-2 punktus, kas projektā būtu kvalificējams kā ļoti svarīgs kvalitātes rādītājs.

Pētījumā pedagogi par ļoti svarīgu kritēriju nosauca tikai 7*7 – „Tiek ievēroti izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi”. Pārējie rādītāji tika vērtēti kā svarīgi, kas projektā būtu kvalificējams kā labs līmenis iegūstot divus punktus.

Pētījums pierādīja, ka projektā kvalitātes rādītāja „Komandas darba prasmes” raksturojošos kritērijus pedagogi novērtēja līdzīgi, kā piedāvājuši projekta autori. Kritēriji 7*3 un 7*7, kuri projektā netiek vērtēti, pētījumā tika novērtēti kā svarīgi, līdz ar to būtu mērķtiecīgi to iekļaut pedagoga darba kvalitātes novērtēšanā.

5.7..att. Kvalitātes rādītāja „Komandas darba prasmes” kritēriju novērtējums

5.3.9. kvalitātes rādītāja „Darba vides pilnveide” kritēriju izvērtējums

Projektā šis kvalitātes rādītājs tika raksturots, izmantojot pamatkritēriju – „Sakošanas, estētiskas un drošas darba vides uzturēšana” un iegūstot ļoti labu novērtēšanas līmeni, ja pedagogs ar mērķtiecīgu iniciatīvu panāk darba vides labiekārtošanu un izrāda pamatotu iniciatīvu jauna inventāra iegādei, mērķtiecīgi veic darba telpu labiekārtošanai nepieciešamo materiālu apzināšanu un ir neatlaidīgs savu prasību īstenošanā.

Pētījumā kvalitātes rādītāju „Darba vides pilnveide” raksturoja 6 kritēriji (skat. 23.-26. pielikumu):

1. Darba vide estētiski noformēta, vienmēr sakārtota (kods 8*1) – lielākā daļa pedagogu uzskata, ka šis kritērijs vērtējams kā svarīgs. Tāds pats uzskats ir arī visās grupās, tai skaitā arī skolēniem.

2. Iniciatīvas izrādīšana darba vides sakārtošanā (kods 8*2) – lielākā daļa pedagogu uzskata šo kritēriju par svarīgu. Līdzīgās domās ir arī skolēni.

3. Izrādīta pamatota iniciatīva jauna inventāra iegādei u.tml. (kods 8*3) – 44% pedagogu šo kritēriju uzskata par svarīgu. Atšķiras vienīgi viedoklis skolā B, kur lielākā daļa respondentu kritērijam dot vērtējumu *ļoti svarīgs*.

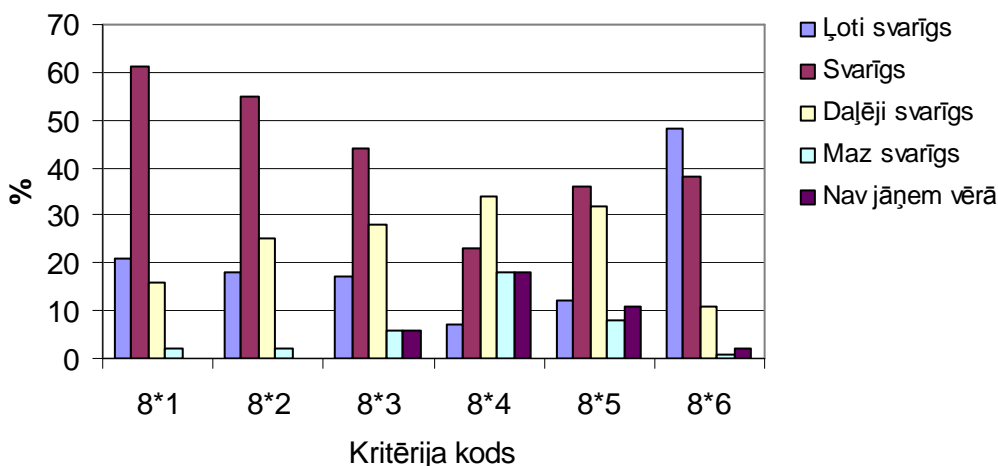
4. Vides labiekārtošanai izmantoti personīgie līdzekļi (kods 8*4) – šis kritērijs nav izmantots projektā, bet analizējot skolu pieredzi, tas bieži tiek kvalificēts, kā pedagoga darba kvalitāti raksturojošs. 34% pedagogu šo kritēriju uzskata par daļēji svarīgu, vienīgi skolā B valda uzskats, ka personīgo līdzekļu ieguldījums vides sakārtošanai kvalificējams kā maznozīmīgs vai nav jāņem vērā.

5. Vides labiekārtošanai piesaistīti vecāki un citi sabiedrības pārstāvji (kods 8*5) – 36% pedagogu šo kritēriju novērtē kā svarīgu, izņemot skolā B valda uzskats, ka tas ir daļēji svarīgs. Tādās pašās domās ir arī pedagogi ar darba stāžu no 10 līdz 20

gadiem. Kritērijs nebija ietverts projektā, bet pētījumā iekļauts, pamatojoties uz skolu pieredzi pedagogu darba kvalitātes novērtēšanā.

6. Skolēniem tiek izvirzītas prasības vides sakārtošanai un saudzēšanai (kods 8*6) – 48% pedagogu šo kritēriju uzskata par ļoti svarīgu. Tikai skolā C lielākā daļa respondentu tam piešķir svarīgu nozīmi.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.8.attēlā.

5.8. att. Kvalitātes rādītāja „Darba vides pilnveide” kritēriju novērtējums

Projektā, nosakot pedagoga darba kvalitātes novērtēšanas līmeni, kritēriju novērtējumi akumulējas, tādēļ var uzskatīt, ka tie raksturo ļoti labu vai labu līmeni, attiecīgi novērtējami ar 3 vai 2 punktiem.

Pētījumā tikai vienu kritēriju pedagogi novērtēja kā ļoti svarīgu, tas ir: „Skolēniem tiek izvirzītas prasības vides sakārtošanai un saudzēšanai”, pārējie tika novērtēti kā svarīgi, izņemot kritēriju 8*4 „Vides labiekārtošanai izmantoti personīgie līdzekļi”, kas tika vērtēts kā daļēji svarīgs, bet ņemot vērā respondentus, kuri to vērtēja kā mazsvarīgu vai nav jāņem vērā, tad nebūtu lietderīgi to iekļaut pedagogu darba kvalitātes novērtējošo kritēriju sarakstā. Šis kritērijs nebija iekļauts projektā un varbūt ir saistošs nelielām lauku skolām, kaut arī pēc pētījuma autores domām maz saistīts ar pedagoga darba kvalitāti

Pētījums pierādīja, ka projektā piedāvātie kritēriji tiek vērtēti līdzīgi, kā tos novērtēja pedagogi.

5.3.10. Kvalitātes rādītāja „Profesionālās ētikas normu ievērošana” kritēriju novērtējums

Projektā šī kvalitātes rādītāja pamatkritērijs ir: „Koleģialitātes, profesionalitātes, cieņas, smalkjūtības, taisnīguma izpausmes profesionālajā darbā”, kurš novērtējams līmenī – *ļoti labi*, ja pedagoga rīcībā un saskarsmē ar skolēniem, vecākiem, kolēģiem atspoguļojas viņa augstais profesionalitātes, atbildības un koleģialitātes līmenis; motivēta augsta pašapziņa; prasme

izvairīties no konfliktsituācijām, prasme problēmsituācijās atrast kompromisu; cieņas un smalkjūtības izrādīšana pret visiem, arī neviennozīmīgās un pretrunīgās situācijās.

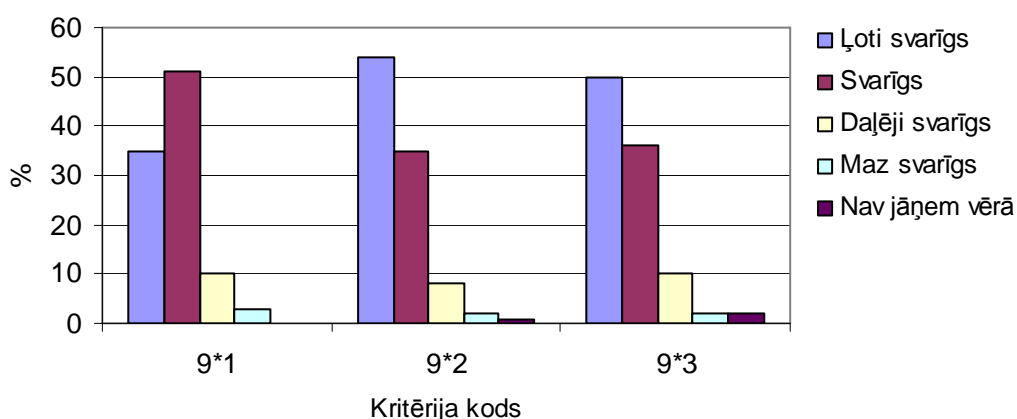
Pētījumā šo kvalitātes rādītāju raksturoja 3 kritēriji (skat. 26., 27. pielikumu):

1. Prasme izvairīties no konfliktsituācijām (kods 9*1) – 51% pedagogu to uzskatīja par svarīgu kritēriju un tikai skolās X un pedagogu ar darba stāžu līdz 10 gadiem šis rādītājs ar vienādu īpatsvaru bija minēts arī kā ļoti svarīgs.

2. Cieņas un smalkjūtības izrādīšana pret visiem, arī duālās situācijās (kods 9*3) – 50% pedagogu un 69% skolēnu uzskata, ka tas ir ļoti svarīgs kritērijs. Vienīgi skolā A pedagogiem bija uzskats, ka šis kritērijs ir svarīgs.

3. Prasme problēmsituācijās atrast kompromisu (kods 9*2) – lielākā daļa pedagogu uzskata, ka šis kritērijs vērtējams kā ļoti svarīgs. Šim viedoklim nepiekrīt tikai skolu direktori, vērtējot šo rādītāju kā svarīgu.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.9.attēlā.

5.9.att. Kvalitātes rādītāja „Profesionālās ētikas normu ievērošana” kritēriju novērtējums

Projektā piedāvāto kritēriju novērtējumi akumulējas, līdz ar to var uzskatīt, ka tie raksturo ļoti labu vai labu līmeni, attiecīgi novērtējami ar 3 vai 2 punktiem.

Pētījumā visi kritēriji tiek vērtēti kā svarīgi vai ļoti svarīgi, kas projektā būtu kvalificējams kā ļoti labs vai labs novērtējuma līmenis. Pedagogi pētījumā iekļautos kritērijus novērtē līdzīgi, kā tie tiek vērtēti projektā.

5.3.11. Kvalitātes rādītāja „Pedagoga pētnieciskā darbība” kritēriju novērtējums

Projektā kvalitātes rādītāja „Pedagoga pētnieciskā darbība” pamatkritērijs tiek novērtēta:

- līmenī *ļoti labi* – ja ir doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē,
- līmenī *labi* – ja ir maģistra grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē,
- līmenī *viduvēji* – ja ir bakalaura grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē.

Pētījumā šis kvalitātes rādītājs tika raksturots ar trīs kritērijiem (skat. 28., 29.pielikumu):

1. Ir doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē (kods 10*1) – pedagoģu viedoklis attiecībā uz šo kritēriju dalījās – 27% uzskatīja, ka tas daļēji svarīgs, 25%, ka svarīgs un 20%, ka šis kritērijs nav jāņem vērā, vērtējot skolotāja darba kvalitāti. 31 % skolu direktori šo kritēriju ierindoja svarīgo kategorijā, bet savukārt 20% no viņiem uzskatīja, ka tas nav jāņem vērā. Skolā B lielākā daļa no respondentiem šo rādītāju uzskatīja par tādu, kurš nav jāņem vērā vai ir maznozīmīgs vērtējot pedagoģu darba kvalitāti. Skolēnu viedoklis atšķirīgs. Viņi uzskata, ka doktora grāds pedagoģam ļautu strādāt profesionālāk, kvalitatīvāk un kritērijs vērtējams kā ļoti svarīgs.

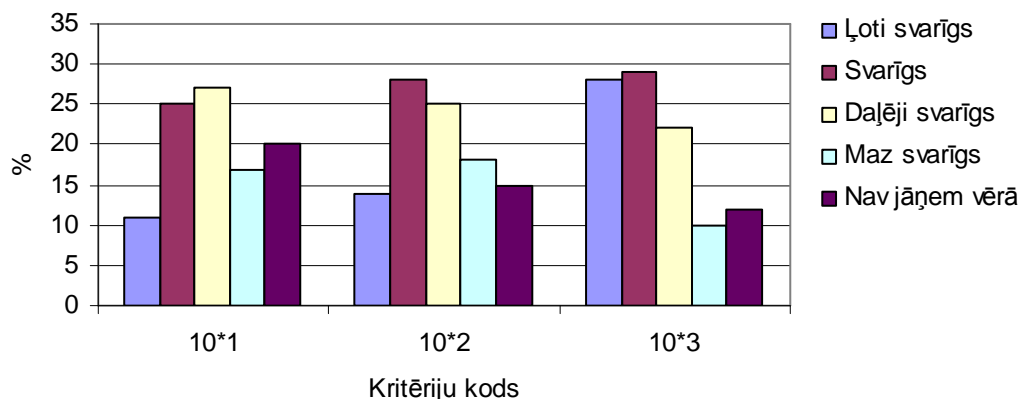
2. Ir maģistra grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē (kods 10*2) – attiecībā uz šo kritēriju respondentu domas dalījās – 28 % pedagoģu uzskata, ka tas ir svarīgs, 25%, ka daļēji svarīgs un 33% respondentu domā, ka tas ir mazsvarīgs vai tāds, kurš nav jāņem vērā. Pedagoģi ar darba stāžu no 10 līdz 20 gadiem uzskata, ka maģistra grāds vispār nav jāņem vērā, vērtējot pedagoģu darba kvalitāti. Arī pedagoģi ar darba stāžu līdz 10 gadiem šo kritēriju neuzskata par ļoti svarīgu, kaut arī maģistra grāds dotu iespēju papildināt savu profesionālo meistarību. 40% skolēnu uzskata, ka maģistra grāds ir svarīgs, lai skolotājs strādātu kvalitatīvi.

3. Ir bakalaura grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē (kods 10*3) – attiecībā uz šo kritēriju pedagoģu domas dalās uzskatot šo kritēriju par svarīgu (29%) un par ļoti svarīgu (28%). Skolu direktori bakalaura grāda esamību darbiniekam uzskata par svarīgu, līdzīgi kā pedagoģi ar darba stāžu līdz 10 gadiem un ar darba stāžu lielāku par 20 gadiem, savukārt pedagoģiem ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem bakalaura grāds šķiet ļoti svarīgs kritērijs darba kvalitātes novērtēšanai. 29% respondentu skolā B uzskata, ka šis kritērijs ir mazsvarīgs.

Kritēriju izvērtējums pedagoģu skatījumā redzams 5.10.attēlā.

Pētījumā kritēriju 10*1 „Ir doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē” pedagoģi novērtēja kā daļēji svarīgu, kas projektā būtu kvalificējams kā pedagoga darba kvalitātes viduvējs novērtējums. Tas atšķiras no projektā piedāvāta novērtēšanas līmeņa – *ļoti labi*. Pētījums pierādīja, ka šis jautājums jāanalizē, veicot izpēti plašākā respondentu lokā.

Kritēriju 10*2 „Ir maģistra grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē” pedagoģi pētījumā novērtē kā svarīgu, kas ir līdzīgi kā projektā, kur šis kritērijs raksturo pedagoga darba kvalitātes novērtēšanas līmeni – *labs*. Kritēriju 10*3 „Ir bakalaura grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē” pedagoģi vērtē kā svarīgu, kas ir atšķirīgs no projektā piedāvātā novērtēšanas līmeņa – viduvējs.

5.10. .att. Kvalitātes rādītāja „Pedagoga pētnieciskā darbība” kritēriju novērtējums

5.3.12. Kvalitātes rādītāja” Pedagoģa profesionālā pilnveide” kritēriju novērtējums

Projektā kvalitātes rādītāja „Pedagoģa profesionālā pilnveide” pamatkritērijs – mācību un metodisko materiālu izstrāde, kurš bija vērtējams no ļoti laba līdz nepietiekamam līmenim, atkarībā no tā, cik lielā mērā darbā tiek realizēti norādītie kritēriji. Papildkritēriji:

- lektora/multiplikatora darbība;
- mentora/prakse vadītāja darbība;
- mācību līdzekļu izstrāde (ir mācību grāmatas autors);
- publikācijas plašsaziņas līdzekļos par mācību un audzināšanas darba jautājumiem;
- piedalīšanās radošo darbu konkursos.

Pedagoģa sasniegumi radošo darbu konkursos tika novērtēti ar vienu punktu, kas vērtējot kritēriju pētījumā atbilstu novērtējumam *daļēji svarīgs*.

Pētījumā kvalitātes rādītājs tika raksturots ar 6 kritērijiem (skat. 29.-32.pielikumu):

1. Izstrādā mācību un metodiskos materiālus (kods 11*1) – 40% pedagoģu šo kritēriju uzskata par svarīgu. Respondentu grupas šo rādītāju novērtē līdzīgi, izņemot skolas X, kurās pedagoģi uzskata, ka tas ir daļēji svarīgs.

2. Veic prakses vadītāja pienākumus jaunajiem skolotājiem (kods 11*2) – 36% pedagoģu to vērtē kā svarīgu, lauku skolās ir uzskats, ka tas ir daļēji svarīgs. Līdzīgi šo kritēriju novērtē ar pedagoģi ar darba stāžu līdz 10 gadiem. Skolēni šo rādītāju uzskata par daļēji svarīgu.

3. Ir mācību grāmatu autors (kods 11*3) – 29% pedagoģu to uzskata par ļoti svarīgu, kaut arī viedokļi pa grupām dalās. Skolas B pedagoģi to uzskata par mazsvarīgu, skolā C par daļēji svarīgu un skolas A un C domas dalās starp novērtējumu ļoti svarīgi un svarīgi. Pedagoģi ar darbu stāžu virs 10 gadiem uzskata, ka minētais kritērijs jāvērtē kā svarīgs vai

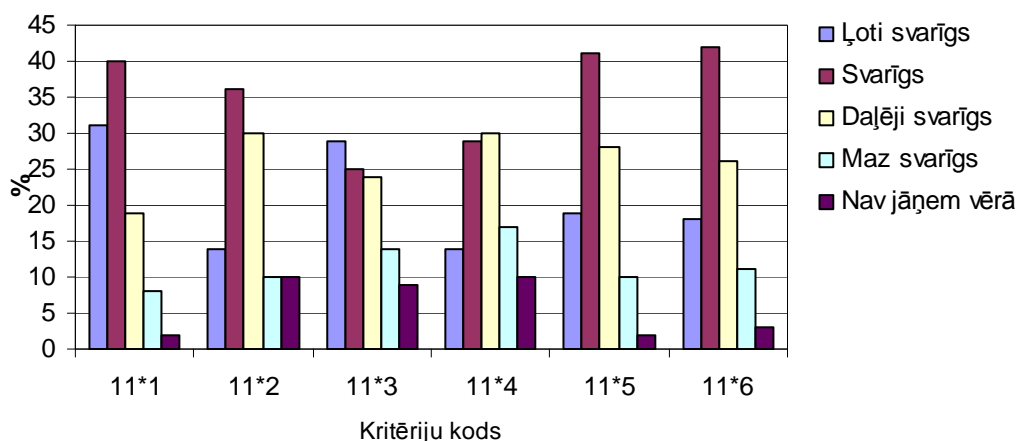
daļēji svarīgs. Skolēniem nav vienota viedokļa un viņu vērtējums ir no *daļēji svarīgi* līdz *nav jāņem vērā*.

4. Ir publikācijas plašsaziņas līdzekļos par mācību un audzināšanas darba jautājumiem (kods 11*4) – 30% pedagogu uzskata, ka tas ir daļēji svarīgs. Skolā B respondenti to novērtē kā maz svarīgu, turpretim skolā C kā svarīgu. Skolu direktoriem domas dalās šo kritēriju vienādi novērtējot no vērtējuma ļoti svarīgs, līdz maz svarīgs. 33% skolēnu uzskata, ka tas ir mazsvarīgs rādītājs.

5. Piedalās radošo darbu skatēs (kods 11*5) – 41% respondentu šo kritēriju uzskata par svarīgu, izņemot skolas B un C respondentus, kuri šo rādītāju novērtē kā daļēji svarīgu, līdzīgi kā pedagogi ar darba stāžu lielāku par 20 gadiem.

6. Ir sasniegumi radošo darbu skatēs (kods 11*6) – 42% pedagogu šo kritēriju novērtē kā svarīgu, izņemot skolā B, kur pedagogi uzskata, ka šis kritērijs ir daļēji svarīgs.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.11.attēlā.

5. 11.att. Kvalitātes rādītāja „Pedagoga profesionālā pilnveide” kritēriju novērtējums

Projektā kritērijs 11*1 raksturoja *ļoti labu* vai *labu* pedagoga darba kvalitātes novērtēšanas līmeni. Pētījumā respondenti šo kritēriju novērtē līdzīgi – kā *svarīgu* vai *ļoti svarīgu*.

Pārējie kritēriji projektā novērtēti ar vienu punktu (pētījumā atbilstu novērtējumam *daļēji svarīgs*).

Pētījumā kritēriji 11*2, 11*5 un 11*6 novērtēti kā *svarīgi* un kritērijs 11*3 „Ir mācību grāmatu autors” kā *ļoti svarīgs*, kas ir augstāks šo kritēriju novērtējums salīdzinājumā ar projektu. Kritērijs 11*4 gan pētījumā, gan projektā tiek novērtēts līdzīgi.

Attiecība uz šo kvalitātes rādītāju pētījums pierāda to, ka projektā iestrādātos uzstādījumus pedagogi atbalsta tikai daļēji, kas varētu radīt problēmas projektu ieviešot darbībā.

5.3.13. Kvalitātes rādītāja „Svešvalodu izmantošana” kritēriju novērtējums

Projektā kvalitātes rādītāja „Svešvalodu izmantošana” pamatkritērijs novērtējams ļoti labā līmenī, ja pedagogs zināšanas mērķtiecīgi izmanto regulārai savu kompetenču (pedagoģijā, un mācību priekšmeta, audzināšanas darba, klasvadības, skolvadības metodikā) pilnveidei, skolēnu mērķtiecīga motivēšana svešvalodas zināšanu izmantošanai kādas konkrētas tēmas apguvei

Pētījumā šo kvalitātes rādītāju raksturoja 5 kritēriji (skat. 32.-34. pielikumu):

1. Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei mācību priekšmetā (kods 12*1) – 37 % pedagogu šo kritēriju raksturo kā daļēji svarīgu. Šim viedoklim nepiekrīt 31% skolu direktori, kuri uzskata, ka šis rādītājs ir svarīgs, tāpat kā skolas B pedagogi.

2. Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei audzināšanas darba (kods12*2) – 41 % pedagogu uzskata, ka šis kritērijs vērtējams kā daļēji svarīgs, vienīgi skolā A, kas ir liela pilsētas skolā, šim kritērijam dot vērtējumu – svarīgs.

3. Prasme izmantot svešvalodas savu kompetenču pilnveidei skolvadības metodikā (kods 12*3) – 43% pedagogu šo kritēriju vērtē kā daļēji svarīgu. Skolas A respondenti šim rādītājam dot vērtējumu – svarīgs.

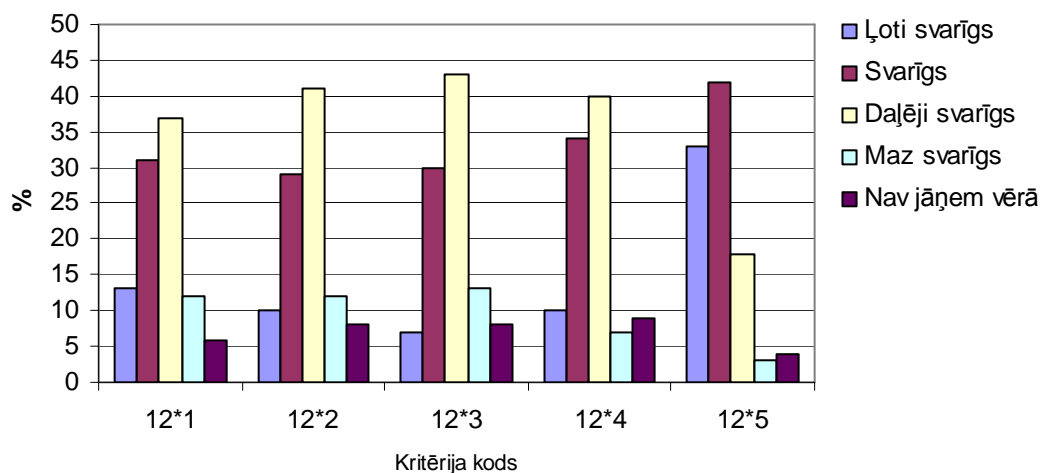
4. Prasme izmantot svešvalodu zināšanas savu kompetenču pilnveidei pedagoģijā (kods 12*4) – 40% pedagogu to uzskata par daļēji svarīgu. Skolu direktoru viedoklis dalās starp novērtējumu svarīgi un daļēji svarīgi, līdzīgi kā skolā B.

5. Prasme motivēt skolēnus svešvalodu apgūšanai (kods 12*5) – 42% pedagogu uzskata, ka šis kritērijs ir svarīgs. Skolu direktori to vērtē starp svarīgi un ļoti svarīgu, savukārt skolas B un C tas tiek uzskatīts kā ļoti svarīgs, vērtējot pedagogu darba kvalitāti.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.12.attēlā.

Projektā apskatītie kritēriji, izpildes gadījumā, tiek vērtēti ar līmeni *ļoti labi līdz labi* un tiek iegūti 3-2 punkti. Pētījumā pedagogi četrus kritērijus no pieciem novērtēja tikai kā daļēji svarīgus, kas atbilstu vidēja līmeņa rādītājiem projektā un būtu novērtējam ar vienu punktu. Kritērijs „Pedagoga prasme motivēt skolēnus svešvalodu apguvei” pētījumā tika vērtēts kā svarīgs, kas atbilstu labam līmenim projektā un būtu novērtējams ar 2 punktiem. Pētījums pierādīja, ka pedagogu domas atšķiras no viedokļa, kāds tiek piedāvāts projektā attiecībā uz kritērija novērtējumu. Pedagogi šim kvalitātes rādītājam piešķir zemāku novērtējumu kā

piedāvāts projektā. Jāatzīmē, ka šis kvalitātes rādītājs tiek izmantots, vērtējot pedagogus augstākajā līmenī, 4. un 5. kvalitātes pakāpes pretendentiem.

5.12..att. Kvalitātes rādītāja „Svešvalodu izmantošana” kritēriju novērtējums

5.3.14. Kvalitātes rādītāja „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošana” kritēriju novērtējums

Projektā šis kvalitātes rādītāja pamatkritērijs tiek vērtēts līmenī *ļoti labi* un tiek iegūti 3 punkti, ja ir dokuments par IKT apguvi un pedagogam iegūtās prasmes ir neatņemama pedagoģiskā darba sastāvdaļa; viņš ir atvērts inovācijām, ātri tās apgūst un mērķtiecīgi izmanto pedagoģiskajā darbā.

Pētījumā kvalitātes rādītājs „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošana” tika raksturots ar diviem kritērijiem (skat. 35. pielikumu):

1. Prasme izmantot jaunākās IKT mācību stundu laikā (kods 13*1) – 46 % pedagogu un 36% skolēnu uzskata, ka šis kritērijs ir svarīgs novērtējot pedagoga darba kvalitāti. Pedagogi ar darba stāžu līdz 10 gadiem šim kritērijam liek zemāku līmeni – daļēji svarīgs, kaut arī skolas X pedagogi uzskata, ka tas ir ļoti svarīgs kritērijs.

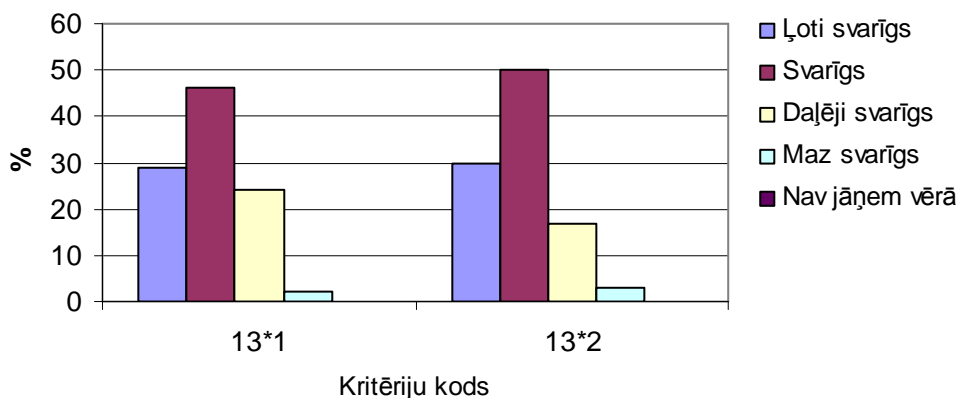
2. Prasme izmantot jaunākās IKT pedagoģiskajā darbā vispār (kods 13*2) – 50% pedagogu uzskata šo kritēriju par svarīgu, kā ļoti svarīgs tas ir pedagogu ar darba stāžu līdz 10 gadiem skatījumā, kā arī skolās X.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.13.attēlā.

Projektā abi kritēriji var tikt novērtēti kā labā, tā arī ļoti labā līmenī, atkarībā no tā, cik mērķtiecīgi IKT pedagogs izmanto.

Pētījumā, noskaidrojot pedagogu viedokli, iegūts atzinums, ka abi kritēriji būtu vērtējami kā svarīgi, kas projektā atbilstu novērtēšanas līmenim *labs* un tiktu iegūti 2 punkti.

Izvērtējot rezultātus, var konstatēt, ka pedagogu viedoklis neatšķiras no projektā piedāvāta šo kritēriju novērtējuma.

5.13.att. Kvalitātes rādītāja „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošana” kritēriju novērtējums

5.3.15. Kvalitātes rādītāja „Pedagoga darbība profesionālās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām” kritēriju novērtējums

Projektā šo kvalitātes rādītājs raksturo pamatkritērijs un papildu kritērijs, kuri kvalificējami kā vidējs līmenis un pie kopīgā pedagoga darba kvalitātes vērtējuma punktu skaita dod papildus 1 punktu.

Pētījumā šis kvalitātes rādītājs tiek raksturots ar 4 kritērijiem, divi no kuriem bija līdzīgi projektā piedāvātajiem, bet divi ņemti, izvērtējot skolu pieredzi par pedagoga darba kvalitātes vērtēšanu (skat. 36., 37.pielikumu).

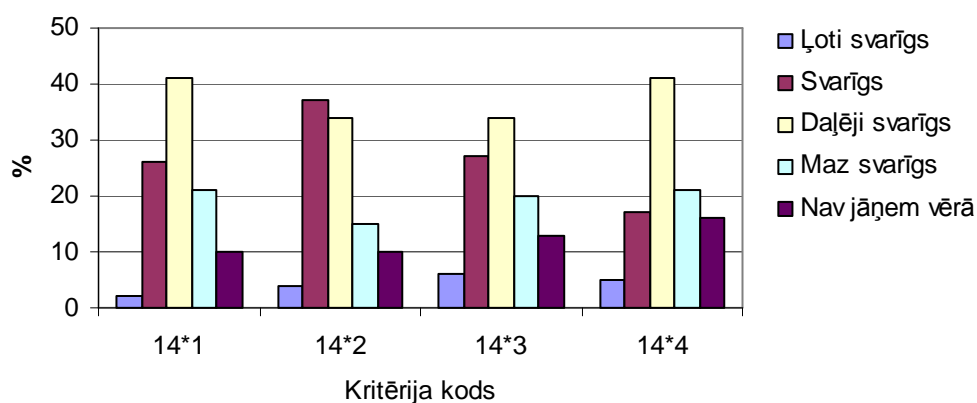
1. Aktīva sadarbība ar valsts līmeņa institūcijām (kods 14*1) – 41 % pedagogu to uzskata par svarīgu. Skolu direktori un skolas X pedagogi šo kritērijam novērtē kā svarīgu, bet skolā B uzskata, ka tas maz raksturo pedagoga darba kvalitāti.

2. Darbība mācību priekšmetu profesionālajās asociācijās (kods 14*20) – 37% pedagogu uzskata, ka šis kritērijs ir svarīgs, kā daļēji svarīgu to vērtē skola C un skolās X. Tās ir lauku skolas un varbūt tāpēc skolotājiem ir grūti iesaistīties asociāciju darbā un izvērtēt, ko dotu šāda veida darbība. Kā mazsvarīgu šo rādītāju uzskata pedagogi līdz 10 gadu darba stāžam (36%).

3. Darbība pašvaldības līmeņa profesionālās organizācijās (kods 14*3) – 34% pedagogu to uzskata par daļēji svarīgu. Skolu direktori un skolas X pedagogi pauž citu viedokli, vērtējot šo rādītāju kā svarīgu. Pedagogiem ar darba stāžu līdz 10 gadiem nav vienota viedokļa, vai darbība pašvaldības līmeņa profesionālās organizācijās raksturo pedagoga darba kvalitāti.

4. Darbība pašvaldības līmeņa demokrātiskās pārvaldes institūcijās (kods 14*6) – šo kritēriju 41 % pedagogu vērtē kā daļēji svarīgu, izņemot skolu X pedagogi, kuri šo rādītāju uzskata par svarīgu. Skolas X ir mazas lauku skolas pagastos, kur pedagogs, vienlaicīgi pildot deputāta pienākumus, kļūst zinošāks un aktīvāk iesaistās skolas dzīvē.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.14..attēlā.

5.14.att. Kvalitātes rādītāja „Pedagoga darbība profesionālajās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām” kritēriju novērtējums

Projektā abi kvalitātes rādītāja kritēriji (kods 14*1 un 14*2) tiek vērtēti vidējā līmenī un dod papildus vienu punktu.

Pētījums parāda, ka attiecībā uz kritēriju 14*1 „Aktīva sadarbība ar valsts līmeņa institūcijām”, pedagogu viedoklis ir līdzīgs projektā piedāvātajam, bet kritēriju 14*2 „Darbība mācību priekšmetu profesionālajās asociācijās” pedagogi novērtē kā svarīgu, kas projektā atbilst līmenim *labs* un ir vērtējams ar diviem punktiem.

Kritērijus 14*3 un 14*4, kuri nav iekļauti projektā, pedagogi vērtē kā daļēji svarīgus un projektā tie varētu tikt iekļauties kā vidēja līmeņa kritēriji ar 1 punkta vērtējumu.

5.3.16. Kvalitātes rādītāja „Pedagoga analītiskā darbība” kritēriju novērtējums

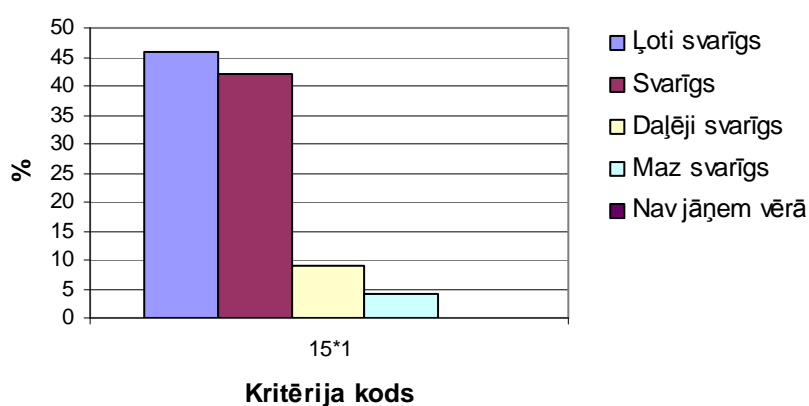
Projektā kvalitātes rādītāja „Pedagoga analītiskā darbība” pamatkritērijs ir „Mācību un audzināšanas darba pašanalīze” un tas novērtējams līmenī *ļoti labi*, ja pedagogam augstā

līmenī attīstītas plānošanas, rezultātu apkopošanas un analizēšanas prasmes; pedagogam piemīt visaptveroša sistēmiska domāšana, viņš apzinās savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plāno savus tālākos rezultātus.

Pētījumā šis kvalitātes rādītājs raksturots ar vienu kritēriju (skat. 38.pielikumu):

1. Prasme apzināt savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plānot savus tālākos uzdevumus” – 46% pedagogu šo kritēriju raksturo kā ļoti svarīgu. Pa grupām viedokļi dalās, par svarīgu šo kritēriju uzskata skolā A, kas ir liela pilsētas skola, un skolas X, kuras ir mazas lauku skolas. Tas droši vien saistīts ar to, ka šajās skolās nav pieredzes pašanalīzes veikšanai. Arī skolas direktori šo kritēriju uzskata par svarīgu.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.15.attēlā.

5.15.att. Kvalitātes rādītāja „Pedagoga analītiskā darbība” kritērija izvērtējums

Projektā, kritērijs „Prasme apzināt savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plānot savus tālākos uzdevumus” tiek vērtēts līmeņos no *ļoti labam* līdz *viduvējam* atkarībā no saturiskā piepildījuma.

Pētījumā respondenti šo kritēriju vērtē kā ļoti svarīgu, kas pieļauj arī tā gradāciju un kas ir līdzīgi kā projektā.

5.3.17.Kvalitātes rādītāja “Pedagoga ieguldījums tālākizglītībā” kritēriju novērtējums

Šis kvalitātes rādītājs nav ietverts projektā, bet kritēriji izvēlēti, apkopojot skolu pieredzi pedagogu darba kvalitātes vērtēšanā.

Kvalitātes rādītāju raksturo 4 kritēriji (skat. 39., 40.pielikumu):

1. Dalība starptautiska līmeņa izglītojošās aktivitātēs (kods 16*1) – 39% šo kritēriju vērtē kā daļēji svarīgu. Skolā B respondenti uzskata, ka tas ir vērtējams kā mazsvarīgs, savukārt skolas X – kā svarīgs. Pedagogi ar darba stāžu līdz 10 gadiem šo rādītāju vērtē kā ļoti svarīgu vai svarīgu, tas varētu būt saistīts ar to, ka jaunie pedagogi šādā veidā redz

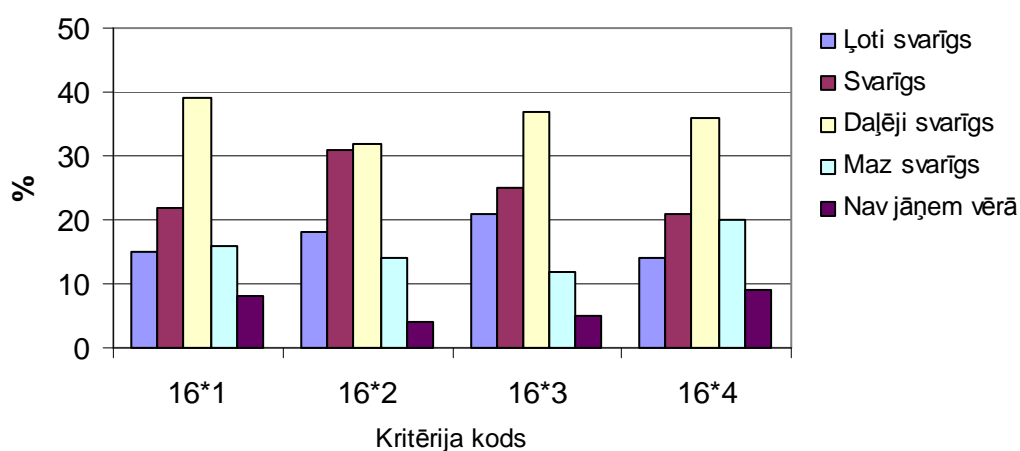
izaugsmes iespējas. Skolēni arī uzskata, ka šis kritērijs ir daļēji svarīgs raksturojot pedagoga darba kvalitāti.

2. Dalība valsts līmeņa izglītojošās aktivitātēs (kods 16*2) – 32% pedagogu šo kritēriju vērtē kā daļēji svarīgu. Pedagogi ar darba stāžu līdz 10 gadiem šo kritēriju vērtē kā svarīgu.

3. Līdzdalība dažāda līmeņa izglītojošo aktivitāšu organizēšanā (kods 16*3) – 37% pedagogu šo kritēriju uzskata par daļēji svarīgu. Visās grupās viedoklis ir līdzīgs, izņemot skolas B pedagogi uzskata, ka šis kritērijs jāvērtē kā mazsvarīgs.

4. Tiek veikts zinātniski pētnieciskais darbs ar pedagogu saistītā jomā (kods 16*4) – 36 % pedagogu šo kritēriju uzskata par daļēji svarīgu, arī viedoklis pa grupām dalās.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.16.attēlā.

5.16.att. Kvalitātes rādītāja „Pedagoga ieguldījums tālākizglītībā” kritēriju novērtējums

Visi piedāvātie kritēriji tiek vērtēti kā daļēji svarīgi, līdz ar to tos varētu piedāvāt pedagogu darba kvalitātes vērtēšanai, kuri varētu iekļauties projektā kā papildkritēriji un būtu vērtējami ar 1 punktu.

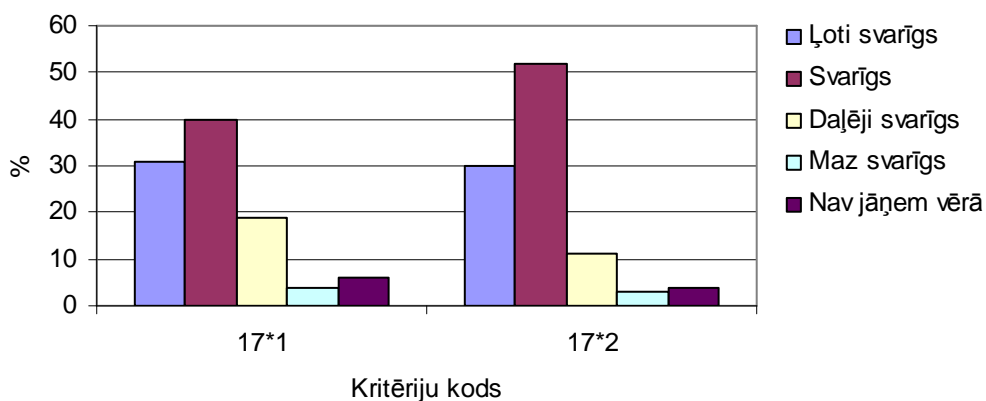
5.3.18. Kvalitātes rādītāja „Skolēnu mācību sasniegumi” kritēriju novērtējums

Nosauktais kvalitātes rādītājs nav ietverts projektā, bet pamatojoties uz skolu pieredzi piedāvāts izvērtēšanai. Skolēnu mācību sasniegumus raksturo divi kritēriji (skat. 40., 41. pielikumu):

1. Skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos vai centralizētajos eksāmenos (kods 17*1) – 40% pedagogu to uzskata par svarīgu. Skolu direktori, pedagogu skolās C un X šo rādītāju novērtē kā ļoti svarīgu. Pedagogi ar darba stāžu līdz 10 gadiem nevar izteikt vienotu viedokli, to domas dalās. 38% skolēnu šo kritēriju uzskata par ļoti svarīgu.

2. Turpinot mācības pēctecīgās mācību iestādēs, skolēnu sekmes liecina par pamatzināšanu noturīgumu (kods 17*2) – lielākā daļa pedagogu šo kritēriju vērtē kā svarīgu, tikai skolā B respondenti to novērtē kā ļoti svarīgu. 45% skolēnu šo rādītāju uzskata par ļoti svarīgu.

Kritēriju izvērtējums pedagogu skatījumā redzams 5.17.attēlā.

5. 17.att. Kvalitātes rādītāja „Skolēnu mācību sasniegumi” kritēriju novērtējums

Pētījumā tika pierādīts, ka abi šī kvalitātes rādītāja kritēriji tiek novērtēti kā *svarīgi* un tos varētu piedāvāt pedagogu darba kvalitātes novērtēšanai.

6. Kritēriju izvēle pedagoģu darba kvalitātes vērtēšanas sistēmas izveidei un to novērtējums

6.1. Kritēriju izvēle pedagoģu darba kvalitātes vērtēšanai pedagoģu vērtējumā

Pētījumā 105 pedagoģiem tika piedāvāts izvērtēt pedagoģa darba kvalitātes vērtēšanas 75 kritērijus, kur katrs no kritērijiem bija jānovērtē pēc svarīguma pakāpes. Atkarībā no novērtējuma lielākās frekvences, veidojās piecas kritēriju kopas:

1. Ļoti svarīgu kritēriju kopa, kuriem pedagoģa darba vērtēšanas procesā varētu piešķirt **3** punktus,
2. Svarīgu kritēriju kopa, kuriem pedagoģa darba vērtēšanas procesā varētu piešķirt **2** punktus,
3. Daļēji svarīgu kritēriju kopa, kuriem pedagoģa darba vērtēšanas procesā varētu piešķirt **1** punktu,
4. Maz svarīgu kritēriju kopa, kuriem pedagoģa darba vērtēšanas procesā punktus nepiešķir, jo kritērijā ietvertā aktivitāte ir atrunāta amata aprakstā vai nav aktuāla pedagoģa darbā.
5. Kritēriju kopa, kura no vērtēšanas procesa jāizslēdz

Ļoti svarīgu kritēriju kopā pēc respondentu domām iekļaujami 17 no piedāvātajiem 75 kritērijiem, vienpadsmit no kuriem izvēlējās respondentu lielākā daļa. Kritēriji, kuri pētījumā tika kvalificēti kā ļoti svarīgi, apkopoti 42. pielikumā. Kā vissvarīgākie kritēriji atzīmēti šādi:

- prasme mācību stundas laikā organizēt skolēnu darbu (kods 2*1);
- prasme nodrošināt labvēlīgu mācību vidi (kods 2*3);
- mērķtiecīgi plānots un izmantots laiks mācību stundā (kods 2*2);
- skolēnu sasniegumu vērtēšanas regularitāte (kods 4*3).

Pētījumā tika apzināts, ka kritēriji, kuri raksturotu pedagoģa darba kvalitāti ļoti labā līmenī, ir saistīti ar kvalitātes rādītāju „Mācību procesa organizēšana mācību stundā un pedagoģa darbības rezultātu izvērtēšana”. Visi astoņi pētījumā piedāvātie kritēriji kvalificējami kā ļoti svarīgi. Tas pierāda, ka pedagoģi mācību stundu uzskata par galveno darba formu un visas pārējās aktivitātes pakārtotas tam, lai mācību stunda būtu pēc iespējas mērķtiecīgāka un efektīvāka.

Tā kā skola ir ļoti publiska iestāde, pedagoģi uzskata, ka otrs svarīgākais kvalitātes rādītājs ir „Profesionālās ētikas normu ievērošana”, tāpēc no trīs piedāvātajiem kritēriji divi *Prasme problēmsituācijās atrast kompromisu* un *Cieņas un smalkjūtības izrādīšana pret visiem, arī duālās situācijās* tiek minēti kā ļoti svarīgi, novērtējot pedagoģa darba kvalitāti. Šie kritēriji ir ļoti grūti novērtējami un vēl grūtāk veikt to uzlabojumus. Tas pierāda to, ka

pedagogi arī savā kolektīvā vēlas tolerantas savstarpējas attiecības, kas savukārt rada pozitīvu emocionālo bāzi saskarsmei ar skolēniem. Pedagogi uzskata, ka ļoti svarīgi laba mikroklimata uzturēšanai kolektīvā ir izglītības iestādes iekšējās kārtības prasību ievērošana, kas savukārt cieši saistīta ar prasme apzināt savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plānot savus tālākos uzdevumus.

Skolās, veidojot iekšējo pedagogu darba vērtēšanas kārtību, šie kritēriji būtu iekļaujami novērtējamo skaitā un vērtējami, kā parādīja pētījums, līdz 3 punktiem.

Svarīgu kritēriju kopā iekļauts 41 kritērijs, 14 no kuriem atzīmēja vairāk kā puse respondentu. Rezultāti apkopoti 43. pielikumā.

Par svarīgiem pedagogi uzskata kvalitātes šādus rādītājus:

- Skolēnu sasniegumi mācībās (kā svarīgi novērtēti visi kritēriji).
- IKT izmantošana (kā svarīgi novērtēti visi kritēriji);
- Skolēnu mācību sasniegumu uzskaitē un analīze (kā svarīgi novērtēti 6 kritēriji no 7);
- Individuālais darbs ar skolēniem (kā svarīgi novērtēti 6 kritēriji no 7);
- Komandas darba prasmes (kā svarīgi novērtēti 6 kritēriji no 7);
- Sadarbība ar skolēna ģimeni (kā svarīgi novērtēti 3 kritēriji no 4);
- Audzināšanas darbības organizēšana un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana (kā svarīgi novērtēti 3 kritēriji no 4);
- Darba vides pilnveide (kā svarīgi novērtēti 4 kritēriji no 6);
- Pedagoga profesionālā pilnveide (kā svarīgi novērtēti 4 kritēriji no 6);
- Pedagoga darbība profesionālās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām (kā svarīgs novērtēts 1 kritērijs no 4);
- Profesionālās ētikas normu ievērošana (kā svarīgs novērtēts 1 kritērijs no 3);
- Pedagoga pētnieciskā darbība (kā svarīgi novērtēti 2 kritēriji no 3);

Pētījumā četrus kvalitātes rādītāju kritēriji bija novērtēti kā ļoti svarīgi un svarīgi. Tie bija:

- Skolēnu mācību sasniegumu uzskaitē un analīze;
- Individuālais darbs ar skolēniem;
- Sadarbība ar skolēna ģimeni;
- Komandas darba prasmes;
- Profesionālās ētikas normu ievērošana.

Kvalitātes rādītāja „Skolēnu sasniegumi mācībās” visi kritēriji tiek novērtēti kā svarīgi, izvērtējot pedagoga darba kvalitāti, kaut arī anketās šajā sakarā izteikti vairāki komentāri. Piemēram: „Skolotāji var strādāt, taču skolēni var būt ne tik motivēti, paši negatavojas un

rezultāts nav tik labs, 50% atkarīgi no skolēna darba”. „Skolās, kurās mācās dažādi skolēni ar ļoti atšķirīgu apmācāmības līmeni, skolotāja darbu nevar vērtēt pēc skolēna atzīmēm un sasniegumiem olimpiādēs, jo bieži vien uz olimpiādēm nav ko sūtīt”.

Neskatoties uz viedokļu dažādību, kritēriju *Turpinot mācības pēctecīgās mācību iestādēs, skolēnu sekmes liecina par pamatzināšanu noturīgumu* (kods 17*2) 53% respondentu uzskata par svarīgu. Tāpat 40% respondentu kritēriju *Skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos vai centralizētajos eksāmenos* (kods 17*1) uzskata par svarīgu. Pēc pētījuma autores uzskatiem un 46% respondentu domām, skolēnu motivēšana minēts kā ļoti svarīgs pedagogu darba kvalitātes rādītājs. Vērtējot skolēnu mācību sasniegumus, svarīgākais rādītājs ir sasniegumu dinamika, kas atspoguļojas arī valsts pārbaudes darbos un centralizētajos eksāmenos. Skolās, veidojot iekšējo pedagogu darba vērtēšanas kārtību, šie kritēriji būtu iekļaujami novērtējamo skaitā un vērtējami, kā parādīja pētījums, līdz 2 punktiem.

Daļēji svarīgu kritēriju kopā pedagogi iekļāvuši 17 kritērijus (skat. 44. pielikumu). Trim kvalitātes rādītājiem visi tos raksturojošie kritēriji bija novērtēti kā daļēji svarīgi:

- Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagogiskajā darbā;
- Svešvalodu izmantošana;
- Pedagoģa ieguldījums tālākizglītībā.

Kvalitātes rādītājam „Pedagoģa darbība profesionālajās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām” trīs kritēriji no četriem tika novērtēti kā daļēji svarīgi. Skolās, veidojot iekšējo pedagogu darba vērtēšanas kārtību, šie kritēriji būtu iekļaujami novērtējamo skaitā un vērtējami, kā parādīja pētījums, ar 1 punktu.

Neviens no pētījumā piedāvātajiem kritērijiem netika novērtēts kā *mazsvarīgs* vai *nav jāņem vērā*.

6.2. Kritēriju izvēle pedagogu darba kvalitātes vērtēšanai skolēnu vērtējumā

Pētījuma gaitā anketēšanā tika iesaistīti 9.- 12. klašu skolēni, piedāvājot viņiem izvērtēt 61 kritēriju, kuri saistīti ar pedagoga darbu. Skolēnu anketās kritēriji ar kodu palīdzību tika piesaistīti pedagogu darba kvalitātes rādītājiem un kritērijiem.. Pirmais koda cipars norāda kvalitātes rādītāju, līdzīgi kā pedagogu anketās, otrais cipars norāda kritērija, trešais cipars – (ja tāds ir) nav saistīts ar pedagogiem piedāvātajiem kritērijiem, bet papildina attiecīgo kvalitātes rādītāju. Skolēni piedāvātos kritērijus novērtēja līdzīgi kā pedagogi.

Kā ļoti svarīgus pedagogu darba kvalitātes novērtēšanai skolēni uzskata 15 kritērijus (skat. 6.1. tabulā). No šiem kritērijiem 11 kritērijus kā ļoti svarīgus novērtēja arī pedagogi (tabulā atzīmēti treknrakstā).

6.1. tabula

Kritēriji, kurus skolēni novērtēja kā ļoti svarīgus

N. p. k.	Kods	Kritērijs	Respondentu skaits, kuri kritēriju novērtējuši kā ļoti svarīgu	Respondentu skaits %, kuri kritēriju novērtējuši kā ļoti svarīgu
1.	5*8*1	Konsultāciju laikā var pārrakstīt pārbaudes darbus, kuros ir nepietiekami vērtējumi	84	73
2.	9*3	Skolotājs nevienu neaizvairo un nepazemo	79	69
3.	9*1	Skolotājs ir taisnīgs pret visiem	77	67
4.	2*1	Pedagoga prasme mācību stundas laikā organizēt skolēnus darbam	76	66
5.	4*3	Pārbaudes darba saturs atbilst mācību priekšmeta programmai, jeb tam, kas tika mācīts stundās	76	66
6.	5*1	Skolotājs piedāvā konsultācijas skolēniem, kuriem ir grūtības mācībās	65	57
7.	9*4*5	Skolotājs uzklausa skolēnus un respektē viņu viedokli	62	54
8.	2*2	Pedagoga mērķtiecīgi plānots un racionāli izmantots laiks mācību stundā	58	50
9.	2*3	Pedagoga prasme nodrošināt labvēlīgu mācību vidi (disciplīna klasē)	56	49
10.	2*8	Pedagoga prasme meistarīgi novērtēt skolēnu mācību sasniegumus	52	45
11.	9*4*1	Skolotājs disciplīnas problēmas atrisina „nepaceļot” balsi	52	45
12.	17*2	Turpinot mācības pēctecīgās mācību iestādēs (piem. vidusskolā vai augstskolā), skolēnu sekmes liecina par pamatzināšanu noturīgumu	52	45
13.	2*6	Pedagoga prasme motivēt skolēnus mācību darbam atbilstoši viņa spējām	50	43
14.	17*1	Skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos un centralizētajos eksāmenos	44	38
15.	7*6	Skolotājs aktīvi piedalās skolas dzīves aktivitātes	36	31

Lielākā daļa skolēnu uzskata, ka viens no svarīgākajiem pedagoga darba kvalitātes rādītājiem ir prasme ar audzēkņiem veidot pozitīvu komunikāciju. 73% respondentu kā ļoti svarīgu atzīmē kritēriju „Konsultāciju laikā var pārrakstīt pārbaudes darbus, kuros ir nepietiekami vērtējumi”. Visi pētījumā iesaistītie skolēni ir no vienas skolas, tas parāda, ka šajā skolā, visticamāk, šāda iespēja ir ierobežota. Pedagogu un skolēnu domas dalās attiecībā

uz kvalitātes rādītāju „Skolēnu mācību sasniegumi” (kodi 17*1 un 17*2). Skolēni to uzskata par ļoti svarīgu, savukārt pedagogi tikai par svarīgu. 43% respondentu pedagoga prasmi motivēt skolēnus mācību darbam atbilstoši viņa spējām uzskata par ļoti svarīgu, bet tikai 38% par ļoti svarīgu norāda kritēriju „Skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos un centralizētajos eksāmenos”. Tas pierāda, ka skolēni vēlas, lai viņi tiktu motivēti darbam un līdz ar to gūtu panākumus mācībās, savukārt pedagogi, baidās uzņemties atbildību, uzskatot, ka tā ir tikai skolēna un viņa ģimenes lieta. Kā norāda viens no respondentiem-pedagogiem: „Skolotāja darbu nevērtēt pēc skolēna sasniegumiem, tas vairāk atkarīgs no skolēna individuāli, viņa darba un talanta. Skolas darbu vairāk orientēt uz vecāku atbildību par bērna izglītošanu...”. Šeit veidojas pretruna starp skolēnu un viņa vecākiem kā pakalpojuma (izglītības sniegšanas) pasūtītājiem un pedagogiem kā pakalpojuma sniedzējiem. Lai novērstu pretrunu, pedagogam skaidri jāzina, kādu izglītību vēlas saņemt sabiedrība, tāpēc ir ļoti svarīgi definēt, kas ir kvalitatīvs pedagoga darbs un kādi kritēriji to raksturo.

Pētījums parāda, ka skolēns vēlas redzēt pedagogu, kas aktīvi iesaistās skolas dzīvē, un šādu darbību novērtē kā ļoti svarīgu darba kvalitātes rādītāju. Pedagogi šo kritēriju vērtē tikai kā svarīgu.

44% no piedāvātajiem pedagoga darba kvalitātes vērtēšanas kritērijiem skolēni novērtē kā svarīgu, 19 jeb 70% no kuriem kā svarīgus novērtēja arī pedagogi. Pedagoga darba kvalitātes novērtēšanas kritēriju saraksts, kurus skolēni novērtējuši kā svarīgus, dots 45. pielikumā. Treknā drukā ir norādīti tie kritēriji, kurus kā svarīgus novērtējuši arī pedagogi

Četrus kritērijus(2*5, 2*7, 2*4, 8*6), ko pedagogi novērtēja kā ļoti svarīgus, skolēni kvalificē tikai kā svarīgus. Tas vairāk saistīts ar to darbu, ko skolēni stundā nejūt, bet pedagogs, gatavojoties stundai, šīm darbībām ir veltījis daudz laika un zināšanu, tas attiecas arī uz mācību kabineta uzturēšanu kārtībā. Atšķirībā no pedagogiem skolēni uzskata, ka doktora grāds ir svarīgs pedagoga darba kvalitātes rādītājs. 53% respondentu uzskata, ka svarīgs darba kvalitātes rādītājs ir arī tas, lai skolotāja darbība nav pretrunā ar viņa izvirzītājām prasībām pret skolēniem, tāpat kā 34% respondentu par svarīgu uzskata, ka skolotājs ir kā „viens no savējiem”. Mūsdienu demokrātiskā skola pieprasa, ka pedagoga un skolēna attiecības nav limitējamās ar priekšnieka un padotā attiecībām, bet lai mācību process būtu komandas darbs, kur pedagogs ir viens no komandas locekļiem.

Kā daļēji svarīgus kritērijus novērtējot pedagoga darba kvalitāti skolēni atzīmē 13 jeb 21% no piedāvāto kritēriju skaita, kuri apkopoti 46. pielikumā.

54% no kritērijiem skolēni un pedagogi novērtējuši vienādi kā daļēji svarīgus. Ar audzināšanas darbu saistītās aktivitātes (kodi 3*2, 6*2, 6*1) skolēni novērtē kā daļēji

svarīgas, savukārt pedagogi vērtē kā svarīgas. Iespējams, ka tas ir tāpēc, ka pētījumā tika iesaistīti 9.-12. klašu skolēni, kuriem šādi pasākumi vairs nav interesanti.

Pedagogi nevienu no pētījumā piedāvātajiem kritērijiem nevērtēja kā mazsvarīgu, turpretī skolēni par tādiem uzskatīja 3 kritērijus. Visi šie kritēriji nav tieši saistīti ar pedagoģisko darbību vai darbu mācību stundā. Tas pierāda to, ka skolēni ļoti kritiski izvērtē, kas viņiem vajadzīgs un kādu pedagogu, kā sadarbības partneri mācību procesā, viņi vēlas redzēt.

Pedagogu darba kvalitātes vērtēšanas kritēriju saraksts, kurus skolēni novērtējuši kā mazsvarīgus apkopots 6.2. tabulā.

6.2. tabula

Kritēriji, kurus skolēni novērtēja kā mazsvarīgus

N. p. k.	Kods	Kritērijs	Respondentu skaits, kuri kritēriju novērtējuši kā mazsvarīgu	Respondentu skaits %, kuri kritēriju novērtējuši kā mazsvarīgu
1.	11*4	Skolotājs raksta publikācijas žurnālos un avīzēs par pedagoģiskiem jautājumiem	38	33
2.	6*3	Klases audzinātājs vai skolotājs sagatavo un nolasa izglītojošas lekcijas vai veic līdzīgas aktivitātes vecākiem	37	32
3.	11*3	Skolotājs ir autors mācību grāmatām	32	28

Skolēni no piedāvātā 61 kritērija kā tādus, kurus nav jāņem vērā, novērtēja trīs, kuri apkopoti 6.3. tabulā.

6.3. tabula

Kritēriji, kurus skolēni novērtēja kā tādus, kuri nav jāņem vērā vērtējot pedagogu darba kvalitāti

N. p. k.	Kods	Kritērijs	Respondentu skaits, kuri kritēriju novērtējuši nav jāņem vērā	Respondentu skaits %, kuri kritēriju novērtējuši nav jāņem vērā
1.	14*6	Skolotājs ir rajona vai pagasta padomes deputāts	42	37
2.	6*4	Klases audzinātājs vai skolotājs organizē kopīgus pasākumus skolēniem un viņu vecākiem	38	33
3.	12*1	Mācību stundās skolotājs spēj skaidrot un skaidro vielu divās valodās	34	30

Pedagogu vidū valda atziņa, kas parādās arī masu medijos, ka mācot kādu priekšmetu bilingvāli, skolēni vieglāk apgūst svešvalodas. 30% no respondentiem šādā aktivitātē neredz iespējas uzlabot savas sekmes, 26% skolēnu šo kritēriju novērtē kā mazsvarīgu, 26% – kā

daļēji svarīgu un tikai 6 % no respondentiem uzskata, ka tas ļoti palīdzētu valodu apgūvē. Arī attiecībā uz kritēriju 6*4 attieksme ir līdzīga un tas tieši saistīts respondentu vecuma posmu, jo viena daļa no šie skolēniem jau ir pieauguši. Iespējams, citādāka attieksme pret organizētajiem pasākumiem būtu pamatskolas skolēniem.

Rezultāti

Izanalizējot skolu pieredzi pedagogu darba kvalitātes novērtēšanā, kā arī pedagogu un skolēnu anketas, iegūti šādi rezultāti attiecībā uz piedāvātajiem kvalitātes rādītājiem:

1. „Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagogiskajā darbā”

Kā pedagoga darba kvalitāti raksturojošu rādītāju to praktiski izmanto tikai 2 skolas no 12 skolām. Pētījums pierādīja, ka pedagogi kritēriju „Izstrādāta mācību priekšmetu autorprogramma” novērtēja vienu līmeni zemāk kā projekta autori un kritēriju „Izstrādāta audzināšanas darba autorprogramma” par vienu līmeni augstāk. Skolēni šos kritērijus uzskata kā *daļēji svarīgus*.

2. „Mācību procesa organizēšana mācību stundā un pedagoga darbības rezultātu ievērtēšana”

Šī kvalitātes rādītāja kritēriji praksē tiek izmantoti tikai atsevišķās skolās, kaut arī pedagogi visus kritērijus raksturo kā *ļoti svarīgus* un viņu viedoklis ir līdzīgs ar projekta autoru piedāvāto. Arī skolēni lielāko daļu šī kvalitātes rādītāja kritērijus raksturo kā *ļoti svarīgus*, izvērtējot pedagogu darba kvalitāti, izņemot tos, kuri nav tieši saistīti ar pedagoga darbu stundās.

3. „Audzināšanas darbības organizēšana un pedagogu darbības rezultātu izvērtēšana”

Šī rādītāja kritērijus skolas izmanto praksē, novērtējot organizētos pasākumus klasēs, skolā un ārpus skolas. Pētījums parāda, ka praksē neizmanto vai izmanto maz audzināšanas darba plānu. Attiecībā uz šī kvalitātes rādītāja kritērijiem, pedagogu viedoklis atšķiras no projekta autoru viedokļa, vienīgi attiecībā uz pasākumu organizēšanu klasēs un skolā tas varētu būt līdzīgs. Skolēni pasākumu organizēšanu uzskata par svarīgu rādītāju, kaut arī par mazsvarīgu kritēriju uzskata ārpusskolas pasākumu organizēšanu.

4. „Skolēnu sasniegumu uzskaitē un analīze”

Šis rādītājs skolu praksē tiek izmantots reti, izņemot kritēriju “Regulāra skolēnu sasniegumu ierakstīšana klases žurnālā”. Šajā kvalitātes rādītājā 4 kritēriji no 7 tika iekļauti, pamatojoties uz skolu pieredzi, vērtējot pedagogu darba kvalitāti. Pedagogi lielāko daļu kritēriju novērtējuši kā *svarīgus*. Pētījums pierādīja, ka būtu mērķtiecīgi papildināt projektā izvērtējamo kritēriju skaitu, jo izmantojot tos, varētu daudzpusīgāk un pilnīgāk novērtēt pedagoga darba kvalitāti.

5. „Individuālais darbs ar skolēniem”

Skolu praksē šo kvalitātes rādītāju lieto un kritēriju „Skolēnu augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs, konkursos” vērtē pilnīgi visās izpētē iesaistītajās skolās. Pētījums pierādīja, ka ņemot vērā pedagogu viedokli, projektā būtu jāmaina kritēriju novērtēšanas līmenis un jāpiedāvā novērtēšanas kritēriju, kas attiektos tikai uz sporta skolotājiem, jo viņu mācību darba rezultāti

ir specifiski. Skolēni kā ļoti svarīgu novērtēja kritēriju „Konsultāciju laikā var pārrakstīt pārbaudes darbus, kuros ir nepietiekami vērtējumu”. Skolās, izstrādājot kārtību, kādā tiek organizēts darbs konsultācijās, šī vēlme būtu jārespektē.

6. „Sadarbība ar skolēna ģimeni”

Praksē šis kvalitātes rādītājs tiek izmantots, novērtējot pedagogu darba kvalitāti, tomēr pētījums pierādīja, ka vairākas aktivitātes, kuras realizē skola, sadarbojoties ar skolēna ģimeni, vairs nav aktuālas. Iegūtos rezultātus attiecībā uz katra kritērija novērtējumu būtu mērķtiecīgi izmantot, plānojot skolas darbu sadarbībai ar skolēnu vecākiem.

7. „Komandas darba prasmes”

Šo kvalitātes rādītāju skolas izmanto, novērtējot pedagogu darba kvalitāti, it īpaši kritēriju „Izglītības iestādes iekšējās kārtības prasību ievērošana” vērtē visās pētījumā iesaistītajās skolās. Pētījums pierādīja, ka šī kvalitātes rādītāja kritērijus pedagogi novērtē līdzīgi kā projekta autori, bet papildus projektā iekļaujot kritērijus „Izglītības iestādes iekšējās kārtības prasību ievērošana” un „Tiek vadīts metodiskās komisijas darbs”.

8. „Darba vides pilnveide”

Skolās šī kvalitātes rādītāja kritērijus izmanto, lai novērtētu pedagogu darba kvalitāti un pētījums pierādīja, ka projektā piedāvātie kritēriji tiek vērtēti līdzīgi, kā tos novērtēja pedagogi. Skolēni piedāvātos kritērijus vērtē kā *svarīgus*.

9. „Profesionālās ētikas normu ievērošana”

Šo rādītāju pedagogu darba kvalitātes novērtēšanai izmanto tikai atsevišķās skolās, kaut arī pētījumā pedagogi šos kvalitātes rādītāja kritērijus vērtē kā *svarīgus* vai *ļoti svarīgus*, kas ir līdzīgi kā piedāvājuši projekta autori. Skolēni piedāvātos kritērijus vērtē kā *ļoti svarīgus* un lielākā daļa respondentu uzskata, ka viens no svarīgākajiem pedagoga darba kvalitātes rādītājiem ir prasme ar audzēkņiem veidot pozitīvu komunikāciju.

10. „Pedagoga pētnieciskā darbība”

Skolās pedagoga darba kvalitātes novērtēšanai tiek lietots tikai kritērijs „Ir maģistra grāds pedagoģijā, izglītības zinībās vai specialitātē”. Kā *svarīgu* šo kritēriju novērtē pedagogi, skolēni un projekta autori. Domas dalās par kritēriju “Ir doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinībās vai specialitātē”, kuru pedagogi un skolēni novērtē zemākā līmenī kā projekta autori. Tas pierāda, ka skolā ir maz pedagogu ar šādu grādu, tāpēc nav pieredzes, vai tas ietekmē pedagoga darba kvalitāti.

11. „Pedagoga profesionālā pilnveide”

Skolu praksē šo kvalitātes rādītāju izmanto pedagogu darba kvalitātes novērtēšanai. Pētījumā pedagogi četrus no sešiem piedāvātajiem kritērijiem ir novērtējuši augstāk nekā to piedāvā

projekta autori. Tas pierāda, ka projektā iestrādātos kritērijus pedagogi atbalsta tikai daļēji un tādēļ varētu rasties problēmas, projektu ieviešot darbībā.

12. „Svešvalodu izmantošana”

Skolu praksē šo rādītāju neizmanto. Pētījums pierādīja, ka pedagogi šī kvalitātes rādītāja kritērijus novērtē zemākā līmenī nekā tos piedāvā projekta autori, bet ir jāatzīmē, ka tas tiek izmantots, vērtējot pretendentes tikai 4. un 5. kvalitātes pakāpei. Skolēni lielāko daļu kritēriju vērtē kā *daļēji svarīgus*, bet kritērijs „Mācību stundās skolotājs spēj skaidrot un skaidro vielu divās valodās” tiek vērtēts kā tāds, kurš *nav jāņem vērā*, vērtējot pedagoga darbu. Sabiedrībā valda uzskats, ka mācot priekšmetus bilingvāli, var vieglāk apgūst svešvalodas. 30 % no respondentiem šādā aktivitātē neredz iespējas uzlabot savas sekmes, 26% skolēnu šo kritēriju vērtē kā *mazsvarīgu*, 26% – kā daļēji svarīgu un tikai 6% respondentu bilingvālā apmācība būtu atbalsts svešvalodu apguvē.

13. „Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošana”

Praksē šo kritēriju izmanto tikai dažās pētījumā iesaistītajās skolās. Izvērtējot rezultātus, var konstatēt, ka pedagogu viedoklis neatšķiras no projektā piedāvātā šī rādītāja novērtējuma. Skolēni pedagogu prasmi izmantot IKT vērtē kā svarīgu kritēriju.

14. „Pedagoga darbība profesionālajās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām”

Skolu praksē šis kvalitātes rādītājs tiek izmantots. Pedagogi piedāvātos kritēriju vērtē līdzīgi kā projekta autori.

15. „Pedagoga analītiskā darbība”

Šo kvalitātes rādītāju pedagogu darba kvalitātes novērtēšanai izmanto tikai vienā skolā no 12, turpretim pedagogi atzīst, ka prasme apzināt savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plānot savus tālākos uzdevumus ir ļoti svarīgs kvalitātes rādītājs. Tas pierāda, ka skolās, vērtējot pedagogu darba kvalitāti, kritēriju izvēle nav pietiekoša plaša, vai arī, izstrādājot novērtēšanas kārtību, nav ņemts vērā pedagogu viedoklis. Projekta autoru viedoklis ir līdzīgs pedagogu viedoklim attiecībā uz šī kvalitātes rādītāja izmantojamību.

16. „Pedagoga ieguldījums tālākizglītībā”

Praksē šis kvalitātes rādītājs tiek izmantots lielākajā daļā skolu, kaut arī projektā tas nav iekļauts. Pedagogi visus piedāvātos kritērijus vērtē kā *daļēji svarīgus*, līdz ar to šo kvalitātes rādītāju varētu iekļaut projektā kā papildkritērijus, kuri būtu novērtējami ar 1 punktu.

17. „Skolēnu sasniegumi mācībās”

Projektā šis kvalitātes rādītājs nav iekļauts, bet četrās skolās no 12 pedagogu darba kvalitāti novērtē pēc tā, cik augstus sasniegumus uzrāda skolēni valsts pārbaudes darbos. Pedagogi šī

kvalitātes rādītāja kritērijus vērtē kā *svarīgus*, bet skolēni – kā *ļoti svarīgus*. Šo kvalitātes rādītāju varētu piedāvāt pedagoģu darba kvalitātes novērtēšanai.

Analizējot, kā pedagogi novērtējuši 75 piedāvātos kritērijus, tika iegūti šādi rezultāti:

1. 17 kritēriji (22,5%) novērtēti kā *ļoti svarīgi* un tajos ietilpst visi kvalitātes rādītāja “Mācību procesa organizēšanu mācību stundās un pedagoga darbības rezultātu izvērtējums” kritēriji;
2. 41 kritērijs (55%) novērtēts kā *svarīgs*;
3. kā *daļēji svarīgi* tiek novērtēti 17 kritēriji (22,5%), ietverot kvalitātes rādītājus:
 - „Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagoģiskajā darbā”,
 - „Svešvalodu izmantošana”,
 - „Pedagoģu darbība profesionālās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām”,
 - „Pedagoģa ieguldījums tākākizglītībā”;
4. neviens no novērtēšanai piedāvātajiem kritērijiem netika novērtēts kā *mazsvarīgs* vai tāds, kurš *nav jāņem vērā*, novērtējot pedagoga darba kvalitāti.

Pedagoģu viedoklis atkarībā no darba stāža ir atšķirīgs atsevišķu kritēriju novērtējumā, bet pētījumā neparādījās tendence kādai no grupām veidot savu izvērtējamo kritēriju modeli.

Analizējot, kā skolēni novērtējuši 63 piedāvātos kritērijus, tika iegūti šādi rezultāti:

1. 15 kritēriji (24%) novērtēti kā *ļoti svarīgi* pedagoģu darba kvalitātes rādītāji, 11 no kuriem tā novērtējuši arī pedagogi;
2. 26 kritēriji (41%) novērtēti kā *svarīgi*, 19 no tiem kā *svarīgus* novērtējuši arī pedagogi;
3. 13 kritēriji (21%) novērtēti kā *daļēji svarīgi* un 7 no tiem tā novērtējuši arī pedagogi;
4. 3 kritēriji (5%) novērtēti kā *mazsvarīgi*, izvērtējot pedagoga darba kvalitāti:
 - skolotājs publicē rakstus žurnālos un laikrakstos par pedagoģiskām tēmām,
 - klases audzinātājs vai priekšmeta skolotājs sagatavo un nolasa izglītojošas lekcijas vai veic līdzīgas aktivitātes vecākiem
 - skolotājs mācību grāmatu autors;
5. pēc skolēnu uzskatiem pedagoģu darba kvalitāti neraksturo tas, ka:
 - skolotājs ir rajona vai pagasta deputāts,
 - klases audzinātājs vai priekšmeta skolotājs organizē kopīgus pasākumus ar skolēniem un viņu vecākiem,
 - mācību stundās skolotājs spēj skaidrot vielu divās valodās.

Secinājumi

1. Darba gaitā izpētīti dažādi literatūras avoti un apkopoti faktori, kuri ietekmē pedagogu darba kvalitāti, tai skaitā formulēti skolotāju galvenie uzdevumi jeb skolotāju misija, lai apmierinātu mūsdienu sabiedrības vajadzības pēc kvalitatīvas izglītības. Ir izpētīti izglītības procesus reglamentējošie normatīvie akti, kuri saistīti ar pedagogu darba kvalitātes jautājumiem, tai skaitā projekts, kurš piedāvā pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas kritērijus un apraksta novērtēšanas procedūru.

2. Analizējot 12 Madonas rajona skolu pieredzi pedagogu darba kvalitātes izvērtēšanā, tika apkopoti kritēriji, veidojot pedagogu darba kvalitātes rādītājus.

3. Iepazīstoties ar skolu pieredzi, konstatēts, ka ir vairāki kopīgi kvalitātes rādītāji, kurus izmanto visās skolās, tomēr ir arī tādi kritēriji, kurus izvērtē tikai atsevišķās izglītības iestādēs. Lielāko daļu kritēriju, kurus piedāvā projekts, jau tiek lietoti skolās, nosakot pedagogu darba kvalitāti.

4. Darba praktiskajā daļā tika apkopotas un analizētas:

- 105 pedagogu anketas, lai noskaidrotu, kurus no piedāvātajiem 75 kritērijiem respondenti novērtē kā *ļoti svarīgus, svarīgus, daļēji svarīgus, mazsvarīgus* vai arī kāds kritērijs *nav jāņem vērā*, novērtējot pedagoga darba kvalitāti. Iegūtie rezultāti tika salīdzināti ar projektā piedāvāto kritēriju novērtējumu;
- 85 respondentu-pedagogu atbilstošais kritēriju novērtējums atkarībā no pedagoģiskā darba stāža;
- 115 skolēnu anketas (9.-12. klase), lai noskaidrotu, kurus no piedāvātajiem 63 kritērijiem respondenti novērtē kā *ļoti svarīgus, svarīgus, daļēji svarīgus, mazsvarīgus* vai arī kāds kritērijs *nav jāņem vērā*, novērtējot pedagoga darba kvalitāti.

Pamatojoties uz iegūtajiem rezultātiem, noskaidrots, cik lielā mērā projektā piedāvātie kritēriji ir aktuāli pašiem pedagogiem, novērtējot pedagoga darba kvalitāti.

5. Pamatojoties uz pedagogu anketās iegūtajiem rezultātiem, izstrādāti priekšlikumi pedagogu darba kvalitātes novērtēšanai, izmantojot kritērijus ar dažādu novērtējuma līmeni.

Pētījuma gaitā tika izveidotas kritēriju grupas ar dažādu pedagoga darba kvalitātes novērtēšanas nozīmīgumu, uz kuru bāzes katra skola var veidot savu pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas modeli.

Attiecībā uz lielāko daļu kritēriju un to novērtējumiem, kurus piedāvā projekta autori, pedagogu viedoklis ir līdzīgs. Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, būtu mērķtiecīgi projektā

papildināt izvērtējamo rādītāju klāstu, iekļaujot šādus kritērijus, iestrādājot tos atbilstošajos novērtēšanas līmeņos:

- pārbaudes darbu atbilstība mācību priekšmetu programmai (*ļoti svarīgs*);
- izglītības iestādes iekšējās kārtības prasību ievērošana (*ļoti svarīgs*);
- zināšanu, izpratnes, prasmju sabalansētība pārbaudes darbā (*svarīgs*);
- skolēnu sasniegumu vērtēšanas regularitāte (*svarīgs*);
- laicīgi, skolas noteiktā kārtībā, izlaboti pārbaudes un mājas darbi (*svarīgs*);
- skolēnu augstie sasniegumi sacensībās (sporta skolotājiem) (*svarīgs*);
- tiek vadīts metodisko komisiju darbs (*svarīgs*);
- vides labiekārtošanai piesaistīti vecāku u.c. sabiedrības pārstāvji (*svarīgs*);
- skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos vai centralizētajos eksāmenos (*svarīgs*);
- turpinot mācības pēctecīgās mācību iestādēs, skolēnu sekmes liecina par pamatzināšanu noturīgumu (*svarīgs*);
- darbība pašvaldības līmeņa profesionālajās organizācijās (*daļēji svarīgs*);
- darbība pašvaldības līmeņa demokrātiskās pārvaldes institūcijās (*daļēji svarīgs*);
- dalība starptautiska līmeņa izglītojošās aktivitātēs (*daļēji svarīgs*);
- līdzdalība dažāda līmeņa izglītojošo aktivitāšu organizēšanā (*daļēji svarīgs*).

Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, 18 kritērijiem projektā būtu ieteicams mainīt to novērtēšanas nozīmīguma līmeni (skat. 47. pielikumu).

Tā kā pētījums veikts tikai viena rajona skolās, aptverot nosacīti nelielu skolu un respondentu skaitu, darbs pie pedagogu darba kvalitātes kritēriju apzināšanas un novērtēšanas būtu jāturpina.

Pētījuma rezultātus var praktiski izmantot skolu praksē, novērtējot pedagogu darba kvalitāti. Balstoties uz pedagogu viedokli par kritēriju nozīmīgumu, ieteicams lietot šādu skalu pedagoga darba kvalitāti raksturojošās piemaksas apjoma noteikšanai:

- *ļoti svarīgi* – 1 līdz 3 punkti (skat. 44. pielikumu),
- *svarīgi* – 1 līdz 2 punkti (skat. 45. pielikumu),
- *daļēji svarīgi* – 1 punkts (skat. 46. pielikumu).

Tādejādi darbam izvirzītie uzdevumi ir izpildīti.

Var uzskatīt, ka darba mērķis – noteikt būtiskākos kritērijus, kas raksturotu pedagogu darba kvalitāti un noskaidrot, cik lielā mērā tie sakrīt ar projektā „Pedagogu profesionālās karjeras attīstības modelis” piedāvātajiem kritērijiem – ir sasniegts.

PATEICĪBAS

Izsaku pateicību maģistra darba vadītājai docentei, Dr. ped. Guntai Malzubrei par metodisko palīdzību darba tapšanā un prasmi iedrošināt, lai apzinātos savu varēšanu!

Pateicību izsaku Madonas rajona Izglītības pārvaldes vadītājai V.Caunei par atbalstu darba tapšanā un Madonas rajona skolu direktoriem par pētījumā izmantotajiem metodiskajiem materiāliem un sava viedokļa paušanu attiecībā uz pedagogu darba kvalitātes novērtēšanu!

Izmantotā literatūra un avoti

1. **Baumanis, A.** Izglītības izdevumu struktūra un tās ietekme uz pedagoģisko procesu vispārīzglītojošā skolā: [ziņojums zin. prakt. konf. „Aktualitātes izglītībā” 1999.g.15.dec.Rīgā]. No: Rīgas pedagoģijas un izglītības vadības augstskola. konferences „Aktualitātes izglītībā” materiāli. Rīga: Vārti, 1999, 4.-7.lpp.
2. **Belickis, I.** Vērtīborientēta mācību stunda. Rīga: RaKa, 2000. 278 lpp.
3. **Bērziņa, I.** Skolas darbības izvērtēšana. Rīga: RaKa, 2002. 93 lpp.
4. **Broks, A.** Izglītības sistemoloģija. Rīga: RaKa, 2000. 173 lpp.
5. **Broks, A.** Fizikas skolotāji šodien un rīt – kvalitāte un kvantitāte. *Skolotājs*, 2007, Nr.3(63), 26. – 31.lpp.
6. **Broks, A., Buligina, I., un citi.** Izglītības terminu skaidrojošā vārdnīca. Rīga: Latvijas Pašvaldību mācību centrs, 1995. 31 lpp.
7. **Celma, D.** Vadītājs un vadīšana izglītībā. Rīga: RaKa, 2006. 217 lpp.
8. **Delors, Ž.** Mācīšanās ir zelts. No: Ziņojums, ko Starptautiskā Komisija par izglītību divdesmit pirmajam gadsimtam sniegusi UNESCO, UNESCO, 1996. 231.lpp.
9. **Деминг, Э.** Качество и потребности Человека [tiešsaite]- [atsauce 20.06.2007.]. Pieejams: <http://www.iso.staratel.com/ISO9000/Article/PhQ/PhQ.htm>
10. **Fulans, M.** Pārmaiņu spēki. Rīga: Zvaigzne ABC, 1999. 166.lpp.
11. **Geske, A., Grīnfelds, A.** Izglītības pētniecība. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2006. 261.lpp.
12. **Geske, A., Ozola, A.** Skolēnu sasniegumi lasītprasmē Latvijā un pasaulē. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2007. 191 lpp.
13. **Hahele, R.** Pašvērtējums izglītības procesā. Rīga: RaKa, 2006. 220 lpp.
14. **Irbīte, I., Zelmene, D.** Kāpēc nepieciešama mācību procesa plānošana. No: Jaunais skolotājs – pārdomas un ieteikumi. Rīga, IAC, 49.-52.lpp.
15. ISO 9000 apraksts.[tiešsaite]-[atsauce 20.06.2008.]. Pieejams: <http://omega.rtu.lv/rki/mac-mater/ISO-9000%20apraksts.doc>.
16. Качество.[tiešsaite]-[atsauce 15.06.2008.]. Pieejams: <http://www.iso.staratl.com/ISO9000/Article/cfin/iso9000glossory.htm#42>
17. **Klauss, A.** Zinības vadītājam. Rīga: Preses nams, 2002. 560.lpp.
18. **Kručinina, M., Magdaļenoka, I.** Mūsdienu skolas vadība. Rīga: RaKa, 2001. 223.lpp.
19. Kvalitāte. [tiešsaite]-[atsauce 15.06.2008.]. Pieejams: <http://lv.wikipedia.org/wiki/kvalit%C4%81te>

20. Latvijas Nacionālās attīstības plāns 2007 -2013. MK noteikumi nr.564, 2006. gada 4. jūlijs.
21. **Lopinska, I.** E mācības valodu apguvē- jaunas izziņas un jauna darba teritorija. *LVAVA Informatīvs biļetens „Tagad”*, 2007, Nr.3, 6.-7.lpp.
22. Nacionālo izglības politiku analīze. Latvija. Rīga: OECD, 2000. 169.lpp.
23. **Ozoliņa, S.** Pārdomas par jaunajiem vadības modeļiem izglītības sistēmā. *Skolotājs*, 2002, Nr.2, 5 –8.lpp.
24. **Ozols, V.** *Skolotājs*. Rīga: Zvaigzne,1990. 57.lpp.
25. Pamatizglītības mācību priekšmetu standarti. Rīga: ISEC, 2004.
26. Pedagoģu tālākizglītības metodiskā tīkla nodrošinājuma izveide. Rokasgrāmata. Eiropas savienības struktūrfondu nacionālās programmas projekts. Rīga: VIKNA, 2008. 95 lpp.
27. Pedagoģisko termini skaidrojošā vārdnīca. Rīga: Zvaigzne ABC, 2000. 248 lpp.
28. Personāla vērtēšana. [tiešsaiste]-[atsauce 2006.2008.]. Pieejams: http://www.cvmarket.lv/career.php?career_style=0&lastmenu=509&menu=102&tezt_id=519
29. **Пич, Р.** Стадии развития философии качества. [tiešsaiste]-[atsauce 2006.2008.]. Pieejams: <http://www.iso.staratel.com/ISO9000/Article/PhQ/PhQ.htm>.
30. **Prets,D.** Pedagoģa rokasgrāmata. Izglītības programmu pilnveide. Rīga: Zvaigzne ABC, 1994. 383 lpp.
31. Profesijas standarts. Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojums Nr.116, 2004.gada 27.februāris.
32. **Polits, K., Bukerts, G.** Sabiedrības vadības reforma. Talsu tipogrāfija, 2000. 350lpp
33. **Putnis Dz.** Kvalitātes vadības sistēma -vai jauns modes kļiedziens. [tiešsaiste]- [atsauce 20.06.2008.]. Pieejams: http://www.leiput.lv/lv/archieve/citi_raksti1/modes_kliedziens1.
34. **Rurāne, M.** Uzņēmējdarbības organizēšana un plānošana. Rīga: Biznesa augstskola Turība, 2002. 330.lpp.
35. Skolotāja rokasgrāmata. Teorija un prakse. Rīga: Updating of In-Service Teacher Training in Universitiet of Latvia,1997. 121.lpp.
36. Skolu darbības vērtēšanas metodika. IZM Rīga: Remarks-R, 2004. 85.lpp
37. Skolu vērtēšanas un attīstības plānošanas rokasgrāmata. Rīga: IZM, 2002. 62 lpp
38. **Stabiņš, J.** Skolotāja misija. Rīga: RaKa, 2001. 71 lpp.
39. **Stipiņa, D.** Metodiskā darba nozīme izglītības kvalitātes paaugstināšanā : [ziņojums zin. prakt. konf. „Aktualitātes izglītībā” 1999.g.15.dec.Rīgā]. No: Rīgas pedagoģijas un izglītības vadības augstskola. konferences „Aktualitātes izglītībā” materiāli. Rīga:Vārti,1999, 30. – 35.lpp.

40. **Strazdiņa, J.** Pedagoģa autordarbības izmantošanas procesa loģika [ziņojums zin. prakt. konf. „Aktualitātes izglītībā” 1999.g.15.dec.Rīgā]. No: Rīgas pedagoģijas un izglītības vadības augstskola. konferences „Aktualitātes izglītībā” materiāli. Rīga:Vārti,1999, 35. – 39.lpp.
41. **Špona, A., Čehlova, Z.** Pētniecība pedagoģijā. Rīga: RaKa, 2004. 202 lpp.
42. **Šulcs, D.** Uzticēšanās skolotāja un skolēna attiecībās. *Skolotājs*, 2005, Nr.6(54), 7.-13. lpp.
43. Terminu skaidrojums. {tiešsaite}–[atsauce 15.06.2008.]. Pieejams:
<http://isec.gov.lv/vecakiem/termini.shtml>
44. The Impact of Information and Communications Technologies on the Teaching of Foreign Languages and on the Pole of Teachers of Foreign Languages. [tiešsaite] –[atsauce 15.06.2008.]. Pieejams: <http://ec.europa.eu/education/policies/lang/doc/ict.pdf>
45. **Vaivode, V.** Tematiskie plāni dažādos mācību priekšmetos un to aprobācija. LVAVA *Informatīvs biļetens Tagad*, 2007, Nr.4, 1.,6.lpp.
46. **Vilkaste, A.** Skolas ilgspējīgas attīstības plānošana. Rīga: RaKa, 2003. 104.lpp.

Pielikumi

1.pielikums

Pārskats par pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas kritēriju izvēli izglītības iestādēs

Kvalitātes rādītājs		Novērtējumu skaits	Novērtējumu īpatsvars %
Kods	Kritērijs		
1. Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagogiskajā darbā			
1*1	Izstrādāta mācību priekšmeta autorprogramma	2	16
1*2	Izstrādāta audzināšanas darba autorprogramma	2	16
2. Mācību procesa organizēšana mācību stundā un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana			
2*1	Prasme mācību stundas laikā organizēt skolēnus darbam	1	8
2*2	Mērķtiecīgi plānots un izmantots laiks mācību stundā	1	8
2*3	Prasme nodrošināt labvēlīgu mācību vidi (disciplīna klasē)	1	8
2*4	Plānots un uz rezultātu virzīts mācību darbs stundā	0	0
2*5	Pārdomāta mācību metožu izvēle	1	8
2*6	Prasme motivēt skolēnus mācību darbam atbilstoši viņa spējām	0	0
2*7	Konsekvence attiecībā noteikto prasību uzturēšanā	0	8
2*8	Prasme meistarīgi novērtēt skolēnu mācību sasniegumus	1	8
3. Audzināšanas darbības organizēšana un pedagogu darbības rezultātu izvērtēšana			
3*1	Mērķtiecīgi organizēti klases un skolas pasākumi kopā ar skolēniem	9	75
3*2	Mērķtiecīgi organizēti ārpusskolas pasākumi kopā ar skolēniem	9	75
3*3	Regulāri veikti rakstiski apkopojumi par notikušajiem pasākumiem	2	16
3*4	Balstoties uz audzināšanas darba analīzei veiktas korekcijas audzināšanas darba plānā	0	0
4. Skolēnu mācību sasniegumu uzskaitē un analīzē			
4*1	Metodiski pareizi veidoti pārbaudes darbi ar vērtēšanas kritērijiem	1	8
4*2	Zināšanu, izpratnes, prasmju sabalansētība pārbaudes darbā	2	16
4*3	Pārbaudes darba atbilstība mācību priekšmeta programmai	2	16
4*4	Skolēnu sasniegumu vērtēšanas regularitāte	2	16
4*5	Laicīgi, skolas noteiktā kārtībā, izlaboti pārbaudes un mājas darbi	2	16
4*6	Regulāra skolēnu sasniegumu ierakstīšana klases žurnālā	11	92
4*7	Izmantojot pārbaudes darba statistisko un kvalitatīvo analīzi veikta tālākās darbības plānošana	3	25
5. Individuālais darbs ar skolēniem			
5*1	Piedāvātas konsultācijas skolēniem, kuriem ir grūtības mācībās	4	33
5*2	Tiek veikta skolēnu mācību sasniegumu dinamikas izpēte, lai izvērtētu konsultāciju lietderību	2	16
5*3	Vadīti skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi	3	25
5*4	Skolēnu gatavošana olimpiādēm, konkursiem, skatēm	9	75
5*5	Skolēnu iesaistīšana projektu darbā	8	67
5*6	Skolēnu augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs un konkursos	12	100
5*7	Skolēnu augstie sasniegumi sacensībās (sporta skolotājiem)	3	25

6. Sadarbība ar skolēnu ģimeni			
6*1	Tiek organizētas individuālās tikšanās ar vecākiem	10	83
6*2	Tiek rīkotas klases vecāku sapulces	10	83
6*3	Tiek sagatavotas un nolasītas izglītojošas lekcijas vecākiem	2	16
6*4	Tiek organizēti kopīgi pasākumi skolēniem un viņu vecākiem.	3	25
7. Komandas darba prasmes			
7*1	Regulāri un aktīvi piedalās pedagoģiskajās padomes sēdēs	8	67
7*2	Regulāri piedalās Metodisko komisiju sanāksmes	6	50
7*3	Tiek vadīts Metodisko komisiju darbs	6	50
7*4	Tiek izteikti konstruktīvus priekšlikumus skolas darba uzlabošanai	2	16
7*5	Aktīva līdzdalība izteikto priekšlikumu ieviešanā	2	16
7*6	Aktīva iesaistīšanās izglītības iestādes pašvērtēšanā, attīstības plānošanā un plāna īstenošanā	4	33
7*7	Izglītības iestādes iekšējās kārtības prasību ievērošana	12	100
8. Darba vides pilnveide			
8*1	Darba vide estētiski noformēta vienmēr sakārtota	7	58
8*2	Iniciatīvas izrādīšana darba vides sakārtošanai	6	50
8*3	Izrādīta pamatota iniciatīva jauna inventāra iegādei utml.	5	42
8*4	Vides labiekārtošanai izmantoti savi personīgie resursi	1	8
8*5	Vides labiekārtošanai piesaistīti vecāki u.c sabiedrības pārstāvji	2	16
8*6	Skolēniem tiek izvirzītas prasības vides saudzēšanai un sakārtošanai	2	16
9. Profesionālās ētikas normu ievērošana			
9*1	Prasme izvairīties no konfliktsituācijām	1	8
9*2	Prasme problēmsituācijās atrast kompromisu	1	8
9*3	Cienas un smalkjūtības izrādīšana pret visiem, arī duālās situācijās	1	8
10. Pedagoģiskā darbība			
10*1	Ir doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	0	0
10*2	Ir maģistra grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	7	58
10*3	Ir bakalaura grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	0	0
11. Pedagoģiskā profesionālā pilnveide			
11*1	Izstrādā mācību un metodiskā materiālus	8	67
11*2	Veic prakses vadītāja pienākumus jauniejiem skolotājiem	1	8
11*3	Izstrādā mācību līdzekļus. Ir mācību grāmatu autors	5	42
11*4	Ir publikācijas plašsaziņās līdzekļos par pedagoģiskiem jautājumiem	10	83
11*5	Piedalās radošo darbu skatēs	6	50
11*6	Ir sasniegumi radošu darbu konkursos	6	50
12. Svešvalodu izmantošana			
12*1	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei mācību priekšm.	0	0
12*2	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei audzināšan. darbā	0	0
12*3	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei skolvadības metodikā	0	0
12*4	Prasme izmantot svešvalodu zināšanas savu kompetenču pilnveidei pedagoģijā	0	0
12*5	Prasme motivēt skolēnus svešvalodu apgūšanai	0	0
13. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana			
13*1	Prasme izmantot jaunākās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas mācību stundu laikā	2	16

13*2	Prasme izmantot jaunākās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas pedagoģiskajā darbā vispār	2	16
14. Pedagoģa darbība profesionālās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām			
14*1	Aktīva sadarbība ar valsts līmeņa izglītības institūcijām (IZM, ISEC u.c.)	3	25
14*2	Darbība mācību priekšmetu profesionālajā asociācijā	5	42
14*3	Darbība pašvaldības līmeņa profesionālajās organizācijās	3	25
14*4	Darbība pašvaldības līmeņa demokrātiskās pārvaldes institūcijās	1	8
15. Pedagoģa analītiskā darbība			
15*1	Prasme apzināt savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plānot savus tālākos uzdevumus	1	8
16. Pedagoģa ieguldījums tālākizglītībā			
16*1	Dalība starptautiska līmeņa izglītojošās aktivitātēs	1	8
16*2	Dalība valsts līmeņa izglītojošās aktivitātēs	4	33
16*3	Līdzdalība dažāda līmeņa izglītojošo aktivitāšu organizēšanā	6	50
16*4	Tiek veikts zinātniski pētnieciskais darbs ar pedagoģiju saistītās jomās	2	16
17. Skolēnu sasniegumi mācībās			
17*1	Skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos vai centralizētajos eksāmenos	4	33
17*2	Turpinot mācības pēctecīgās mācību iestādēs, skolēnu sekmes liecina par pamatzināšanu noturīgumu	2	16

ANKETA PEDAGOGIEM

Ar 2010. gadu mūsu valstī ir plānots ieviest pedagogu darba kvalitātes pakāpes, tādēļ mēs vēlamies uzzināt Jūsu viedokli par vērtēšanas kritērijiem.

Vispārīgās ziņas:

1. Jūsu vecums.....
2. Jūsu darba stāžs.....
3. Jūsu amats vai papildus pienākumi, ja tādi ir (atbilstošo pasvītrot vai ierakstīt)
 - a. direktors
 - b. vietnieks izglītības jomā
 - c. vietnieks ārpusklases darbā
 - d.
4. Vai Jums ir skolas vecuma bērni? Jā Nē (atbilstošo apvilkt)

Lūdzu katru piedāvāto kritēriju novērtējiem no 0 - 4 punktiem, atvelkot attiecīgo vērtējumu, atkarībā no tā, cik lielā mērā tas atspoguļo pedagoga darba kvalitāti.

4 punkti – uzskatāt par **ļoti svarīgu** novērtēšanas kritēriju

3 punkti – uzskatu par **svarīgu** novērtēšanas kritēriju

2 punkti –uzskatu par **daļēji svarīgu** kritēriju

1 punkti - uzskatāt par **maz nozīmīgu** kritēriju

0 punkti - šo kritēriju **nav jāņem vērā** vērtējot pedagoga darba kvalitāti

Kvalitātes rādītājs					
Kods	Kritērijs	Vērtējums			
1. Normatīvo aktu izglītības jomā izmantošana pedagogiskajā darbā					
1*1	Izstrādāta mācību priekšmeta autorprogramma	0	1	2	3 4
1*2	Izstrādāta audzināšanas darba autorprogramma	0	1	2	3 4
2. Mācību procesa organizēšana mācību stundā un pedagoga darbības rezultātu izvērtēšana					
2*1	Prasme mācību stundas laikā organizēt skolēnus darbam	0	1	2	3 4
2*2	Mērķtiecīgi plānots un izmantots laiks mācību stundā	0	1	2	3 4
2*3	Prasme nodrošināt labvēlīgu mācību vidi (disciplīna klasē)	0	1	2	3 4
2*4	Plānots un uz rezultātu virzīts mācību darbs stundā	0	1	2	3 4
2*5	Pārdomāta mācību metožu izvēle	0	1	2	3 4
2*6	Prasme motivēt skolēnus mācību darbam atbilstoši viņa spējām	0	1	2	3 4
2*7	Konsekvence attiecībā noteikto prasību uzturēšanā	0	1	2	3 4
2*8	Prasme meistarīgi novērtēt skolēnu mācību sasniegumus	0	1	2	3 4
3. Audzināšanas darbības organizēšana un pedagogu darbības rezultātu izvērtēšana					
3*1	Mērķtiecīgi organizēti klases un skolas pasākumi kopā ar skolēniem	0	1	2	3 4
3*2	Mērķtiecīgi organizēti ārpusskolas pasākumi kopā ar skolēniem	0	1	2	3 4
3*3	Regulāri veikti rakstiski apkopojumi par notikušajiem pasākumiem	0	1	2	3 4
3*4	Balstoties uz audzināšanas darba analīze veiktas korekcijas audzināšanas darba plānā	0	1	2	3 4
4. Skolēnu mācību sasniegumu uzskaitē un analīze					
4*1	Metodiski pareizi veidoti pārbaudes darbi ar vērtēšanas kritērijiem	0	1	2	3 4
4*2	Zināšanu, izpratnes, prasmju sabalansētība pārbaudes darbā	0	1	2	3 4
4*3	Pārbaudes darba atbilstība mācību priekšmeta programmai	0	1	2	3 4
4*4	Skolēnu sasniegumu vērtēšanas regularitāte	0	1	2	3 4

4*5	Laicīgi, skolas noteiktā kārtībā, izlaboti pārbaudes un mājas darbi	0	1	2	3	4
4*6	Regulāra skolēnu sasniegumu ierakstīšana klases žurnālā	0	1	2	3	4
4*7	Izmantojot pārbaudes darba statistisko un kvalitatīvo analīzi veikta tālākās darbības plānošana	0	1	2	3	4
5. Individuālais darbs ar skolēniem						
5*1	Piedāvātas konsultācijas skolēniem, kuriem ir grūtības mācībās	0	1	2	3	4
5*2	Tiek veikta skolēnu mācību sasniegumu dinamikas izpēte, lai izvērtētu konsultāciju lietderību	0	1	2	3	4
5*3	Vadīti skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi	0	1	2	3	4
5*4	Skolēnu gatavošana olimpiādēm, konkursiem, skatēm	0	1	2	3	4
5*5	Skolēnu iesaistīšana projektu darbā	0	1	2	3	4
5*6	Skolēnu augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs un konkursos	0	1	2	3	4
5*7	Skolēnu augstie sasniegumi sacensībās (sporta skolotājiem)	0	1	2	3	4
6. Sadarbība ar skolēnu ģimeni						
6*1	Tiek organizētas individuālās tikšanās ar vecākiem	0	1	2	3	4
6*2	Tiek rīkotas klases vecāku sapulces	0	1	2	3	4
6*3	Tiek sagatavotas un nolasītas izglītojošas lekcijas vecākiem	0	1	2	3	4
6*4	Tiek organizēti kopīgi pasākumi skolēniem un viņu vecākiem.	0	1	2	3	4
7. Komandas darba prasmes						
7*1	Regulāri un aktīvi piedalās pedagoģiskajās padomes sēdēs	0	1	2	3	4
7*2	Regulāri piedalās Metodisko komisiju sanāksmes	0	1	2	3	4
7*3	Tiek vadīts Metodisko komisiju darbs	0	1	2	3	4
7*4	Tiek izteikti konstruktīvus priekšlikumus skolas darba uzlabošanai	0	1	2	3	4
7*5	Aktīva līdzdalība izteikto priekšlikumu ieviešanā	0	1	2	3	4
7*6	Aktīva iesaistīšanās izglītības iestādes pašvērtēšanā, attīstības plānošanā un plāna īstenošanā	0	1	2	3	4
7*7	Izglītības iestādes iekšējās kārtības prasību ievērošana	0	1	2	3	4
8. Darba vides pilnveide						
8*1	Darba vide estētiski noformēta vienmēr sakārtota	0	1	2	3	4
8*2	Iniciatīvas izrādīšana darba vides sakārtošanai	0	1	2	3	4
8*3	Izrādīta pamatota iniciatīva jauna inventāra iegādei utml.	0	1	2	3	4
8*4	Vides labiekārtošanai izmantoti savi personīgie resursi	0	1	2	3	4
8*5	Vides labiekārtošanai piesaistīti vecāki u.c sabiedrības pārstāvji	0	1	2	3	4
8*6	Skolēniem tiek izvirzītas prasības vides saudzēšanai un sakārtošanai	0	1	2	3	4
9. Profesionālās ētikas normu ievērošana						
9*1	Prasme izvairīties no konfliktsituācijām	0	1	2	3	4
9*2	Prasme problēmsituācijās atrast kompromisu	0	1	2	3	4
9*3	Cieņas un smalkjūtības izrādīšana pret visiem, arī duālās situācijās	0	1	2	3	4
10. Pedagoģa pētnieciskā darbība						
10*1	Ir doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	0	1	2	3	4
10*2	Ir maģistra grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	0	1	2	3	4
10*3	Ir bakalaura grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	0	1	2	3	4
11. Pedagoģa profesionālā pilnveide						
11*1	Izstrādā mācību un metodiskā materiālus	0	1	2	3	4
11*2	Veic prakses vadītāja pienākumus jaunajiem skolotājiem	0	1	2	3	4
11*3	Izstrādā mācību līdzekļus. Ir mācību grāmatu autors	0	1	2	3	4
11*4	Ir publikācijas plašsaziņās līdzekļos par pedagoģiskiem jautājumiem	0	1	2	3	4
11*5	Piedalās radošo darbu skatēs	0	1	2	3	4
11*6	Ir sasniegumi radošu darbu konkursos	0	1	2	3	4

12. Svešvalodu izmantošana						
12*1	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei mācību priekšm.	0	1	2	3	4
12*2	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei audzināšan. darbā	0	1	2	3	4
12*3	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei skolvadības metodikā	0	1	2	3	4
12*4	Prasme izmantot svešvalodu zināšanas savu kompetenču pilnveidei pedagogijā	0	1	2	3	4
12*5	Prasme motivēt skolēnus svešvalodu apgūšanai	0	1	2	3	4
13. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana						
13*1	Prasme izmantot jaunākās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas mācību stundu laikā	0	1	2	3	4
13*2	Prasme izmantot jaunākās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas pedagogiskajā darbā vispār	0	1	2	3	4
14. Pedagoģa darbība profesionālās organizācijās un sadarbība ar citām izglītības institūcijām						
14*1	Aktīva sadarbība ar valsts līmeņa izglītības institūcijām (IZM, ISEC u.c.)	0	1	2	3	4
14*2	Darbība mācību priekšmetu profesionālajā asociācijā	0	1	2	3	4
14*3	Darbība pašvaldības līmeņa profesionālajās organizācijās	0	1	2	3	4
14*4	Darbība pašvaldības līmeņa demokrātiskās pārvaldes institūcijās	0	1	2	3	4
15. Pedagoģa analītiskā darbība						
15*1	Prasme apzināt savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plānot savus tālākos uzdevumus	0	1	2	3	4
16. Pedagoģa ieguldījums tālākizglītībā						
16*1	Dalība starptautiska līmeņa izglītojošās aktivitātēs	0	1	2	3	4
16*2	Dalība valsts līmeņa izglītojošās aktivitātēs	0	1	2	3	4
16*3	Līdzdalība dažāda līmeņa izglītojošo aktivitāšu organizēšanā	0	1	2	3	4
16*4	Tiek veikts zinātniski pētnieciskais darbs ar pedagoģiju saistītās jomās	0	1	2	3	4
17. Skolēnu sasniegumi mācībās						
17*1	Skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos vai centralizētajos eksāmenos	0	1	2	3	4
17*2	Turpinot mācības pēctecīgās mācību iestādēs, skolēnu sekmes liecina par pamatzināšanu noturīgumu	0	1	2	3	4

Jūsu komentāri un priekšlikumi:

Paldies par atsaucību!

Anketa skolēniem

Ar 2010 gadu mūsu valstī ir plānots ieviest pedagogu darba kvalitātes pakāpes, kuras paredzēs arī diferencētu darba samaksu. Mēs vēlamies uzzināt Jūsu viedokli par vērtēšanas kritērijiem.

Vispārīgās ziņas:

1. Klase
2. Lūdzu katru piedāvāto kritēriju novērtējiet no 0-4 punktiem, apvelkot atbilstošo vērtējumu, atkarībā no tā, cik lielā mērā tas jūsuprāt atspoguļo jeb nosaka pedagoga darba kvalitāti.
 - 4 punkti – uzskatāt par **ļoti svarīgu** novērtēšanas kritēriju
 - 3 punkti – uzskatu par **svarīgu** novērtēšanas kritēriju
 - 2 punkti – uzskatu par **daļēji svarīgu** kritēriju
 - 1 punkti - uzskatāt par **maz nozīmīgu** kritēriju
 - 0 punkti - šo kritēriju **nav jāņem vērā** vērtējot pedagoga darba kvalitāti

Kods	Kritērijs	Vērtējums				
1*1	Skolotājs māca pēc savas individuāli izstrādātas programmas, tas ir - to pašu mācību saturu, bet tikai sev raksturīgā veidā	0	1	2	3	4
1*2	Klases audzinātājs strādā pēc individuāli izstrādātas audzināšanas programmas	0	1	2	3	4
2*1	Pedagoga prasme mācību stundas laikā organizēt skolēnus darbam	0	1	2	3	4
2*2	Pedagoga mērķtiecīgi plānots un racionāli izmantots laiks mācību stundā	0	1	2	3	4
2*3	Pedagoga prasme nodrošināt labvēlīgu mācību vidi (disciplīna klasē)	0	1	2	3	4
2*4	Pedagogs plāno mācību stundas darbu un mērķtiecīgi to virza uz rezultātu	0	1	2	3	4
2*5	Pārdomāta mācību metožu izvēle	0	1	2	3	4
2*6	Pedagoga prasme motivēt skolēnus mācību darbam atbilstoši viņa spējām	0	1	2	3	4
2*7	Pedagoga konsekvence attiecībā un noteikto prasību uzturēšanu	0	1	2	3	4
2*8	Pedagoga prasme meistarīgi novērtēt skolēnu mācību sasniegumus	0	1	2	3	4
3*1	Mērķtiecīgi organizēti klases un skolas pasākumi kopā ar skolēniem (tai skaitā audzināšanas stundas)	0	1	2	3	4
3*2	Mērķtiecīgi organizēti ārpusskolas pasākumi kopā ar skolēniem	0	1	2	3	4
3*3	Kopā ar skolēniem tiek veikta notikušo pasākumu analīze un izvērtējums	0	1	2	3	4
4*1.	Pedagoga piedāvātie pārbaudes darbi ir estētiski un lietišķi noformēti, ir vērtēšanas kritēriji	0	1	2	3	4
4*2	Pārbaudes darbā ir iespējas demonstrēt savas zināšanu, prasmes un attieksmi pret mācāmo tēmu	0	1	2	3	4
4*3	Pārbaudes darba saturs atbilst mācību priekšmeta programmai, jeb tam, kas tika mācīts stundās	0	1	2	3	4
4*4	Skolotājs bieži vērtē skolēnu mācību sasniegumu	0	1	2	3	4
4*5	Laicīgi, skolas noteiktā kārtībā, izlaboti pārbaudes un mājas darbi	0	1	2	3	4
4*6	Regulāra skolēnu sasniegumu ierakstīšana klases žurnālā (vai e-žurnālā)	0	1	2	3	4
4*7	Skolotājs pēc pārbaudes darba izlabošanas, klasē pārrunā tipiskākās kļūdas	0	1	2	3	4
5*1	Skolotājs piedāvā konsultācijas skolēniem, kuriem ir grūtības mācībās	0	1	2	3	4
5*3	Skolotājs vada zinātniski pētnieciskos darbus	0	1	2	3	4
5*4	Skolotājs gatavo skolēnus olimpiādēm, konkursiem, skatēm	0	1	2	3	4
5*5	Skolotājs iesaista skolēnus projektu darbā	0	1	2	3	4
5*6	Skolēniem ir augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs un konkursos	0	1	2	3	4

5*7	Skolēnu augstie sasniegumi sacensībās (sporta skolotājiem)	0	1	2	3	4
5*8*1	Konsultāciju laikā var pārrakstīt pārbaudes darbus, kuros ir nepietiekami vērtējumi	0	1	2	3	4
5*8*4	Skolotājs stingri pieprasa apmeklēt konsultācijas	0	1	2	3	4
6*1	Klases audzinātājs vai skolotājs individuālās tiekas ar vecākiem	0	1	2	3	4
6*2	Klases audzinātājs regulāri rīko vecāku sapulces	0	1	2	3	4
6*3	Klases audzinātājs vai skolotājs sagatavo un nolasa izglītojošas lekcijas vai veic līdzīgas aktivitātes vecākiem	0	1	2	3	4
6*4	Klases audzinātājs vai skolotājs organizē kopīgus pasākumus skolēniem un viņu vecākiem	0	1	2	3	4
7*6	Skolotājs aktīvi piedalās skolas dzīves aktivitātes	0	1	2	3	4
8*1	Skolotāja darba vide (kabinets vai klase) estētiski noformēta vienmēr sakārtota	0	1	2	3	4
8*2	Skolotājs rūpējas lai kabinetā būtu jauni stendi ar aktuālu informāciju	0	1	2	3	4
8*6	Skolotājs izvērza prasības skolēniem kabineta uzturēšanai kārtībā	0	1	2	3	4
9*1	Skolotājs ir taisnīgs pret visiem	0	1	2	3	4
9*3	Skolotājs nevienu neaizvaino un nepazemo	0	1	2	3	4
9*4*1	Skolotājs disciplīnas problēmas atrisina “nepaceļot” balsi	0	1	2	3	4
9*4*2	Skolotāja darbība nav pretrunā ar viņa izvirzītajām prasībām pret skolēniem	0	1	2	3	4
9*4*3	Skolotājs ir kā “viens no savējiem”	0	1	2	3	4
9*4*4	Skolotājs atkāpjas no saviem uzskatiem, ja tiek piedāvāti pamatoti argumenti	0	1	2	3	4
9*4*5	Skolotājs uzklausa skolēnus un respektē viņu viedokli	0	1	2	3	4
10*1	Ir doktora grāds pedagogijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	0	1	2	3	4
10*2	Ir maģistra grāds pedagogijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	0	1	2	3	4
11*2	Skolotājs apmāca jaunus skolotājus, vadot viņu prakses darbus	0	1	2	3	4
11*3	Skolotājs ir autors mācību grāmatām	0	1	2	3	4
114	Skolotājs raksta publikācijas žurnālos un avīzēs par pedagoģiskiem jautājumiem	0	1	2	3	4
12*1	Mācību stundās skolotājs spēj skaidrot un skaidro vielu divās valodās	0	1	2	3	4
12*6	Skolotājs brīvi pārvalda kādu no svešvalodām	0	1	2	3	4
13*1	Skolotājs izmanto jaunākās IKT mācību stundās	0	1	2	3	4
13*3*1	Skolotājs brīvi orientējas jaunākajās informācijas un komunikāciju tehnoloģijās (IKT)	0	1	2	3	4
13*3*2	Skolotājs brīvi pārvalda datora standprogrammas	0	1	2	3	4
13*3*3	Skolotājs pārvalda retāk lietotas programmas (Photoshop u.c.)	0	1	2	3	4
13*3*4	Skolotājs stundās bieži izmanto interneta vidē iegūtus mācību materiālus	0	1	2	3	4
14*6	Skolotājs ir rajona vai pagasta padomes deputāts	0	1	2	3	4
16*1	Skolotājs piedalās starptautiska līmeņa, ar izglītību saistītos projektos	0	1	2	3	4
16*2	Skolotājs piedalās valsts līmeņa, ar izglītību saistītos, projektos	0	1	2	3	4
17*1	Skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos un centralizētajos eksāmenos	0	1	2	3	4
17*2	Turpinot mācības pēctecīgās mācību iestādēs (piem. vidusskolā vai augstskolā), skolēnu sekmes liecina par pamatzināšanu noturīgumu	0	1	2	3	4

Jūsu komentāri un priekšlikumi:

Paldies par atsaucību!

4. pielikums

Kritērijs 1*1	Izstrādāta mācību priekšmeta autorprogramma									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	15	14	31	30	40	38	8	8	11	10
Skolēni	8	7	43	37	55	48	8	7	1	1
Skola A	4	9	17	40	17	40	3	7	2	5
Skola B	1	7	0	0	4	29	3	21	6	43
Skola C	4	22	6	33	5	28	0	0	3	17
Skolas X	3	21	4	29	5	36	1	7	1	7
Skolu direktori	5	31	4	25	6	38	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	4	36	3	27	1	9	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	1	3	9	31	11	38	3	10	5	17
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	6	13	12	27	19	42	3	7	5	11

Kritērijs 1*2	Izstrādāta audzināšanas darba autorprogramma									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	20	19	33	31	35	33	7	7	10	10
Skolēni	10	9	37	32	47	41	15	13	6	5
Skola A	5	12	18	42	17	40	2	5	1	2
Skola B	1	7	0	0	4	29	3	21	6	43
Skola C	3	17	7	39	5	28	0	0	3	17
Skolas X	4	29	3	21	6	43	1	7	0	0
Skolu direktori	7	44	5	31	3	19	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	4	36	2	18	1	9	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	2	7	11	38	9	31	2	7	5	17
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	5	11	13	29	20	44	3	7	4	9

5.pielikums

Kritērijs 2*1	Prasme mācību stundas laikā organizēt skolēnu darbu									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	81	77	21	20	3	3	0	0	0	0
Skolēni	76	66	34	30	3	3	2	2	0	0
Skola A	30	70	12	28	1	2	0	0	0	0
Skola B	12	86	2	14	0	0	0	0	0	0
Skola C	16	89	2	11	0	0	0	0	0	0
Skolas X	9	64	4	29	1	7	0	0	0	0
Skolu direktori	14	88	1	6	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	5	45	5	45	1	9	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	24	83	5	17	0	0	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	35	78	10	22	0	0	0	0	0	0

Kritērijs 2*2	Mērķtiecīgi plānots un izmantots laiks mācību stundā									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	69	66	32	30	4	4	0	0	0	0
Skolēni	58	50	48	42	7	6	1	1	1	1
Skola A	26	60	17	40	0	0	0	0	0	0
Skola B	11	79	2	14	1	7	0	0	0	0
Skola C	15	83	3	17	0	0	0	0	0	0
Skolas X	8	57	5	36	1	7	0	0	0	0
Skolu direktori	9	56	5	31	2	13	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	7	64	4	36	0	0	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	22	76	6	21	1	3	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	28	62	17	38	0	0	0	0	0	0

6.pielikums

Kritērijs 2*3	Prasme nodrošināt labvēlīgu mācību vidi (disciplīna klasē)									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	68	65	26	25	9	9	1	1	1	1
Skolēni	56	49	41	36	15	13	3	3	0	0
Skola A	26	60	12	28	4	9	1	2	0	0
Skola B	11	79	3	21	0	0	0	0	0	0
Skola C	11	61	6	33	0	0	0	0	1	6
Skolas X	9	64	4	29	1	7	0	0	0	0
Skolu direktori	13	81	2	13	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	7	64	3	27	0	0	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	20	69	7	24	1	3	0	0	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	28	62	14	31	3	7	0	0	0	0

Kritērijs 2*4	Plānots un uz rezultātu virzīts mācību darbs stundā									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	61	58	39	37	5	5	0	0	0	0
Skolēni	45	39	55	48	12	10	3	3	0	0
Skola A	23	53	18	42	2	5	0	0	0	0
Skola B	10	71	4	29	0	0	0	0	0	0
Skola C	12	67	5	28	1	6	0	0	0	0
Skolas X	8	57	4	29	2	14	0	0	0	0
Skolu direktori	8	50	8	50	0	0	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	6	55	1	9	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	20	69	8	28	1	3	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	27	60	17	38	1	2	0	0	0	0

7.pielikums

Kritērijs 2*5	Pārdomāta mācību metožu izvēle										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	52	50	45	43	8	8	0	0	0	0	
Skolēni	27	23	57	50	24	21	6	5	1	1	
Skola A	21	49	18	42	4	9	0	0	0	0	
Skola B	9	64	4	29	1	7	0	0	0	0	
Skola C	9	50	9	50	0	0	0	0	0	0	
Skolas X	7	50	5	36	2	14	0	0	0	0	
Skolu direktori	6	38	9	56	1	6	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	7	64	1	9	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	20	69	9	31	0	0	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	21	47	18	40	6	13	0	0	0	0	

Kritērijs 2*6	Prasme motivēt skolēnus mācību darbam atbilstoši viņu spējām										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	49	47	42	40	14	13	0	0	0	0	
Skolēni	50	43	47	41	15	13	3	3	0	0	
Skola A	18	42	16	37	9	21	0	0	0	0	
Skola B	7	50	5	36	2	14	0	0	0	0	
Skola C	7	39	11	61	0	0	0	0	0	0	
Skolas X	9	64	3	21	2	14	0	0	0	0	
Skolu direktori	8	50	7	44	1	6	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	5	45	3	27	3	27	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	17	59	11	38	1	3	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	16	36	21	47	8	18	0	0	0	0	

8. pielikums

Kritērijs 2*7	Konsekvence attiecībā uz noteikto prasību ievērošanu										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	57	54	36	34	12	11	0	0	0	0	
Skolēni	17	15	56	49	39	34	2	2	1	1	
Skola A	19	44	17	6	6	1	1	0	0	0	
Skola B	8	57	4	29	0	0	2	14	0	0	
Skola C	7	39	9	50	1	6	0	0	1	6	
Skolas X	7	50	5	36	2	14	0	0	0	0	
Skolu direktori	6	38	9	56	1	6	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	6	55	4	36	1	9	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	15	52	12	41	1	3	0	0	1	3	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	18	40	19	42	5	11	3	7	0	0	

Kritērijs 2*8	Prasme meistarīgi novērtēt skolēnu mācību sasniegumus										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	57	54	36	34	12	11	0	0	0	0	
Skolēni	52	45	41	36	16	14	5	4	1	1	
Skola A	21	49	17	40	5	12	0	0	0	0	
Skola B	9	64	3	21	2	14	0	0	0	0	
Skola C	10	56	7	39	1	6	0	0	0	0	
Skolas X	8	57	3	21	3	21	0	0	0	0	
Skolu direktori	9	56	6	38	1	6	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	5	45	5	45	1	9	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	19	66	10	34	0	0	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	22	49	15	33	8	18	0	0	0	0	

9.pielikums

Kritērijs 3*1	Mērķtiecīgi organizēti klases un skolas pasākumi kopā ar skolēniem									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	44	42	44	42	16	15	1	1	0	0
Skolēni	20	17	44	38	36	31	10	9	5	4
Skola A	16	37	18	42	8	19	1	2	0	0
Skola B	9	64	3	21	2	14	0	0	0	0
Skola C	8	44	7	39	3	17	0	0	0	0
Skolas X	5	36	7	50	2	14	0	0	0	0
Skolu direktori	6	38	9	56	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	5	45	1	9	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	17	59	9	31	3	10	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	15	33	21	47	9	20	0	0	0	0

Kritērijs 3*2	Mērķtiecīgi organizēti ārpusskolas pasākumi kopā ar skolēniem									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	33	31	46	44	23	22	2	2	1	1
Skolēni	18	16	30	26	35	30	16	14	16	14
Skola A	12	28	20	47	8	19	2	5	1	2
Skola B	5	36	5	36	4	29	0	0	0	0
Skola C	7	39	7	39	4	22	0	0	0	0
Skolas X	4	29	6	43	4	29	0	0	0	0
Skolu direktori	5	31	8	50	3	19	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	5	45	2	18	3	27	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	13	45	10	34	6	21	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	8	18	25	56	10	22	1	2	1	2

10.pielikums

Kritērijs 3*3	Regulāri veikti rakstiski apkopojumi par notikušajiem pasākumiem										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	11	10	35	33	36	34	19	18	4	4	
Skolēni	4	3	25	22	34	30	32	28	20	17	
Skola A	3	7	12	28	14	33	11	26	3	7	
Skola B	2	14	2	14	5	36	5	36	0	0	
Skola C	3	17	6	33	6	33	2	11	1	6	
Skolas X	1	7	8	57	4	29	1	7	0	0	
Skolu direktori	2	13	7	44	7	44	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	3	27	2	18	1	9	1	9	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	4	14	10	34	9	31	5	17	1	3	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	1	2	12	27	17	38	13	29	2	4	

Kritērijs 3*4	Balstoties uz audzināšanas darba analīzi veiktas korekcijas audzināšanas darba plānā										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	16	15	55	52	20	19	11	10	3	3	
Skola A	3	7	25	58	7	16	6	14	2	5	
Skola B	6	43	2	14	4	29	2	14	0	0	
Skola C	3	17	9	50	4	22	1	6	1	6	
Skolas X	1	7	10	71	2	14	1	7	0	0	
Skolu direktori	3	19	9	56	3	19	1	6	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	3	27	3	27	2	18	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	8	28	12	41	6	21	2	7	1	3	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	2	4	28	62	8	18	5	11	2	4	

11. pielikums

Kritērijs 4*1	Metodiski pareizi veidoti pārbaudes darbi ar vērtēšanas kritērijiem									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	39	37	51	49	14	13	1	1	0	0
Skolēni	28	24	50	43	29	25	7	6	1	1
Skola A	12	28	22	51	8	19	1	2	0	0
Skola B	11	79	1	7	2	14	0	0	0	0
Skola C	4	22	11	61	3	17	0	0	0	0
Skolas X	5	36	9	64	0	0	0	0	0	0
Skolu direktori	7	44	8	50	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	5	45	3	27	3	27	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	12	41	13	45	4	14	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	13	29	25	56	6	13	1	2	0	0

Kritērijs 4*2	Zināšanu, izpratnes, prasmju sabalansētība pārbaudes darbā									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	47	45	51	49	6	6	1	1	0	0
Skolēni	32	28	43	37	32	28	7	6	1	1
Skola A	18	42	20	47	4	9	1	2	0	0
Skola B	8	57	5	36	1	7	0	0	0	0
Skola C	9	50	9	50	0	0	0	0	0	0
Skolas X	5	36	8	57	1	7	0	0	0	0
Skolu direktori	7	44	9	56	0	0	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	5	45	5	45	1	9	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	13	45	15	52	1	3	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	20	44	21	47	3	7	1	2	0	0

12.pielikums

Kritērijs 4*3	Pārbaudes darba atbilstība mācību priekšmeta programmai									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	63	60	37	35	4	4	1	1	0	0
Skolēni	76	66	27	23	9	8	3	3	0	0
Skola A	22	51	17	40	3	7	1	2	0	0
Skola B	11	79	3	21	0	0	0	0	0	0
Skola C	12	67	5	28	1	6	0	0	0	0
Skolas X	9	64	5	36	0	0	0	0	0	0
Skolu direktori	9	56	7	44	0	0	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	5	45	2	18	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	14	48	14	48	1	3	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	34	76	9	20	1	2	1	2	0	0

Kritērijs 4*4	Skolēnu sasniegumu vērtēšanas regularitāte									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	44	42	48	46	11	10	1	1	1	1
Skolēni	18	16	43	37	39	34	13	11	2	2
Skola A	16	37	20	47	5	12	1	2	1	2
Skola B	9	64	3	21	2	14	0	0	0	0
Skola C	7	39	10	56	1	6	0	0	0	0
Skolas X	4	29	9	64	1	7	0	0	0	0
Skolu direktori	8	50	6	38	2	13	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	6	55	1	9	0	0	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	12	41	15	52	2	7	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	19	42	19	42	6	13	1	2	0	0

13.pielikums

Kritērijs 4*5	Laicīgi, skolas noteiktajā kārtībā, izlaboti pārbaudes un mājas darbi									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	37	35	53	50	11	10	3	3	1	1
Skolēni	38	33	47	41	23	20	6	5	1	1
Skola A	14	33	20	47	6	14	2	5	1	2
Skola B	6	43	5	36	2	14	1	7	0	0
Skola C	5	28	13	72	0	0	0	0	0	0
Skolas X	7	50	5	36	2	14	0	0	0	0
Skolu direktori	5	31	10	63	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	6	55	0	0	1	9	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	11	38	17	59	1	3	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	16	36	20	44	7	16	2	4	0	0

Kritērijs 4*6	Regulāra skolēnu sasniegumu ierakstīšana klases žurnālā									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	44	42	47	45	9	9	4	4	1	1
Skolēni	27	23	43	37	29	25	13	11	3	3
Skola A	15	35	24	56	3	7	1	2	0	0
Skola B	8	57	5	36	0	0	1	7	0	0
Skola C	9	50	7	39	1	6	0	0	1	6
Skolas X	5	36	4	29	3	21	2	14	0	0
Skolu direktori	7	44	7	44	2	13	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	6	55	0	0	3	27	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	12	41	14	48	2	7	0	0	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	21	47	20	44	4	9	0	0	0	0

14.pielikums

Kritērijs 4*7	Izmantojot pārbaudes darba statistisko un kvalitatīvo analīzi veikta tālākās darbības plānošana											
	Respondentu grupas		Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	24	23	48	46	22	21	10	10	1	1		
Skolēni	34	30	55	48	21	18	3	3	2	2		
Skola A	9	21	18	42	11	26	4	9	1	2		
Skola B	3	21	3	21	4	29	4	29	0	0		
Skola C	5	28	10	56	3	17	0	0	0	0		
Skolas X	4	29	7	50	2	14	1	7	0	0		
Skolu direktori	3	19	10	63	2	13	1	6	0	0		
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	4	36	3	27	2	18	0	0		
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	6	21	17	59	4	14	2	7	0	0		
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	11	24	15	33	13	29	5	11	1	2		

Kritērijs 5*1	Piedāvātas konsultācijas skolēniem, kuriem ir grūtības mācībās											
	Respondentu grupas		Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	54	51	41	39	9	9	1	1	0	0		
Skolēni	65	57	39	34	9	8	2	2	0	0		
Skola A	17	40	20	47	6	14	0	0	0	0		
Skola B	11	79	3	21	0	0	0	0	0	0		
Skola C	12	67	4	22	2	11	0	0	0	0		
Skolas X	8	57	4	29	2	14	0	0	0	0		
Skolu direktori	6	38	10	63	0	0	0	0	0	0		
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	6	55	5	45	0	0	0	0	0	0		
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	18	62	9	31	2	7	0	0	0	0		
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	21	47	17	38	7	16	0	0	0	0		

15 pielikums

Kritērijs 5*2	Tiek sekots skolēnu mācību sasniegumu dinamikai, lai izvērtētu konsultāciju lietderību									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	9	9	48	46	35	33	11	10	2	2
Skola A	1	2	21	49	14	33	6	14	1	2
Skola B	2	14	4	29	6	43	2	14	0	0
Skola C	1	6	10	56	6	33	0	0	1	6
Skolas X	3	21	4	29	5	36	2	14	0	0
Skolu direktori	2	13	9	56	4	25	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	5	45	2	18	2	18	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	3	10	14	48	10	34	1	3	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	0	0	20	44	18	40	6	13	1	2

Kritērijs 5*3	Tiek vadīti skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	12	11	53	50	29	28	9	9	2	2
Skolēni	37	32	30	26	38	33	7	6	3	3
Skola A	7	16	25	58	7	16	3	7	1	2
Skola B	3	21	5	36	3	21	3	21	0	0
Skola C	0	0	7	39	8	44	2	11	1	6
Skolas X	1	7	8	57	5	36	0	0	0	0
Skolu direktori	1	6	8	50	6	38	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	8	73	1	9	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	3	10	11	10	9	4	5	1	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	6	13	25	56	10	22	3	7	1	2

16.pielikums

Kritērijs 5*4	Skolēnu gatavošana olimpiādēm, konkursiem, skatēm										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	31	30	51	49	16	15	7	7	0	0	
Skolēni	26	23	52	45	29	25	5	4	3	3	
Skola A	12	28	20	47	6	14	5	12	0	0	
Skola B	4	29	6	43	3	21	1	7	0	0	
Skola C	8	44	8	44	2	11	0	0	0	0	
Skolas X	5	36	5	36	2	14	2	14	0	0	
Skolu direktori	2	13	12	75	2	13	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	6	55	1	9	4	36	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	7	24	16	55	4	14	2	7	0	0	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	14	31	22	49	4	9	5	11	0	0	

Kritērijs 5*5	Skolēnu iesaistīšana projektu darbā										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	12	11	66	63	20	19	6	6	1	1	
Skolēni	11	10	50	43	41	36	8	7	5	4	
Skola A	2	5	28	65	9	21	4	9	0	0	
Skola B	3	21	8	57	2	14	1	7	0	0	
Skola C	3	17	11	61	3	17	0	0	1	6	
Skolas X	2	14	9	64	2	14	1	7	0	0	
Skolu direktori	2	13	10	63	4	25	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	5	45	2	18	2	18	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	3	10	17	59	7	24	1	3	1	3	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	3	7	33	73	6	13	3	7	0	0	

17.pielikums

Kritērijs 5*6	Skolēnu augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs, konkursos										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	28	27	36	34	29	28	10	10	2	2	
Skolēni	23	20	50	43	32	28	7	6	3	3	
Skola A	6	14	23	53	8	19	5	12	1	2	
Skola B	2	14	3	21	6	43	3	21	0	0	
Skola C	9	50	2	11	6	33	0	0	1	6	
Skolas X	7	50	3	21	2	14	2	14	0	0	
Skolu direktori	4	25	5	31	7	44	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	1	9	5	45	1	9	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	5	17	11	38	9	31	2	7	2	7	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	12	27	19	42	8	18	6	13	0	0	

Kritērijs 5*7	Skolēniem augsti sasniegumi sacensībās (sporta skolotājiem)										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	19	18	47	45	34	32	5	5	0	0	
Skolēni	26	23	46	40	27	23	12	10	4	3	
Skola A	3	7	26	60	12	28	2	5	0	0	
Skola B	2	14	3	21	6	43	3	21	0	0	
Skola C	8	44	4	22	6	33	0	0	0	0	
Skolas X	3	21	7	50	4	29	0	0	0	0	
Skolu direktori	3	19	7	44	6	38	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	2	18	6	55	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	5	17	13	45	9	31	2	7	0	0	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	6	13	23	51	13	29	3	7	0	0	

18.pielikums

Kritērijs 6*1	Tiek organizētas individuālas tikšanās ar vecākiem									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	47	45	44	42	13	12	1	1	0	0
Skolēni	4	3	20	17	46	40	25	22	20	17
Skola A	18	42	21	49	4	9	0	0	0	0
Skola B	6	43	5	36	3	21	0	0	0	0
Skola C	10	56	6	33	2	11	0	0	0	0
Skolas X	9	64	2	14	2	14	1	7	0	0
Skolu direktori	5	31	10	63	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	6	55	4	36	1	9	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	15	52	10	34	4	14	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	20	44	19	42	5	11	1	2	0	0

Kritērijs 6*2	Tiek rīkotas klases vecāku sapulces									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	22	21	52	50	24	23	6	6	1	1
Skolēni	3	3	26	23	35	30	35	30	16	14
Skola A	10	23	23	53	9	21	0	0	1	2
Skola B	3	21	7	50	3	21	1	7	0	0
Skola C	4	22	7	39	6	33	1	6	0	0
Skolas X	2	14	7	50	3	21	2	14	0	0
Skolu direktori	3	19	8	50	3	19	2	13	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	5	45	5	45	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	9	31	10	34	8	28	2	7	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	8	18	27	60	7	16	2	4	1	2

19.pielikums

Kritērijs 6*3	Tiek gatavotas un nolasītas izglītojošas lekcijas vecākiem									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	20	19	38	36	34	32	10	10	3	3
Skolēni	3	3	15	13	37	32	37	32	23	20
Skola A	6	14	16	37	15	35	4	9	2	5
Skola B	3	21	4	29	5	36	2	14	0	0
Skola C	3	17	5	28	6	33	3	17	1	6
Skolas X	0	0	6	43	7	50	1	7	0	0
Skolu direktori	8	50	6	38	2	13	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	3	27	1	9	2	18	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	5	17	8	28	10	34	5	17	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	3	7	18	40	20	44	3	7	1	2

Kritērijs 6*4	Tiek organizēti pasākumi skolēniem kopā ar vecākiem									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	32	30	36	34	28	27	7	7	2	2
Skolēni	0	0	19	17	22	19	36	31	38	33
Skola A	8	19	13	30	15	35	5	12	2	5
Skola B	5	36	3	21	4	29	2	14	0	0
Skola C	9	50	7	39	2	11	0	0	0	0
Skolas X	5	36	5	36	4	29	0	0	0	0
Skolu direktori	5	31	8	50	2	13	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	2	18	3	27	2	18	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	9	31	12	41	6	21	2	7	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	13	29	11	24	17	38	2	4	2	4

20.pielikums

Kritērijs 7*1	Aktīvi piedalās pedagoģiskās padomes sēdēs									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	34	32	50	48	13	12	5	5	3	3
Skola A	10	23	24	56	6	14	2	5	1	2
Skola B	8	57	5	36	1	7	0	0	0	0
Skola C	5	28	10	56	1	6	1	6	1	6
Skolas X	6	43	3	21	3	21	1	7	1	7
Skolu direktori	5	31	9	56	1	6	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	6	55	2	18	2	18	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	9	31	14	48	4	14	1	3	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	17	38	21	47	5	11	0	0	2	4

Kritērijs 7*2	Piedalīšanās metodisko komisiju darbā									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	34	32	58	55	6	6	6	6	1	1
Skola A	13	30	26	60	2	5	2	5	0	0
Skola B	7	50	6	43	1	7	0	0	0	0
Skola C	4	22	12	67	0	0	1	6	1	6
Skolas X	6	43	5	36	1	7	2	14	0	0
Skolu direktori	4	25	9	56	2	13	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	7	64	1	9	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	8	28	19	66	0	0	1	3	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	18	40	23	51	2	4	2	4	0	0

21.pielikums

Kritērijs 7*3	Tiek vadīts metodiskās komisijas darbu										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	30	29	39	37	21	20	12	11	3	3	
Skola A	12	28	14	33	8	19	8	19	1	2	
Skola B	6	43	3	21	4	29	1	7	0	0	
Skola C	3	17	8	44	5	28	0	0	2	11	
Skolas X	1	7	9	64	2	14	2	14	0	0	
Skolu direktori	7	44	5	31	3	19	1	6	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	3	27	3	27	1	9	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	8	28	9	31	9	31	1	3	2	7	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	10	22	20	44	6	13	8	18	1	2	

Kritērijs 7*4	Tiek izteiktīm konstruktīvi priekšlikumi skolas darba uzlabošanai										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	26	25	49	47	22	21	7	7	1	1	
Skola A	5	12	19	44	14	33	5	12	0	0	
Skola B	8	57	4	29	2	14	0	0	0	0	
Skola C	4	22	12	67	1	6	0	0	1	6	
Skolas X	3	21	7	50	2	14	2	14	0	0	
Skolu direktori	7	44	7	44	2	13	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	4	36	2	18	2	18	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	9	31	12	41	6	21	1	3	1	3	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	7	16	24	53	11	24	3	7	0	0	

22.pielikums

Kritērijs 7*5	Aktīva līdzdalība izteikto priekšlikumu ieviešanā									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	36	34	40	38	24	23	4	4	1	1
Skola A	8	19	19	44	13	30	3	7	0	0
Skola B	11	79	1	7	2	14	0	0	0	0
Skola C	6	33	7	39	4	22	0	0	1	6
Skolas X	4	29	5	36	4	29	1	7	0	0
Skolu direktori	7	44	8	50	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	3	27	5	45	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	13	45	10	34	5	17	0	0	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	11	24	19	42	11	24	4	9	0	0

Kritērijs 7*6	Aktīva iesaistīšanās izglītības iestādes pašvērtēšanā, attīstības plānošanā un plāna īstenošanā									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	23	22	43	41	31	30	6	6	2	4
Skolēni	36	31	33	29	35	30	8	7	3	3
Skola A	5	12	14	33	19	44	4	9	1	2
Skola B	6	43	3	21	4	29	1	7	0	0
Skola C	4	22	9	50	4	22	0	0	1	6
Skolas X	3	21	6	43	4	29	1	7	0	0
Skolu direktori	5	31	10	63	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	5	45	2	18	2	18	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	8	28	10	34	10	34	0	0	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	6	13	17	38	17	38	4	9	1	2

23.pielikums

Kritērijs 7*7	Tiek ievēroti izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	54	51	41	39	8	8	2	2	0	0	
Skola A	21	49	19	44	2	5	1	2	0	0	
Skola B	9	64	5	36	0	0	0	0	0	0	
Skola C	8	44	9	50	1	6	0	0	0	0	
Skolas X	6	43	5	36	2	14	1	7	0	0	
Skolu direktori	10	63	4	25	2	13	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	6	55	0	0	2	18	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	18	62	9	31	2	7	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	21	47	22	49	2	4	0	0	0	0	

Kritērijs 8*1	Darba vide estētiski noformēta, vienmēr sakārtota										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	22	21	64	61	17	16	2	2	0	0	
Skolēni	29	25	50	43	26	23	8	7	2	2	
Skola A	8	19	28	65	7	16	0	0	0	0	
Skola B	4	29	5	36	4	29	1	7	0	0	
Skola C	4	22	12	67	2	11	0	0	0	0	
Skolas X	4	29	9	64	1	7	0	0	0	0	
Skolu direktori	2	13	10	63	4	25	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	6	55	2	18	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	5	17	18	62	5	17	1	3	0	0	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	11	28	28	6	6	0	0	0	0	0	

24.pielikums

Kritērijs 8*2	Iniciatīvas izrādīšana darba vides sakārtošanai									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	19	18	58	55	26	25	2	2	0	0
Skolēni	19	17	45	39	34	30	11	10	6	5
Skola A	10	23	16	37	16	37	1	2	0	0
Skola B	4	29	7	50	2	14	1	7	0	0
Skola C	2	11	14	78	2	11	0	0	0	0
Skolas X	2	14	10	71	1	7	1	7	0	0
Skolu direktori	1	6	11	69	4	25	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	5	45	2	18	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	7	24	15	52	6	21	1	3	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	6	13	25	56	13	29	1	2	0	0

Kritērijs 8*3	Izrādīta pamatota iniciatīva jauna inventāra iegādei utml.									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	18	17	46	44	29	28	6	6	6	6
Skola A	6	14	19	44	10	23	5	12	3	7
Skola B	8	57	3	21	2	14	0	0	1	7
Skola C	1	6	11	61	5	28	0	0	1	6
Skolas X	2	14	6	43	5	36	0	0	1	7
Skolu direktori	1	6	7	44	7	44	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	5	45	2	18	1	9	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	7	24	12	41	7	24	1	3	2	7
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	7	16	21	47	11	24	3	7	3	7

25.pielikums

Kritērijs 8*4	Vides labiekārtošanai izmantoti personīgie līdzekļi										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	7	7	24	23	36	34	19	18	19	18	
Skola A	2	5	11	26	16	37	6	14	8	19	
Skola B	2	14	1	7	3	21	4	29	4	29	
Skola C	1	6	4	22	6	33	5	28	2	11	
Skolas X	2	14	3	21	4	29	3	21	2	14	
Skolu direktori	0	0	4	25	8	50	1	6	3	19	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	3	27	4	36	1	9	2	18	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	2	7	5	17	7	24	9	31	6	21	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	4	9	9	20	17	38	7	16	8	18	

Kritērijs 8*5	Vides labiekārtošanai piesaistīti vecāki un citi sabiedrības pārstāvji										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	13	12	38	36	34	32	8	8	12	11	
Skola A	3	7	15	35	14	33	6	14	5	12	
Skola B	4	29	2	14	5	36	0	0	3	21	
Skola C	1	6	7	39	7	39	0	0	3	17	
Skolas X	3	21	6	43	4	29	1	7	0	0	
Skolu direktori	2	13	8	50	4	25	1	6	1	6	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	3	27	3	27	2	18	1	9	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	2	7	7	24	12	41	1	3	7	24	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	6	13	17	38	15	33	4	9	3	7	

26.pielikums

Kritērijs 8*6	Skolēniem tiek izvirzītas prasības vides sakārtošanai un saudzēšanai									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	50	48	40	38	12	11	1	1	2	2
Skolēni	15	13	46	40	37	32	9	8	8	7
Skola A	19	44	16	37	7	16	0	0	1	2
Skola B	9	64	4	29	0	0	1	7	0	0
Skola C	7	39	10	56	0	0	0	0	1	6
Skolas X	8	57	4	29	2	14	0	0	0	0
Skolu direktori	7	44	7	44	2	13	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	5	45	4	36	2	18	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	13	45	13	45	1	3	1	3	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	23	51	15	33	6	13	0	0	1	2

Kritērijs 9*1	Prasme izvairīties no konfliktsituācijām									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	37	35	54	51	11	10	3	3	0	0
Skola A	17	40	21	49	5	12	0	0	0	0
Skola B	5	36	6	43	1	7	2	14	0	0
Skola C	5	28	12	67	1	6	0	0	0	0
Skolas X	5	36	5	36	4	29	0	0	0	0
Skolu direktori	5	31	10	63	0	0	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	4	36	2	18	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	11	38	16	55	1	3	1	3	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	16	36	22	49	7	16	0	0	0	0

27.pielikums

Kritērijs 9*2	Prasme problēmsituācijās atrast kompromisu										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	57	54	37	35	8	8	2	2	1	1	
Skola A	23	53	14	33	5	12	0	0	1	2	
Skola B	9	64	4	29	0	0	1	7	0	0	
Skola C	10	56	8	44	0	0	0	0	0	0	
Skolas X	8	57	3	21	3	21	0	0	0	0	
Skolu direktori	7	44	8	50	0	0	1	6	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	7	3	3	2	1	1	0	1	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	20	69	8	28	0	0	1	3	0	0	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	21	47	17	38	6	13	0	0	1	2	

Kritērijs 9*3	Cienas un smalkjūtības izrādīšana pret visiem, arī duālās situācijās										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	53	50	38	36	10	10	2	2	2	2	
Skolēni	79	69	19	17	12	10	1	1	4	3	
Skola A	17	40	20	47	5	12	0	0	1	2	
Skola B	10	71	3	21	0	0	1	7	0	0	
Skola C	8	44	8	44	1	6	0	0	1	6	
Skolas X	10	71	2	14	2	14	0	0	0	0	
Skolu direktori	8	50	5	31	2	13	1	6	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	7	64	3	27	1	9	0	0	0	0	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	14	48	10	34	3	10	1	3	1	3	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	21	47	20	44	3	7	0	0	1	2	

28.pielikums

Kritērijs 10*1	Iz doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	12	11	26	25	28	27	18	17	21	20
Skolēni	22	47	30	32	35	9	16	5	16	13
Skola A	6	14	11	26	13	30	5	12	8	19
Skola B	1	7	2	14	0	0	5	36	6	43
Skola C	2	11	5	28	5	28	3	17	3	17
Skolas X	3	21	3	21	6	43	2	14	0	0
Skolu direktori	1	6	5	31	3	19	3	19	4	25
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	2	18	3	27	3	27	2	18
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	3	10	5	17	6	21	6	21	9	31
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	5	11	13	29	13	29	6	13	8	18

Kritērijs 10*2	Ir maģistra grāds pedagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	15	14	29	28	26	25	19	18	16	15
Skolēni	20	17	46	40	39	34	6	5	4	3
Skola A	8	19	12	28	14	33	2	5	7	16
Skola B	0	0	2	14	2	14	6	43	4	29
Skola C	3	17	5	28	4	22	4	22	2	11
Skolas X	3	21	2	14	5	36	2	14	2	14
Skolu direktori	1	6	8	50	1	6	5	31	1	6
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	3	27	3	27	2	18	2	18
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	4	14	5	17	7	24	5	17	8	28
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	6	13	13	29	14	31	7	16	5	11

29.pielikums

Kritērijs 10*3	Ir bakalaura grāds pegagoģijā, izglītības zinātnēs vai specialitātē									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	29	28	30	29	23	22	10	10	13	12
Skola A	16	37	14	33	7	16	2	5	4	9
Skola B	1	7	3	21	3	21	4	29	3	21
Skola C	4	22	6	33	6	33	1	6	1	6
Skolas X	4	29	3	21	3	21	1	7	3	21
Skolu direktori	4	25	5	31	3	19	2	13	2	13
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	5	45	1	9	1	9	2	18
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	9	31	6	21	6	21	3	10	5	17
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	11	24	14	31	12	27	4	9	4	9

Kritērijs 11*1	Izstrādā mācību un metodiskos materiālus									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	33	31	42	40	20	19	8	8	2	2
Skola A	16	37	17	40	7	16	3	7	0	0
Skola B	3	21	5	36	2	14	3	21	1	7
Skola C	7	39	9	50	2	11	0	0	0	0
Skolas X	3	21	4	29	5	36	1	7	1	7
Skolu direktori	4	25	7	44	4	25	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	3	27	2	18	2	18	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	8	28	16	55	4	14	1	3	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	15	33	16	36	9	20	3	7	2	4

30. pielikums

Kritērijs 11*2	Veic prakses vadītāja pienākumus jaunajiem skolotājiem									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	15	14	38	36	32	30	10	10	10	10
Skolēni	7	6	25	22	34	30	24	21	25	22
Skola A	8	19	15	35	11	26	5	12	4	9
Skola B	1	7	4	29	5	36	1	7	3	21
Skola C	2	11	7	39	7	39	2	11	0	0
Skolas X	4	29	2	14	5	36	0	0	3	21
Skolu direktori	0	0	10	63	4	25	2	13	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	1	9	5	45	1	9	3	27
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	2	7	11	38	10	34	2	7	4	14
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	10	22	15	33	12	27	5	11	3	7

Kritērijs 11*3	Izstrādā mācību līdzekļus. Ir mācību grāmatu autors.									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	30	29	26	25	25	24	15	14	9	9
Skolēni	8	7	11	10	32	28	32	28	32	28
Skola A	12	28	12	28	11	26	5	12	3	7
Skola B	3	21	3	21	1	7	4	29	3	21
Skola C	5	28	5	28	4	22	2	11	2	11
Skolas X	4	29	1	7	6	43	2	14	1	7
Skolu direktori	6	38	5	31	3	19	2	13	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	1	9	2	18	2	18	2	18
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	8	28	7	24	7	24	4	14	3	10
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	10	22	12	27	12	27	7	16	4	9

31.pielikums

Kritērijs 11*4	Ir publikācijas plašsaziņas līdzekļos par pedagoģiskiem jautājumiem									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	15	14	30	29	32	30	18	17	10	10
Skolēni	6	5	22	19	22	19	38	33	27	23
Skola A	5	12	13	30	14	33	7	16	4	9
Skola B	0	0	3	21	4	29	5	36	2	14
Skola C	3	17	8	44	4	22	1	6	2	11
Skolas X	2	14	3	21	6	43	1	7	2	14
Skolu direktori	4	25	4	25	4	25	4	25	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	2	18	1	9	3	27	2	18
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	2	7	10	34	9	31	4	14	4	14
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	4	9	13	29	17	38	7	16	4	9

Kritērijs 11*5	Piedalās radošu darbu skatēs									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	20	19	43	41	29	28	11	10	2	2
Skola A	10	23	17	40	11	26	4	9	1	2
Skola B	2	14	3	21	7	50	2	14	0	0
Skola C	3	17	10	56	4	22	0	0	1	6
Skolas X	1	7	4	29	6	43	3	21	0	0
Skolu direktori	4	25	9	56	1	6	2	13	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	4	36	2	18	3	27	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	5	17	14	48	6	21	3	10	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	9	20	14	31	19	42	3	7	0	0

32.pielikums

Kritērijs 11*6	Ir sasniegumi radošu darbu skatēs									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	19	18	44	42	27	26	12	11	3	3
Skola A	9	21	17	40	9	21	6	14	2	5
Skola B	1	7	4	29	6	43	3	21	0	0
Skola C	3	17	10	56	4	22	1	6	0	0
Skolas X	2	18	5	45	2	18	1	9	1	9
Skolu direktori	4	25	8	50	3	19	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	4	36	1	9	2	18	2	18
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	2	7	13	45	12	41	2	7	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	9	20	19	42	9	20	7	16	1	2

Kritērijs 12*1	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei mācību priekšmetā									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	14	13	33	31	39	37	13	12	6	6
Skolēni	7	6	14	12	30	26	30	26	34	30
Skola A	2	5	15	35	16	37	7	16	3	7
Skola B	1	7	5	36	4	29	3	21	1	7
Skola C	4	22	5	28	8	44	0	0	1	6
Skolas X	3	21	3	21	7	50	1	7	0	0
Skolu direktori	4	25	5	31	4	25	2	13	1	6
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	3	27	6	55	0	0	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	5	17	7	24	12	41	3	10	2	7
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	3	7	16	36	16	36	8	18	2	4

33.pielikums

Kritērijs 12*2	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei audzināšanas darbā									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	11	10	30	29	43	41	13	12	8	8
Skola A	2	5	15	35	14	33	7	16	5	12
Skola B	0	0	4	29	6	43	3	21	1	7
Skola C	2	11	3	17	12	67	0	0	1	6
Skolas X	3	21	4	29	6	43	1	7	0	0
Skolu direktori	4	25	4	25	5	31	2	13	1	6
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	0	0	5	45	5	45	0	0	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	4	14	6	21	13	45	4	14	2	7
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	2	4	13	29	19	42	7	16	4	9

Kritērijs 12*3	Prasme izmantot svešvalodu zināšanas savu kompetenču pilnveidei skolvadības metodikā									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	7	7	30	30	43	43	13	13	8	8
Skola A	2	5	15	35	10	23	11	26	5	12
Skola B	0	0	4	29	7	50	2	14	1	7
Skola C	1	6	4	22	11	61	0	0	2	11
Skolas X	2	14	4	29	7	50	0	0	1	7
Skolu direktori	2	13	5	31	7	44	0	0	2	13
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	4	36	4	36	1	9	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	1	3	9	31	11	38	4	14	4	14
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	2	4	12	27	19	42	8	18	4	9

34.pielikums

Kritērijs 12*4	Prasme izmantot svešvalodu zināšanas savu kompetenču pilnveidei pedagogijā									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	11	10	36	34	42	40	7	7	9	9
Skola A	3	7	15	35	17	40	5	12	3	7
Skola B	2	14	5	36	5	36	1	7	1	7
Skola C	2	11	6	33	8	44	0	0	2	11
Skolas X	2	14	4	29	7	50	0	0	1	7
Skolu direktori	2	13	6	38	6	38	0	0	2	13
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	4	36	5	45	0	0	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	3	12	9	35	13	50	1	4	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	4	9	15	33	18	40	5	11	3	7

Kritērijs 12*5	Prasme motivēt skolēnus svešvalodu apgūšanai									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	35	33	44	42	19	18	3	3	4	4
Skola A	10	23	20	47	10	23	2	5	1	2
Skola B	5	36	3	21	4	29	1	7	1	7
Skola C	7	39	6	33	4	22	0	0	1	6
Skolas X	6	43	8	57	0	0	0	0	0	0
Skolu direktori	7	44	7	44	1	6	0	0	1	6
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	7	64	0	0	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	10	34	7	24	9	31	1	3	2	7
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	13	29	21	47	9	20	1	2	1	2

35.pielikums

Kritērijs 13*1	Prasme izmantot jaunākās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas mācību stundu laikā									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	30	29	48	46	25	24	2	2	0	0
Skolēni	19	17	41	36	39	34	11	5	5	4
Skola A	10	23	20	47	12	28	1	2	0	0
Skola B	4	29	5	36	4	29	1	7	0	0
Skola C	5	28	9	50	4	22	0	0	0	0
Skolas X	5	36	5	36	4	29	0	0	0	0
Skolu direktori	6	38	9	56	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	3	27	4	36	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	8	28	14	48	6	21	1	3	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	10	22	21	47	14	31	0	0	0	0

Kritērijs 13*2	Prasme izmantot jaunākās informāciju un komunikācijas tehnoloģijas pedagoģiskajā darbā vispār									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	32	30	52	50	18	17	3	3	0	0
Skola A	9	21	24	56	9	21	1	2	0	0
Skola B	5	36	5	36	3	21	1	7	0	0
Skola C	5	28	11	61	2	11	0	0	0	0
Skolas X	6	43	4	29	3	21	1	7	0	0
Skolu direktori	7	44	8	50	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	3	27	3	27	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	8	28	18	62	2	7	1	3	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	10	22	22	49	12	27	1	2	0	0

36.pielikums

Kritērijs 14*1	Aktīva sadarbība ar valsts līmeņa institūcijām (IZM, ISEC u.c.)									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	2	2	27	26	43	41	22	21	11	10
Skola A	0	0	10	23	21	49	7	16	5	12
Skola B	0	0	3	21	3	21	5	36	3	21
Skola C	0	0	3	17	11	61	2	11	2	11
Skolas X	1	7	5	36	3	21	4	29	1	7
Skolu direktori	1	6	6	38	5	31	4	25	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	0	0	2	18	4	36	3	27	2	18
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	0	0	9	31	14	48	3	10	3	10
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	0	0	9	20	18	40	12	27	6	13

Kritērijs 14*2	Darbība mācību priekšmetu profesionālajās asociācijās									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	4	4	39	37	36	34	16	15	10	10
Skola A	2	5	16	37	15	35	5	12	5	12
Skola B	0	0	6	43	1	7	5	36	2	14
Skola C	1	6	5	28	9	50	1	6	2	11
Skolas X	1	7	4	29	5	36	3	21	1	7
Skolu direktori	0	0	8	50	6	38	2	13	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	0	0	3	27	3	27	4	36	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	2	7	11	38	10	34	2	7	4	14
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	1	2	16	36	15	33	8	18	5	11

37.pielikums

Kritērijs 14*3	Darbība pašvaldības līmeņa profesionālās organizācijās										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	6	6	28	27	36	34	21	20	14	13	
Skola A	3	7	8	19	14	33	7	16	11	26	
Skola B	0	0	3	21	6	43	4	29	1	7	
Skola C	1	6	4	22	8	44	4	22	1	6	
Skolas X	1	7	6	43	3	21	3	21	1	7	
Skolu direktori	1	6	7	44	5	31	3	19	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	3	27	3	27	3	27	1	9	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	2	7	6	21	11	38	6	21	4	14	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	1	2	10	22	16	36	9	20	9	20	

Kritērijs 14*4	Darbība pašvaldības līmeņa demokrātiskās pārvaldes institūcijās										
	Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
		Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	5	5	18	17	43	41	22	21	17	16	
Skolēni	4	3	14	12	25	22	30	26	42	37	
Skola A	2	5	4	9	18	42	7	16	12	28	
Skola B	0	0	2	14	6	43	5	36	1	7	
Skola C	1	6	2	11	9	50	4	22	2	11	
Skolas X	1	7	5	36	2	14	4	29	2	14	
Skolu direktori	1	6	5	31	8	50	2	13	0	0	
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	1	9	2	18	3	27	3	27	2	18	
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	2	7	3	10	12	41	6	21	6	21	
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	0	0	5	11	20	44	11	24	9	20	

38.pielikums

Kritērijs 15*1	Prasme apzināt savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plānot savus tālākos uzdevumus									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	48	46	44	42	9	9	4	4	0	0
Skola A	18	42	19	44	4	9	2	5	0	0
Skola B	7	50	6	43	0	0	1	7	0	0
Skola C	11	61	4	22	3	17	0	0	0	0
Skolas X	5	36	7	50	1	7	1	7	0	0
Skolu direktori	7	44	8	50	1	6	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	4	36	2	18	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	17	59	9	31	2	7	1	3	0	0
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	19	42	20	44	4	9	2	4	0	0

Kritērijs 16*1	Dalība starptauriska līmeņa izglītojošās aktivitātes									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	16	15	23	22	41	39	17	16	8	8
Skolēni	9	8	28	24	44	38	18	16	16	14
Skola A	5	12	9	21	20	47	5	12	4	9
Skola B	3	21	2	14	2	14	5	36	2	14
Skola C	3	17	2	11	10	56	1	6	2	11
Skolas X	2	14	6	43	3	21	3	21	0	0
Skolu direktori	3	19	4	25	6	38	3	19	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	4	36	1	9	1	9	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	3	10	6	21	13	45	3	10	4	14
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	3	7	8	18	20	45	10	23	3	7

39.pielikums

Kritērijs 16*2	Dalība valsts līmeņa izglītojošās aktivitātēs									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	19	18	32	30	35	33	15	14	4	4
Skolēni	9	8	32	28	42	37	17	15	15	13
Skola A	5	12	15	35	14	33	6	14	3	7
Skola B	3	21	4	29	2	14	4	29	1	7
Skola C	4	22	3	17	10	56	1	6	0	0
Skolas X	3	21	5	36	5	36	1	7	0	0
Skolu direktori	4	25	5	31	4	25	3	19	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	4	36	2	18	1	9	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	5	17	8	28	12	41	3	10	1	3
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	5	11	14	31	16	36	8	18	2	4

Kritērijs 16*3	Līdzdalība dažāda līmeņa izglītojošo aktivitāšu organizēšanā									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	22	21	26	25	39	37	13	12	5	5
Skola A	7	16	11	26	19	44	3	7	3	7
Skola B	3	21	2	14	3	21	4	29	2	14
Skola C	5	28	5	28	6	33	2	11	0	0
Skolas X	4	29	2	14	5	36	3	21	0	0
Skolu direktori	3	19	6	38	6	38	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	1	9	5	45	0	0	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	5	17	8	28	11	38	3	10	2	7
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	8	18	10	22	16	36	9	20	2	4

40.pielikums

Kritērijs 16*4	Tiek veikts zinātniski pētnieciskais darbs ar pedagoģiju saistītā jomā									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	15	14	22	21	38	36	21	20	9	9
Skola A	6	14	10	23	15	35	9	21	3	7
Skola B	1	7	1	7	6	43	4	29	2	14
Skola C	2	11	6	33	6	33	2	11	2	11
Skolas X	3	21	3	21	4	29	3	21	1	7
Skolu direktori	3	19	2	13	7	44	3	19	1	6
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	2	18	3	27	3	27	2	18	1	9
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	4	14	5	17	12	41	4	14	4	14
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	4	9	11	24	15	33	12	27	3	7

Kritērijs 17*1	Skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos vai centralizētajos eksāmenos									
Respondentu grupas	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
Pedagogi (kopā)	33	31	42	40	20	19	4	4	6	6
Skolēni	44	38	40	35	21	18	6	5	4	3
Skola A	10	23	24	56	5	12	2	5	2	5
Skola B	2	14	3	21	4	29	2	14	3	21
Skola C	8	44	4	22	5	28	0	0	1	6
Skolas X	6	43	5	36	3	21	0	0	0	0
Skolu direktori	7	44	6	38	3	19	0	0	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	3	27	3	27	3	27	2	18	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	7	24	13	45	4	14	1	3	4	14
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	14	31	18	40	10	22	1	2	2	4

41.pielikums

Kritērijs 17*2	Turpinot mācības pēctecīgās mācību iestādēs, skolēnu sekmes liecina par pamatzināšanu noturīgumu									
	Ļoti svarīgs (4 punkti)		Svarīgs (3 punkti)		Daļēji svarīgs (2 punkti)		Maz svarīgs (1 punkts)		Nav jāņem vērā (0 punkti)	
Respondentu grupas	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
Pedagogi (kopā)	31	30	55	52	12	11	3	3	4	4
Skolēni	52	45	38	33	21	18	1	1	3	3
Skola A	10	23	22	51	7	16	2	5	2	5
Skola B	5	36	4	29	3	21	1	7	1	7
Skola C	6	33	11	61	0	0	0	0	1	6
Skolas X	5	36	8	57	1	7	0	0	0	0
Skolu direktori	5	28	10	56	2	11	1	6	0	0
Pedagogi ar stāžu līdz 10 gadiem	4	36	5	45	1	9	1	9	0	0
Pedagogi ar stāžu no 10 līdz 20 gadiem	8	28	13	45	4	4	1	3	3	10
Pedagogi ar stāžu lielāku par 20 gadiem	12	27	25	56	6	13	1	2	1	2

Kritēriju saraksts, kurus pedagogi novērtējuši kā ļoti svarīgus

N.p.k.	Kods	Kritērijs	Respondentu skaits, kuri kritēriju novērtējuši kā ļoti svarīgu	Respondentu skaits %, kuri kritēriju novērtējuši kā ļoti svarīgu
1.	2*1	Prasme mācību stundas laikā organizēt skolēnu darbu	78	77
2.	2*3	Prasme nodrošināt labvēlīgu mācību vidi	68	67
3.	2*2	Mērķtiecīgi plānots un izmantots laiks mācību stundā	66	65
4.	4*3	Skolēnu sasniegumu vērtēšanas regularitāte	61	60
5.	2*4	Plānots un uz rezultātu virzīts mācību darbs stundā	59	58
6.	2*8	Prasme meistarīgi novērtēt skolēnu mācību sasniegumus	55	54
7.	9*2	Prasme saskarsmes problēmu gadījumos atrast kompromisu	55	54
8.	7*7	Izglītības iestādes iekšējās kārtības prasību ievērošana	52	51
9.	5*1	Piedāvātas konsultācijas skolēniem, kuriem ir grūtības mācībās	51	50
10.	2*5	Pārdomāta mācību metožu izvēle	50	50
11.	9*3	Cieņas un smalkjūtības izrādīšana pret visiem, arī duālās situācijās	50	50
12.	8*6	Skolēniem tiek izvirzītas prasības vides saudzēšanai	48	48
13.	15*1	Prasme apzināt savus sasniegumus, kļūdas un veiksmīgi plānot savus tālākos uzdevumus	47	47
14.	2*6	Prasme motivēt skolēnus mācību darbam atbilstoši viņu spējām	46	46
15.	6*1	Individuālas tikšanās ar skolēnu vecākiem	46	46
16.	2*7	Konsekvence attiecībā uz noteikto prasību uzturēšanu	45	45
17.	11*3	Izstrādā mācību līdzekļus (mācību grāmatas)	28	28

Kritēriju saraksts, kurus pedagogi novērtējuši kā svarīgus

N. p. k.	Kods	Kritērijs	Respondentu skaits, kuri kritēriju novērtējuši kā svarīgu	Respondentu skaits %, kuri kritēriju novērtējuši kā svarīgu
1.	5*5	Skolēnu iesaistīšana projektu darbā	65	64
2.	8*1	Darba vide estētiski noformēta vienmēr sakārtota	62	61
3.	7*2	Regulāri piedalās Metodisko komisiju sanāksmes	58	57
4.	8*2	Iniciatīvas izrādīšana darba vides sakārtošanai	56	55
5.	4*5	Laicīgi, skolas noteiktā kārtībā, izlaboti pārbaudes un mājas darbi	53	52
6.	17*2	Turpinot mācības pēctecīgās mācību iestādēs, skolēnu sekmes liecina par pamatzināšanu noturīgumu	53	52
7.	3*4	Balstoties uz audzināšanas darba analīze veiktas korekcijas audzināšanas darba plānā	52	51
8.	5*3	Vadīti skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi	52	51
9.	9*1	Prasme izvairīties no konfliktsituācijām	52	51
10.	5*4	Skolēnu gatavošana olimpiādēm, konkursiem, skatēm	51	50
11.	13*2	Prasme izmantot jaunākās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas pedagoģiskajā darbā vispār	51	50
12.	4*2	Zināšanu, izpratnes, prasmju sabalansētība pārbaudes darbā	50	50
13.	6*2	Tiek rīkotas klases vecāku sapulces	50	50
14.	7*1	Regulāri un aktīvi piedalās pedagoģiskajās padomes sēdēs	50	50
15.	4*1	Metodiski pareizi veidoti pārbaudes darbi ar vērtēšanas kritērijiem	49	49
16.	5*2	Tiek veikta skolēnu mācību sasniegumu dinamikas izpēte, lai izvērtētu konsultāciju lietderību	48	48
17.	4*6	Regulāra skolēnu sasniegumu ierakstīšana klases žurnālā (vai e-žurnālā)	47	47
18.	7*4	Tiek izteikti konstruktīvus priekšlikumus skolas darba uzlabošanai	47	47
19.	13*1	Prasme izmantot jaunākās informācijas un komunikāciju tehnoloģijas mācību stundu laikā	47	47
20.	4*4	Skolēnu sasniegumu vērtēšanas regularitāte	46	46
21.	4*7	Izmantojot pārbaudes darba statistisko un kvalitatīvo analīzi veikta tālākās darbības plānošana	46	46
22.	3*2	Mērķtiecīgi organizēti ārpusskolas pasākumi kopā ar skolēniem	45	45

23.	5*7	Skolēnu augstie sasniegumi sacensībās (sporta skolotājiem)	45	45
24.	8*3	Izrādīta pamatota iniciatīva jauna inventāra iegādei utl.	45	45
25.	3*1	Mērķtiecīgi organizēti klases un skolas pasākumi kopā ar skolēniem	44	44
26.	11*6	Ir sasniegumi radošu darbu konkursos	44	44
27.	7*6	Aktīva iesaistīšanās izglītības iestādes pašvērtēšanā, attīstības plānošanā un plāna īstenošanā	42	42
28.	11*1	Izstrādā mācību un metodiskā materiālus	42	42
29.	12*5	Prasme motivēt skolēnus svešvalodu apgūšanai	42	42
30.	11*5	Piedalās radošo darbu skatēs	41	41
31.	7*5	Aktīva līdzdalība izteikto priekšlikumu ieviešanā	40	40
32.	17*1	Skolēni uzrāda augstus sasniegumus valsts pārbaudes darbos vai centralizētajos eksāmenos	40	40
33.	14*2	Darbība mācību priekšmetu profesionālajā asociācijā	38	38
34.	7*3	Tiek vadīts Metodisko komisiju darbs	37	37
35.	11*2	Veic prakses vadītāja pienākumus jaunajiem skolotājiem	37	37
36.	5*6	Skolēnu augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs un konkursos	36	36
37.	6*3	Tiek sagatavotas un nolasītas izglītojošas lekcijas vecākiem	35	35
38.	8*5	Vides labiekārtošanai piesaistīti vecāki u.c sabiedrības pārstāvji	34	34
39.	6*4	Tiek organizēti kopīgi pasākumi skolēniem un viņu vecākiem.	33	33
40.	10*3	Ir bakalaura grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	30	30
41.	10*2	Ir maģistra grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	29	29

Kritēriju saraksts, kurus pedagogi novērtējuši kā daļēji svarīgus

N. p. k.	Kods	Kritērijs	Respondentu skaits, kuri kritēriju novērtējuši kā daļēji svarīgu	Respondentu skaits %, kuri kritēriju novērtējuši kā daļēji svarīgu
1.	14*4	Darbība pašvaldības līmeņa demokrātiskās pārvaldes institūcijās	43	43
2.	12*2	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei audzināšanas darbā	42	42
3.	12*4	Prasme izmantot svešvalodu zināšanas savu kompetenču pilnveidei pedagoģijā	42	42
4.	12*3	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei skolvadības metodikā	41	41
5.	14*1	Aktīva sadarbība ar valsts līmeņa izglītības institūcijām (IZM, ISEC, u.c.)	41	41
6.	16*1	Dalība starptautiska līmeņa izglītojošās aktivitātēs	40	40
7.	1*1	Izstrādāta mācību priekšmeta autorprogramma	39	39
8.	12*1	Prasme izmantot svešvalodas kompetenču pilnveidei mācību priekšmetā	38	38
9.	16*3	Līdzdalība dažāda līmeņa izglītojošo aktivitāšu organizēšanā	38	38
10.	16*4	Tiek veikts zinātniski pētnieciskais darbs ar pedagoģiju saistītās jomās	37	37
11.	8*4.	Vides labiekārtošanai izmantoti savi personīgie resursi	36	36
12.	3*3	Regulāri veikti rakstiski apkopojumi par notikušajiem pasākumiem	35	35
13.	14*3	Darbība pašvaldības līmeņa profesionālajās organizācijās	35	35
14.	1*2	Izstrādāta audzināšanas darba autorprogramma	34	34
15.	16*2	Dalība valsts līmeņa izglītojošās aktivitātēs	34	34
16.	11*4	Ir publikācijas plašsaziņās līdzekļos par pedagoģiskiem jautājumiem	31	31
17.	10*1	Ir doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	27	27

Kritēriju saraksts, kurus skolēni novērtējuši kā svarīgus

N. p. k.	Kods	Kritērijs	Respondentu skaits, kuri kritēriju novērtējuši kā svarīgu	Respondentu skaits %, kuri kritēriju novērtējuši kā svarīgu
1.	9*4*4	Skolotājs atkāpjas no saviem uzskatiem, ja tiek piedāvāti pamatoti argumenti	64	56
2.	9*4*2	Skolotāja darbība nav pretrunā ar viņa izvirzītājām prasībām pret skolēniem	61	53
3.	2*5	Pārdomāta mācību metožu izvēle	57	50
4.	2*7	Pedagoga konsekvence attiecībā un noteikto prasību uzturēšanu	56	49
5.	2*4	Pedagogs plāno mācību stundas darbu un mērķtiecīgi to virza uz rezultātu	55	48
6.	4*7	Skolotājs pēc pārbaudes darba izlabošanas, klasē pārrunā tipiskākās kļūdas	54	47
7.	5*4	Skolotājs gatavo skolēnus olimpiādēm, konkursiem, skatēm	52	45
8.	13*3*4	Skolotājs stundās bieži izmanto interneta vidē iegūtus mācību materiālus	52	45
9.	4*1	Pedagoga piedāvātie pārbaudes darbi ir estētiski un lietišķi noformēti, ir vērtēšanas kritēriji	50	43
10.	5*5	Skolotājs iesaista skolēnus projektu darbā	50	43
11.	5*6	Skolēniem ir augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs un konkursos	50	43
12.	8*1	Skolotāja darba vide (kabinets vai klase) estētiski noformēta vienmēr sakārtota	50	43
13.	13*3*1	Skolotājs brīvi orientējas jaunākajās informācijas un komunikāciju tehnoloģijās (IKT)	50	43
14.	4*5	Laicīgi, skolas noteiktā kārtībā, izlaboti pārbaudes un mājas darbi	47	41
15.	10*1	Ir doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	47	41
16.	5*7	Skolēnu augstie sasniegumi sacensībās (sporta skolotājiem)	46	40
17.	8*6	Skolotājs izvirza prasības skolēniem kabineta uzturēšanai kārtībā	46	40
18.	10*2	Ir maģistra grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē	46	40
19.	8*2	Skolotājs rūpējas lai kabinetā būtu jauni stendi ar aktuālu informāciju	45	39

20.	3*1	Mērķtiecīgi organizēti klases un skolas pasākumi kopā ar skolēniem (tai skaitā audzināšanas stundas)	44	38
21.	13*3*2	Skolotājs brīvi pārvalda datora standprogrammas	44	38
22.	4*2	Pārbaudes darbā ir iespējas demonstrēt savas zināšanu, prasmes un attieksmi pret mācāmo tēmu	43	37
23.	4*4	Skolotājs bieži vērtē skolēnu mācību sasniegumu	43	37
24.	4*6	Regulāra skolēnu sasniegumu ierakstīšana klases žurnālā (vai e-žurnālā)	43	37
25.	13*1	Skolotājs izmanto jaunākās IKT mācību stundās	41	36
26.	9*4*3	Skolotājs ir kā "viens no savējiem"	39	34

Kritēriju saraksts, kurus skolēni novērtējuši kā daļēji svarīgus

N. p. k.	Kods	Kritērijs	Respondentu skaits, kuri kritēriju novērtējuši kā daļēji svarīgu	Respondentu skaits %, kuri kritēriju novērtējuši kā daļēji svarīgu
1.	1*1	Skolotājs māca pēc savas individuāli izstrādātas programmas, tas ir - to pašu mācību saturu, bet atšķirīgi kā citi skolotāji	55	48
2.	1*2	Klases audzinātājs strādā pēc individuāli izstrādātas audzināšanas programmas	47	41
3.	6*1	Klases audzinātājs vai skolotājs individuālās tiekas ar vecākiem	46	40
4.	16*1	Skolotājs piedalās starptautiska līmeņa, ar izglītību saistītos, projektos	44	38
5.	16*2	Skolotājs piedalās valsts līmeņa, ar izglītību saistītos, projektos	42	37
6.	5*8*4	Skolotājs stingri pieprasa apmeklēt konsultācijas	39	34
7.	5*3	Skolotājs vada zinātniski pētnieciskos darbus	38	33
8.	12*6	Skolotājs brīvi pārvalda kādu no svešvalodām	37	32
9.	3*2	Mērķtiecīgi organizēti ārpuskolas pasākumi kopā ar skolēniem	35	30
10.	6*2	Klases audzinātājs regulāri rīko vecāku sapulces	35	30
11.	3*3	Kopā ar skolēniem tiek veikta notikušo pasākumu analīze un izvērtējums	34	30
12.	11*2	Skolotājs apmāca jaunos skolotājus, vadot viņu prakses darbus	34	30
13.	13*3*3	Skolotājs pārvalda retāk lietotas programmas (Photoshop u.c.)	34	30

Kritēriju saraksts, kuriem projektā būtu ieteicams mainīt to novērtēšanas nozīmīguma līmeni

Nr.p.k.	Kods	Kritērijs
1.	1.*1	Izstrādāta mācību priekšmeta autorprogramma
2.	3.*2.	Mērķtiecīgi organizēti ārpusskolas pasākumi kopā ar skolēniem
3.	3.*3.	Regulāri veikti rakstiski apkopojumi par notikušajiem pasākumiem
4.	3.*4.	Balstoties uz audzināšanas darba analīze veiktas korekcijas audzināšanas darba plānā
5.	4.*1	Metodiski pareizi veidoti pārbaudes darbi ar vērtēšanas kritērijiem
6.	4.*6.	Regulāra skolēnu sasniegumu ierakstīšana klases žurnālā (vai e-žurnālā)
7.	4.*7.	Izmantojot pārbaudes darba statistisko un kvalitatīvo analīzi veikta tālākās darbības plānošana
8.	5*.2.	Tiek veikta skolēnu mācību sasniegumu dinamikas izpēte, lai izvērtētu konsultāciju lietderību
9.	5.*3.	Vadīti skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi
10.	5.*4.	Skolēnu gatavošana olimpiādēm, konkursiem, skatēm
11.	5.*5.	Skolēnu iesaistīšana projektu darbā
12.	5.*6.	Skolēnu augstie rezultāti olimpiādēs, skatēs un konkursos
13.	10.*1.	Ir doktora grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē
14.	10.*3	Ir bakalaura grāds pedagoģijā, izglītības zinātnē vai specialitātē
15.	11.*2.	Veic prakses vadītāja pienākumus jaunajiem skolotājiem
16.	11.*5.	Piedalās radošo darbu skatēs
17.	11.*6.	Ir sasniegumi radošu darbu konkursos
18.	14.*2.	Darbība mācību priekšmetu profesionālajā asociācijā

DOKUMENTĀLĀ LAPA

Maģistra darbs „Pedagoga darba kvalitātes novērtēšanas kritēriji un to izvērtējums”
izstrādāts LU pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie
informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autore: Regīna Makovska

Rekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītāja: docente Dr. ped. Gunta Malzubre

Recenzents:

Darbs iesniegts Izglītības zinātņu nodaļā

Komisijas sekretāre

Darbs aizstāvēts maģistra gala pārbaudījuma komisijas sēdē

2009. gada prot. Nr., vērtējums

komisijas sekretāre: